

**SUÇLULAR
SUÇSUZLAR
POLİSLER**

Lord PETER WIMSEY:	Amatör dedektif...
Denver Düşesi	: Lord Peterin annesi...
BUNTER	: Lordun uşağı...
Alfred THIPPS	: Bir mimar...
Bay ve Bayan	:
THROGMORTON'lar	: Papaz ve karısı...
Gladys HORROCK	: Thipps'in hizmetçisi...
SUGG	: Polis Müfettişi...
Sir Julien FREKE	: Saint-Luc hastahanesi cerra- hi şefi operatör ve sinir hasta- lıkları mütehassısı...
CUMMINGS	: Sir Freke'in uşağı...
PİGOTT	: Sir Freke'in talebesi...
Charles PARKER	: Scotland Yard Müfettişi...
Sir Ruben Levy	: Meşhur bir banker...
John P. MİLLİGAN	: Amerikalı bir iş adamı...

Yaşlı ve çırılçıplak bir adam (Sir Ruben Levy) kayboluyor yine yaşlı ve çıplak bir adam mimar THIPPS'in banyosunda bulunuyor. Polis cesedin kaybolan Sir Ruben Levy'ye ait olduğu kanaatmdadır. Nasıl öldürüldüğünü araştırıyor*.

Bu kitap 1967 yılında Akba Yayınevi tarafından Modern Polis Romanları serisinin 46. kitabı olarak İstanbul'da yayınlanmıştır.

•

(AKBA) kelimesi, (KEDİBAŞI) monogramı ve PARALEL ÇİZGİLER (Bu çizgilerin kullandığımız ve kullanacağımız sağa eğri sola eğri düz ve dik şekilleri) Markalar Kanunu hükümleri dairesinde tescillidir. Aynen veya benzetilerek kullanılamaz.

I

Taksi Piccadilly meydanına gelince, Lord Peter elini alnına vurdu ve:

— «Hay Allah!» diye söylendi, a Şoför! Durur musun bir dalajka!»

Bir otobüsle bir bisikletliyi sollayıp Lower Regent Caddesine sapmak üzere olan şoför, yüzünü buruşturdu. Başım hafifçe çevirdi.

Lord Peter, «özür dülerim ahbap!» dedi. «Evde bir şey unuttum... Geri dönebilir misiniz acaba?»

— «Nereye dönecektik, Savile Kulübüne mi?»

«— Hayır. Biraz daha öteye. Piccadilly Caddesi, 110 numaraya...»

Adam, «Bilmem ki nasıl etsek...» diye homurdandı. «Halbuki işiniz aceleye benzerdi...»

— «Haklısınız muhakkak... Buradan dönüş biraz güç olacaktır ama, ne yapalım arjık, bakıverin bir çaresine!»

Taksi, bir trafik memurunun sert bakışları arasında yarım tur edip döndü.

Lord Peter'in ikinci katında oturduğu dokuz katlı lüks bina, Green Park'm karşısındaydı. Kapıyı açarken, Lord Peter uşağının sesini duydu. Emektar uşak telefonla konuşmaktaydı:

— «Oh, bir dakika, düşes hazretleri, bir dakika! Beyefendi geri döndü... Ayrılmayın lütfen!»

— «Bunter! Hayrola, ne oluyor?»

— «Anneniz Denver'den telefon ediyor... Kendilerine sizin bir müzayedeye gittiğinizi söylemekle meşguldüm. Ama o sırada anahtarınızın kilitte döndüğünü duydum...»

— «Pekala Bunter, pekâlâ! Sen şu katalogu ara-yiver! Ya yatak odamda, ya çalışma masamın üzerinde unutmuş olacağım...»

Sonra Lord Peter, gevşek bir tavırla telefon ahizesinin önündeki sandalyeye oturdu.

— «Alo! Alo! Hayrola, anne? Ne var?»

Düşesin sesi, «Oh, hele şükür!» diye cevap verdi. «Seni bulamayacağım diye öyle korkuyordum ki.. >

— «Az daha bulamayacaktın zaten. Söyle bakalım, ne var?»

— «Oh, sorma evlâdım, sorma! Çok garip bir şey... Sana haber vermeyi uygun buldum. Bay Thipps'i tanırırsın, değil mi?»

Lord Peter, «Kim? Thipps mi?» diye bağırdı. «Ha, evet evet... Kilisenin damım tamir eden ufak tefek mimar değil mi bu? Tanırım elbette... E, ne olmuş Thipps'e?»

— «Bayan Throgmorton telâş içinde bana koştu...»

— «Affedersin, anne, anlayamadım... Bayan kim dedin?»

— «Throgmorton oğlum, Throgmorton... Kilise papazının karısı.»

— «Tamam ...Anladım, Throgmorton... E, ne olmuş?»

— «Bay Thipps bu sabah telefon etmiş ona. Biliyorsun, kendisini bu sabah burada bekliyorduk.»

— «Evet evet... Sonra.»

— «Thipps yaptığı bu konuşmada, buraya gelmesine imkân bulunmadığını bildirmiş... Çünkü banyosunda bir ceset bulmuş!»

— «Alo, alo! Anne, anne! Bağırıver biraz, işte miyorum... Adam ne bulmuş dedin? Nerede bulmuş?»

— «Bir ceset yavrum, bir ceset! Tanımadığı bir insana ait ceset! Banyo teknesinin içinde...»

—«Nasıl? Matmazel, Matmazel! Kesmeyin, lütfen! Konuşuyoruz... Alo! Alo! Hah, anne, sen misin? Telefoncu kız konuşmayı kesmek istiyordu da... Ne biçim bir cesetmiş bu?»

— «Bir erkek cesedi... Çmlçıplakmış. üzerinde sadece bir gözlük varmış. Bayan Throgmorton bunu anlatırken, kıpkırmızı kesilmişti...»

— «Allah, Allah! Çok garip bir hâdise doğrusu! Sakın bu Thipps'in tanıdıklarından birine ait olmasın?»

— «Sanmıyorum. Zaten tam bir tafsılât da verememiş adamcağız. Şaşırp kalmış...»

— «Kim şaşırmaz ki! Thipps, Battersea'da oturuyordu, değil mi?»

— «Evet»yavrum! Queen Caroline Sokağında... 59 numara... Parkın karşısındaki dönemecin başında. . Ondan sonra hastahane binası geliyor... Acaba bir gidip bakamaz mısın? Yardımımız dokunurdu. Kibar bir adamdır Thipps.»

Lord Peter, sessiz sessiz güldü. Doğrusu annesinin yardımı oluyordu ona arada sırada... Ne yapacağım, nasıl vakit geçireceğini bilemediği bir anda, düşes cna o pek sevdiği dedektiflikle ilgili bir is buluyordu muhakkak...

— «Söyler misin, anne, ne zaman olmuş bu iş?»

— «Galiba Thipps bugün erken saatte karşılaşmış cesetle... Pek tabî... ilkin Throgmorton'ları haberdar etmeyi düşünmemiş. Kadın tam öğle yemeği yendiği sırada geldi... Şaşırp kaldım. Elim ayağım kesildi.. Bereket versin yalnızdım. Bilirsin, misafirlerin dedikodu yapmasından hiç hoşlanmam...»

— «Zavallı anneciğim! Fakat durumu bana bildirdiğin için, binlerce teşekkür sana.. Müzayedeye artık

Bunter'i gönderir, Battersea'ye koşarım. Teskin etmeliyim adamcağızı... Şimdilik Allahaismarladık, anne!»

— «Güle güle, yavrum!»

Lord Peter, ahizeyi yerine koydu ve: «Bunter!» diye seslendi.

— «Buyrun, milor!»

— «Annem, saygıdeğer bir mimarın Battersea'deki evinin banyosunda bir cesetle karşılaşıldığını haber verdi bana!»

— «Sahi mi, milor? Alın size hiç beklenmeyen bir nimet!»

— «Evet, Bunter! Yerinde kelime kullanmasını iyi bilirsin her zaman... Müzayedeye sen gideceksin. Aman, vakit kaybedeyim deme! Dante'nin bir eserine ait formayı kaçırmak istemem... Haydi bakalım, gerekeni yap! Akşam yemeğine evdeyim...»

— «Başüstüne, milor!»

Lord Peter, şöminenin üst kısmında duran Onsekizinci yüzyıla ait aynada kendini seyretti. Sonra:

— «Bay Thipps'i redingot ve silindirle mi ziyaret etsem acaba?» diye söylendi. «Yok, yok, en iyisi fazla gösterişten uzak gri bir elbise giyeyim... Başıma da bir melon şapka, oldu bitti... İkinci şahsiyetimi düşünüyorum şimdi. Eski eser meraklısı gidiyor, değişik kıyafetli Sherlock Holmes meydana çıkıyor, iptilâ halinde iki ayrı meraka saplanmak, bunları ayrı ayrı yürütmek, hele biri yüzünden tehlikeye girmek, doğrusu kolay iş değüb

Sonra Lord Peter, koridoru geçip, odasına girdi. Orada çabucak giyindi. Çorabına uygun koyu renkli bir kravat seçip, itinayla bağladı. Kahverengi ayakkabısını çıkarıp, yerine siyah bir iskarpin giydi. Cebine bir monokl attı ve eline de gümüş saplı bir baston aldı.

Kendi kendine, «Tamam!» diye söylendi. «Ah, unutuyordum... Seni de alsam iyi olacak!»

Sonra da ceketinin iç cebine yine gümüşten yassı bir elektrik feneri yerleştirdi. Hemen kolundaki kronometreye baktı. Saatin dörde gelmekte olduğunu görünce, merdiveni hızla indi. Bir taksi çevirdi ve şoföre Battersea Park adresini verdi.

Alfred Thipps, soluk san saçları artık enikonu dökölmeye başlayan, sevimli, ufak tefek bir adamdı. Yüzünde, göze çarpabilecek ilk şey, sol kaşının altındaki büyükçe bir morartıydı. Lord Peter'i selâmlar selâmlamaz, bu berenin neden ileri geldiğini ona kısaca anlattı. Adamcağız karanlıkta başım yemek salonunun kapısına çarpmıştı... Doğrusu Lord Peter'in koşup gelmesi, onu neredeyse ağlatacaktı... Görölmüş bir alçak gönüllölük değildi bu...

Thipps, gözkapaklarını sık sık açıp kapayarak belki on defa:

— «Oh, sayın Lord, geldiğimize çok memnun oldum!» dedi. «Doğrusu ihya ettiniz beni... Annem sağır olmasaydı, hislerimi o da paylaşır ve minnetlerini o da sunardı. Ah, sormayın başımıza gelenleri... Evin içine doluveren memurlardan neler çekmedik, neler. Kötü, çok kötü bir gün oldu bu bizim için. Kolay değil, ne annem, ne de ben bu gibi işlere alışmışız... Annemin durumu iyice kavramaması, ne yalan söyleyeyim bir bakıma memnun etti beni... Yoksa teessüründen hastalanırdı kadıncağız Gerçi ilk anlarda telâşa kapıldı ama, iyidir şimdi...»

Şöminenin yanında crgüsüyle uğraşan ihtiyar kadın, oğlunun bir bakışma sert bir şekilde başıyla cevap verdi. Sonra da sağırılara has o sert ve gevrek sesiyle konuştu:

— «Ah, Alfred, Alfred!» diye söylendi. «Su banyoya bir baktır demiştim sana... Ama sen dinlemedin. Dinlemediğin için de polisi başımıza musallat ettin... Çocukluğundan beri böylesindir zaten...»

— «Görüyorsunuz ya, sayın Lord, annem ne halde... Yine iyi, çünkü banyo dairesini kilitlediğimizi sanıyor. Bereket versin, girmek de istemiyor oraya. Ama biliyor musunuz milor, bu vak'a beni yıktı bitirdi... ömrümde böyle bir şey görmedim diyebilirim. İnanın, ayaklarımın mı, yoksa başımın mı üzerinde geziyorum, hiç haberim yok... O yerebatasica banyo dairesinden kendimi zor attım dışarı. Sonra da polise telefon ettim.»

Lord Peter, «Haklısınız, Bay Thipps,» dedi. «Bayağı heyecanlı anlar yaşamışsınız!»

— «O korkunç şeyi karşımda çırılçıplak görünce, nevrime döndü birden, midem bulandı... Bakmayın,

pek sağlam biri değilimdir ...Tuttum alışık olmadığım halde hizmetçi kızdan bir bardak içki istedim...»

— «İyi etmişsiniz. Bu gibi hallerde iyi gelir. Yanlış tahmin etmiyorsam, hizmetçiniz metanet sahibi bir kız olmalı?»

— «Oh! öyledir... öyledir... Gladys mert ve olgun bir kızdır... Bununla beraber, manzara onu da sarsmadı değil hani... Ama dedim ya, böyle bir şey karşısında; yine de enerjik davrandı maşallah! Yanımızda böyle bir kızın bulunmasından, ben de, annem de çok memnunuz... Kızcağız, banyo dairesinin penceresini açık bıraktığı için çok üzgün. Ona biraz çıkıştım ama, ne yaparsınız hoş gördüm yine de... Siz de takdir edersiniz, milor, bu zamanın kızları dalgın oluyor... Ama Scotland Yard'ı tan müfettiş Sueg, kızı bir hayli hırpaladı. Hattâ kendisinden şüphe bile ettiğini öyledi. Halbuki Gladys gibi zavallı bir kızın cesetle mesetle ne alâkası olabilir'' Fikrimi kendisine bildirdiğim zaman, Sugg biraz kabalık etti... Niye saklayayım, bu adamdan hoşlanmamıştım zaten... Tepem attı. «Gerek bana, gerek Gladys'e bir istanatta bulunmak istiyorsanız, müfettiş Bey», dedim, «sıkılmayın, bunu açıkça yapın! Yoksa tutup da benim gib>i bir centilmeni kendi evinde tahkire kalkışmayın!»

— «Demek tahkikata bu Sugg el koydu. ıye mi? iyi tanırım onu... Sözüm ona birtakım delil budunca, kabalaşır böyle. Benim fikrime göre, ne siz»^{ne} de o genç kız, ceset koleksiyonculuğu yapacak kir^{SeAers}iniz .. Sey... Nerede bu ceset simdi?»

— «Nerede olacak, milor, ne^{eue} olac^{la}acak, hâlâ banyo dairesinde... Müfettiş Sugg, adr.^{'TMarice} Şedi götürmek için gelmeden hiçbir seye el s^ü. , mer £ esimsıkı sıkiya tenbih etti. Kulağım kapıda..., P^{,"} bekliyorum... Ama bilmem, bir göz atmak isterdi^{TMDeiki} siz de?»

Lord Peter gülümsedi. «F³ sızı ranatsız etmezsem, memnun olurum!» dedi.

— «Rica ederim, m*¹, " ^ J * da ne demekmiş ! Daireyi kilitlemişler/ a, 001106 l k m c i anahatar var!»^ ^ ^ ^ y „ ^ J n y o dairesinin göze çarpan bir özelliği yoktu./£^a £ TM e m n ba? tarafında, carm kirli ve oldukça ger^{? Dir} v a ^ i ki, bir in□

san vücudu buradan gayet rahat geçebilirdi. Lord Peter süratle yaklaşp, o sırada kapalı olan pencereyi açtı ve dışarı baktı.

Alfred Thipps'in apartman dairesi, binanın en son katındaydı. Bina ise, diğer binaların ortasına düşüyordu. Pencere, birkaç avluya bakmaktaydı. Bu avlularda, küçük küçük ek binalar, garajlar, kömürlükler filân vardı. Daha ötelerde ise, evlerin bahçeleri uzanmaktaydı.

Sağ tarafta, Saint-Luc hastahanesi göze çarpıyordu. Yepyeni, geniş bina, kapalı bir galeriyle hastahânenin cerrahî servisi müdürü, operatör Sör Julien Freke'in ikametgâhına bağlanmıştı. Operatör, aynı zamanda sinir hastalıkları dalında da ün yapmış bir adamdı.

Thipps, bütün bu bilgileri Lord Peter'in kulağına fısıldadı. Ona, göre, ünlü bir âlimin komşusu olmak, Queen Caroline Sokağı sakinleri için çok büyük bir şerefti.

Thipps, «Sör Julien, bu pis mesele için bu sabah erkenden geldi buraya...» diye konuşmasına devam etti. «Zira müfettiş Sugg, onun hastahanesine kadar giderek cesetlerden birinin eksik olup olmadığını kendisinden sormuştu. Ama neme lâzım, bir anatomi dersinde bulunmasına rağmen, adam yine de kibar davranmış müfettişe karşı. Teşrih salonundaki cesetleri saydırtmış ve hiç bir eksik olmadığını söylemiş. Sonra da buraya kadar gelip bunu... (eliyle tekneyi gösterdi Thipps) görmek istemiş. Göreceğini gördü ve bize bir yardımı dokunamayacağını bildirdi... Hastahanesinde bir eksiklik yoktu. Bu da son günlerde ölenlerin hiçbirine benzemiyordu... Bu eşkâlde bir adam görmemişti Sör Julien Freke...»

Lord Eeter, «Acaba cesedin eşkâli, hastalardan birinin eşkâline de uymuyor muymuş?» diye sordu.

Bu imalı sual karşısında, Thipps hafifçe sarardı. Sonra belli belirsiz bir halde:

— «Müfettiş bunun üzerinde durdu mu, durmadı mı bilmiyorum artık...» dedi. «Fakat çok korkunç bir şey bu, milor! Bunu düşünmemiştim hiç...»

— «Ama hastalardan biri kayıp mayıp olsaydı, şimdiye kadar bunun farkına varılırdı... Neyse, şuna bir göz atayım ben!»

Lord Peter, monoklünü gözüne yerleştirdi ve:

— «Görüyorum ki, dostum» dedi, «rüzgârın dışardan getirdiği kurum', rahatsız ediyor sizi. Ben de öyleyimdir. Kitaplarım mahvoluyor hep... Kapatalım pençe reyî isterseniz?»

Sonra Lord Peter, banyo teknesini örten çarşafın ucunu Thipps'in titreyen parmaklarından çekip aldı. Dedektifin önünde, elli yaşlarında görünen, uzun boylu ve oldukça da şişman bir adamın cesedi vardı. Kendiliğinden kıvrıcık sık ve siyah saçlar, iyi bir berberin makasından geçmişti. Saçlardan, banyonun içini saran hoş bir menekşe kokusu yayılmaktaydı. Adamın siyah gözleri irice, burnu ise kemerliydi. Alnı geniştir. Dudakları etliydi. Sarkık çenesi, adamın bütün tiryakisi olduğunu gösteriyordu. Zira meydana çıkan dişlerin hemen hemen hepsi sarıydı. Burnun üzerine geçirilmiş altın birgözlük, ölümle alay ediyordu sanki... ölünün kaskatı olmuş bacakları, yanyanaydı. Parmaklar, kendiliklerinden gerilmişti. Kollardan birini kaldıran Lord Peter eli inceledi ve:

— «Hımmm...» diye mırıldandı. «Sizin esrarengiz ziyaretçi züppenin biriymiş! Parma menekşesi bir taraftan, parmakların manikürlü olması diğer taraftan... Maşallah!»

Lord Peter, yeniden eğildi. Elini cesedin başının altına koydu. O sırada gözlük teknenin içine kayıverdi. Çıkan ses, Thipps'i ürpertti. Titreyerek:

— «Beni mazur görürsünüz her halde, milor?» dedi. «Kendimi iyi hissetmiyorum da...»

Adam kaybolur olmaz, Lord Peter, itinalı, aynı zamanda sür'atli bir hareketle cesedi kaldırdı. Şurasına burasına baktı. Sonra cebinden elektrik fenerini çıkarak cesedin ağzına tuttu. Cesedi tekrar yerleştirdi. Teknenin dibinden gözlüğü alıp inceledi. Sonra yaptığı incelemeler sonunda bir parmak izi kalmasın diye gözlüğü iyice sildi ve tekrar ölünün burnuna koydu. Zira Lord Peter, müfettiş Sugg'un fena bir sözüne mâruz kalmaktan çekiniyordu. Sonra da pencerenin önüne gitti. Tekrar dışarıya baktı. Bastonunu yukardan aşağı olmak üzere her yönde dolaştırdı. Dudaklarını buruşturup, pencereyi kapadı ve kendisini koridorda beklemekte olan Thipps'in yanına gitti.

Thipps, koskoca bir dük oğlu olan lordun gösterdiği yakın ilgi için ne diyeceğini bilemiyordu hâlâ. Salona döndüklerinde, ufak tefek adam, Lord Peter'e bir çay ikram etmeyi uygun buldu. Lord Peter o sırada Batı tersea Park'ın manzarasını hayran hayran seyrediyordu. Thipps'in teklifini kabul edeceği sırada durdu. Çünkü o sırada bir ambulans, Prince of Wales sokağının köşesinde görünüyordu. Lord Peter, acele bir randevusu olduğunu hatırladı o an. İçinden bir, «Vay canına!» koyuverdikten sonra, Thipps'ten müsaade istedi. Adamın elini sıkarken:

— «Annem size selâmlarını gönderdi...» dedi. «Yakında Denver'e geleceğinizi umuyor... Annenize hürmetierimi söylersiniz artık... Yo, yo, rahatsız olmayın siz, Bay Thipps! Yolu bulurum ben...»

Lord Peter, en yakın metro istasyonlarından birine yönelmek üzere kapıdan çıktığında, ambulans da orada durdu. Arabadan ilkin müfettiş Sugg, sonra, iki memur atladı. Müfettiş, yayakaldınmda dolaşan üniformalı memura bir şeyler söyledikten sonra, öfkeli öfkeli Lord Peter'in arkasından baktı.

Genç Lord, «Ah, şu koca Sugg,» diye mırıldandı, «ne kadar kızıyor bana kim bilir!»

II

Lord Peter derin bir koltuğa yerleştikten sonra, «Aferin sana, Bunter!» dedi. «Şu işi benden iyi kıvrıma-sını bildin... Demek Dante'yi satın almak zor olmadı senin için? Aferin! "Hem de bana altmış sterlin kazandırarak yaptın bu işi... Sende kalsın o altmış sterlin!»

— «Oh, teşekkür ederim, müor!»

Uşak, bir likör kadehine eski bir içki doldurdu ve efendisinin önüne koydu.

— «Anlaşıldı, benim iyi Bunter'im, anlaşıldı... Akşam yemeğinin hazır olduğunu söylemek istiyorsun bana... Şimdi bırak yemek işini. Şu senin karanlık odada bir eksiğin var mı, onu söyle sen bana?»

— «Hiçbir eksiğimiz yoktur, milor! Biliyorsu»

nuz, yanınızda çalıştığımndan beri en usta fotoğrafçılara taş çıkarabilecek bir eleman oldum çıktım... Dedim ya, hep sayenizde oluyor bu...»

— «Bırak şimdi bu iltifat yağmurunu, Bunter! Fikrini almak istiyorum, söyler misin: Eski bir kitap, yahut da buna benzer bir şey için sırasında yediyüz sterlin gibi bir meblâğ vermem, seni kızdırmıyor mu? Söyle, söyle, sıkılma, beni tenkit etmeyi düşündün, değil mi?»

— «Böyle bir şeyi değil söylemek, düşünmem bile, milor!»

— «Bak, Bunter! İçinde bulunduğumuz demokratik devirde böyle bir müsrifliği aşırı bulmuyor musun?»

— «Hayır, milor!»

— «Hayır ha? O halde Bunter, açıkça söyler misin bana: Bu sana neden aşırı gelmiyor?»

Bunter, hafifçe eğildi. «Söyleyeyim, efendim!» dedi. «Çünkü siz istediğiniz gibi hareket etmekte serbest olan bir kimsesiniz. Meselâ bir Lady VVorthington'u istediğiniz yere davet edip, istediğiniz yere götürebilirsiniz! Kim karışabilir ki size?»

— «Peki, Bunter, seni hemen kapı dışarı etmeye kalksam, hakkımda ne düşündüğünü söyleyebilir misin bana?»

— «Hayır milor!»

— «Halbuki bunu söylemek hakkımdı senin, Bunter! Meselâ ben senin yerinde olsam, efendime kahvesini versem... O da beni temelli olarak evinden uzak□ laştırırsa, hiç durmam, ağzıma geleni söylerim onun için... Zira nasıl yaptığını bilmiyorum ama, Bunter, pişirdiğin kahveye diyecek yok!»

— «Teşekkür ederim, milor!»

— «Yemek salonundaki işini bitirmiş miydin?»

— «Henüz bitirmedim, milor!»

— «O halde bitirir bitirmez yanıma gel! Anlatacaklarım var sana... Hoppala! Bu da kim böyle?»

Sokak kapısının zili hızlı hızlı çalınıyordu.

— «Bunter, evde yokum, unutma! Mühim kim-seler başka tabii...»

— «Başüstüne milor!»

Lord Peter'in kütüphanesi, bekârlara has bir yerd. Raflarda, en eski kitaplar ve elyazısı eserler bulu□

nuyordu. Yarım kuyruk siyah bir piyano, köşelerden birini işgal etmekteydi. Şömine üzerindeki mermerde çeşitli Sevres vazoları, bu vazoların içinde de renk renk krizantemler vardı. Bunlardan başka odayı süsleyen maroken koltuklarla kanapeler, oraya hos bir hava veriyordu.

— «Bay Parker, Milor!»

Lord Peter, sevinç içinde sıçradı.

— «Vay, aziz dostum!» diye bağırdı. «Seni gördüğüme çok memnun oldum! Yine ne berbat bir sis var, değil mi? Bunter! Yap bakalım bize şu senin o fevkâlâde kahvenden! Ayrıca birer kadehle, bir de puro kutusu nu getir! E, Parker, ne var, ne yok? Esrarını çözmeye çalıştığın vak'alar var mı elinde? Bilme mduydun mu, banyodaki ceset meselesinde senin Sugg cevapları yanlış iz kovalıyor...»

Parker güldü ve: «Ah!» dedi. «Görüyorum ki, Queen Caroline Sokağına kadar gitmişsin. Ben de gittim ve orada Sugg'la karşılaştım. Bana seni gördüğünden bahsetti... Küplere binmiş âdeta. Hareketinden (izinsiz bir müdahale) diye bahsediyor...»

— «Farkındayım. Ama ne dersin, dostum, onu kızdırmaya da can atıyorum... Hiddetlendiği zaman öyle kaba, öyle nezaketsiz biri oluyor ki... Star'da okudum, gazete, Gladys adındaki hizmetçi kızı tevkif etmekle bütün kabalaştı diyor onun için... Peki, sen ne arıyordun orada?»

— «Thipps'in banyosunda bulunan ceset Sör Ruben Levy'ye mi ait diye öğrenmek istemiştin... Dünyada olmayacak iş yok hani. Ama o değildi.»

— «Sör.Ruben Levy mi? Dur bakayım, (ünlü bir banker esrarengiz bir şekilde kayboldu!) diye bir manşet okumuştum... Kuzum, nedir bu mesele?»

— «Oldukça garip bir iş... Ama bana sorarsan, ilgi çekici bir kaybolma vak'ası değil bu. Belki de adam bazı sebepler yüzünden Londra'yı kısa bir süre için terk etmiştir sadece. Mesele daha bu sabah duyuldu. Ruben'in oldukça mühim bir toplantıda bulunması gerekmektedir... Onun için kimse hayret bile etmedi bu işe. Bu hususta tam bir bilgiye sahip değilim... Mamafih, adamın birtakım düşmanları var. Ne diyeyim, adamlar onun bu

toplantıya katılmasını arzu etmeyebilirler... Onun uzaklaştırılması, bu heriflerin işine yarayacaktır, işte bunun için, milor, bu banyodaki ceset işini duyunca, sür'atle oraya koştu. Gerçi tahminim akla pek yakın değildi. Ama bizim meslekte daha nicelerini görmüşüzdür... Bundan garipleriyle karşılaştığımız çok oldu... İşin komik tarafı şu: Bizim Sugg, cesedin ille de Sör Levy'ye ait olduğunu iddia ediyor... Tutturmuş «Lady Levy'ye haber salın, gelsin kocasının cesedini teşhis etsin!» diye... Bana soracak olursan, dostum, banyodaki ceset, Sör Levy'ye ait değildir... Fakat ortada kaçınılmaz bir gerçek de var ki o da, eğer sakalı olsa, adamın hayret verici bir şekilde bankere benzemesi! Lady Levy ve kızı hâlen başka bir ülkede bulunuyorlar. Ama belki biri çıkacak ve cesedin Sör Levy'ye ait olduğuna dair şahadette bulunacak... Bizim Sugg cenapları da, Babil kulesi misâli bir nazariye dikecek ortaya!»

Lord Peter, «Sugg, şahane bir eşektir!» dedi «Başka bir deyişle de romanlardan fırlamış acemi bir dedektif... Levy hakkında bir bilgim yok. Kendisini tanımam... Fakat cesedi gördüm. Anlayışıma göre, böyle bir fikir saçmanın saçması! Ne dersin içkime? Hoşuna gitti mi?»

— «Mükemmel, Wmsey, mükemmel! Ama ben senin ceset hakkındaki müşahedenin ne olduğunu dinlemeyi tercih ederim!»

— «Hay hay, dostum! Bunter'in de dinlemesine ses çıkarmazsın her halde? Eline bir fotoğraf makinesi ver, ondan değerli bir adamı zor bulursun... Üstelik her emrimi de yerine getirir zavalıcık! Banyo derim, banyom hazır... Ayakkabılarımı isterim, onlar da ayakla rımdadır hemen. Hem de pırıl pırıl boyalı olarak... Bu arada provaları ne zaman çıkarır, hiç bilmem. Belki de Bunter bu işi uykusunda yapar! Bunter!»

— «Buyrun, milor!»

— «Yemek salonunda dolaşmayı bırak da içecek bir şey getir ve aramıza katıl!»

— «Başüstüne, milor!»

— «Bak, dostumumuz Parker, borsayla ilgili bir dalavereden bahsediyor bize!»

Parker, Wimsey'in sözlerine bir gülümsemeyle cevap verdi. Sonra:

— «Aslında pek mühim bir şey değil bu benim r. dedi. «Basit vak'alardan biri. Sör Ruben Levy dün m üç dostuyla birlikte yemek yemiş. Ritz'de olmuş bu . Sonra bu üç kişi tiyatroya gitmişler. Sör Ruben, im randevusu olduğundan bahisle onların teklifini reddi imiş. Randevunun nerede ve kiminle olduğu hakkında Mr bilgi elde edemedim... Ama bilinen bir husus var: Sor Ruben, Parke Lane, 9 numaradaki konağına ancak Koceyarısı girmiş...»

— «İçeri girerken birisi görmüş mü onu?»

— «Evet. Yatmaya çıkan aşçı kadın, onun yataındaki anahtarla sokak kapısını açtığını duymuş. Hattâ Onu görmüş de. Sör Ruben, paltosuyla şemsiyesini holde intakarak odasma çıkmış hemen. Dün akşam nasıl yağının□ yağdığını hatırlarsın... Adam hemen soyunmuş ve yatağına girmiş. Ne var ki, ertesi sabah kendisine rastlanılmamış. Aramışlar taramışlar, bankerden eser yok. Hepsi bu kadar...»

Lord Peter, «Hepsi bu kadar olamaz... Hepsi bu kadar olamaz!» diye itiraz etti. «Başka şeyler de olsa gerek. ...»

— «Evet. Ufak tefek detaylar var... Meselâ Rutini'i uyandırmaya gelen uşığı, onu odasında bulamamış, Mamafi, yatak bozulmuşmuş. Pijamayı ve elbiseyi orada bulmuşlar, tşin garip tarafı gerek elbise ve gerekse pijamanın, karyolanın ayak ucunda duran sandalyeye geliş güzel bir şekilde atılmış olması... Halbuki Sör Ruben□ m âdetiymiş: Elbisesi olsun, pijamaları olsun hepsini de iandalyeye itinayla koyarmış... Böyle yapabilmesi, o aküm canının çok sıkılmış olmasına hamlediliyor... Gelelim gardroba: Orada da hiçbir şey eksik değilmiş. Bir gün önce giydiği ayakkabı, her zamanki gibi odaya bitişik tuvalette duruyormuş. Görünüşe göre, her akşamki gibi uyaklarını yıkamış, dişlerini de fırçalamış. Sabahın altımda holü temizleyen uşak, o saatten sonra oraya kimsenin girmediğini, ve çıkmadığını iddia ediyor... Adam yemin etmeye hazır. Bu durum karşısında, orta yaşlı saygıdeğer bir bankerin geceyarısıyla sabahın altısı arasında çıldırıpverdiğine, buz gibi bir Aralık ayı gecesinde çırılçıplak sokağa fırladığına, sonra da sırra kadem bastı□ i'inn hükmedesi geliyor insanın!»

— «Sokak kapısı sürgülü müymüş acaba?»

— «İşte senin gibi bir adamın sorması gereken bir sual! Hayır. Sürgülü değilmiş kapı. Her zamankinin aksine, anahtar bir defa çevrilmiş sadece. Diğer taraftan şöyle de bir şey var: Hizmetkârlardan bazıları tiyatroya gitmek üzere efendilerinden izin almışlar. Sör Ruben, onların konağa henüz dönmemiş olacaklarını düşünerek sürgüyü vurmamıştır belki...»

— «Bütün bildiğin sadece bu mu sahiden...»

— «Evet. Küçük bir husus hariç, hepsi bu...»

— «Bayılırim küçücük hususlara... Bir sürü insan bu küçücük hususlar yüzünden mahvolup gitmiştir... E, söyle bakalım, neymiş bu?»

— «Sör Ruben'le Lady Levy birbirine bağlı karı □ koca olduklarından, aynı odada, aynı yatakta yatar □ larmış. Lady Levy, bazı sıhhi sebepler yüzünden Menton' □ da bulunduğu halde, Sör Ruben yine aynı yatakta ve her zamanki yerinde yatarmış... Yâni yatağın duvar tarafında değil de, dış tarafında... Fakat Sör Levy son gece başının altına iki yastığı da almış ve bu defa tam ortada yatmış. Yahut da duvara yakın kısma kaymış... Oda hizmetçisi cin gibi bir kız. Farkına varmış .bu sabah bunun. Tıpkı bir polis gibi düşünmüş ve ne olursa olsun yatağa dokunmaktan çekinmiş... Sonra da durumu polise bildirmiş.»

— «Levy ve hizmetkârlardan başka kimse yok muymuş konakta?»

— «Yokmuş. Lady Levy kızını ve başka bir oda hizmetçisini yanma alarak çıkmış seyahate. Böylece uşak, ikinci ve üçüncü oda hizmetçileri, bir de aşçı kadının kızı konakta yalnızmışlar. Saat ona doğru oraya gittiğimde, hepsi çığlık çığlııaydı...»

— «Peki, dostum, ne yaptın o zamandan beri?»

— «Ne yapacağım... Sör Levy'nin dün akşam kiminle randevusu olduğunu keşfe çalıştım. Aşçı kadından sonra, Sör Ruben'i gören ikinci şahıs, bu randevudaki kimse oluyor demektir... Durum belki aydınlanacak ama, benim elim kolum bağlı kaldı... Aklım almıyor. Zengin bir adam evine dönüyor, uyumak için yatağına giriyor, sonra da gecenin yarısında elbisesiz olarak so-kağa fırlıyor... Dedim ya, akıl almaz bir şey bu!»

— «Belki başka bir elbise giymiştir... Olamaz mı?»

— «Bunu da düşünmedim değil. Akla yakın en uygun izah yolu da bu zaten. Ama dostum, böyle bir şey garipsenmez mi? Düşün bir defa: Londra'nın gayet iyi tanıdığı bir adam, borsa işleriyle ilgili mühim bir toplantıdan evvel kimseye haber vermeden evini terk ediyor. Saatini, cüzdanını vs çek defterini de bırakıyor... Dahası da var: Sör Ruben miyopluğun tam zirvesinde bulunduğu halde, gözlüğünü de ihmal ediyor... Halbuki gözlük süz bir adım bile atamaması gerekir...»

Lord Peter, «İşte çok mühim bir nokta!» diye Parker'in sözünü kesti. «Yanında yedek bir gözlük götürmediğinden emin misin?»

— «Ruben'in uşağı, efendisinin sâdece iki gözlüğü olduğuna dâir yemin etti. Bunlardan biri tuvalet masasının yanında bulunmuş. Diğeri de adamın her zaman kullandığı yazıhanenin gözünde...»

Lord Peter'in ağzından bir ısıklık çıktı.

— «Doğrusu ben de akıl erdiremedim buna, Parker! Adamın intihar ettiğini bile farzetsek, gözlüğünü unutmaması gerekirdi...»

— «Benim fikrim de bu. Aksi halde, intihar işinin hemencecik vukua geldiğine inanmak lâzım... Bununla beraber, bu son ihtimali ben kaale almış durumdayım. Yanımda vukua gelen kazaların listesi var. Ama kazaya kurban gidenlerin hiçbirisi, Sör Ruben değil... Bundan başka, adamın yanında anahtarının da bulunması, kendisinin eve dönmek niyetinde olduğuna işarettir...»

— «Aksam yemeğini beraberce yediği kimseleri gördün mü, Parker?»

— «iki kişiyi Kulüp'te buldum. Dediklerine göre, Sör Ruben gerek sağlık bakımından, gerekse nes'eli olma bakımından gayet normalmiş. Hattâ bir ara bu sabah katılacağı toplantıdan büyük bir memnuniyetle bahsetmiş... Yanında bulunanlardan Wyndam'lı bir Ander son var ki, bu toplantıyla o da ilgiliymiş...»

— «Demek oluyor ki, Sör Ruben o akşam saat dokuza, kadar ortadan kaybolmayı filân düşünmemiş...»

— «öyle olacak. Eğer bir tiyatro aktörü gibi rol yaptıysa o başka... Bu durum karşısında şöyle düşünme»

miz gerekecek: Sör Levy'nin tasavvurlarında değişiklik yapan vak'a, ya akşam yemeğinden sonra o esrarengiz randevu sırasında, ya geceyarısıyla sabahın beşinde, ya takta vukua gelmiş olacak...»

Lord Peter, uşağına baktı. «E, Bunter!» dedi. «Sen ne düşünüyorsun bu mesele üzerinde? Söyle de öğrenelim!»

— «Vallahi, milor, benim işim değil bu! Yatmadan önce elbisesini bir güzel katlayan, dişlerini de yıkmayı ihmal etmeyen bir centilmenin halini çok garip olarak karşıladım!»

— «Ah, Bunter! Sözlerin şayet şahsî bir imâ taşıyorsa, haksız bulurum bu sözleri ben... Al sana lâtif bir problem, Parker! Saygısızlık olmasın ama, bu yatak odasını yarın görmek isterdim... Sen ne dersin bilmem ama, can atıyorum bunun için! Rica ederim, şu portodan bir daha yuvarla, bir de Villary □ Villar al, ama ne olursun bana hayır deme!»

Parker, kadehini Lord Peter'e doğru tuttu ve:

— «Rica ederim, rica ederim,» dedi, «iş büyümeyin o kadar! Odayı görebilirsiniz... Benim gözümden kaçan başka izlere rastlarsınız belki de...»

— «Ah, Parker, Scotland Yard'm incisisin sen! Sugg, çok sönük kalıyor senin yanında... Dur aklıma geldi, aziz dostumuz banyodaki ceset işini ne yaptı acaba?»

— «Sugg, ölenin ensesine sert bir şeyle vurulmuş olduğunu söylüyor. Hekim böyle demişmiş... ölüm en aşağı bir, yahut da iki gün önce olmuş. Yine hekimin kanaati... Sugg, bu yabancı adamın hâli vakti yerinde bir musevî olduğuna da inanıyor. Elli yaşlarında filân biriymiş. Onun hiç kimsenin haberi olmadan pencere yoluyla içeri girdiğine, yahut da içeri alındığına hükmetmek, hattâ böyle bir şeyi düşünmek, çok gülünç bir şey olurmuş... Sugg'a göre, adam muhakkak ve muhakkak apartman kapısından içeri girmiş, sonra da apartman dairelerinde bulunanlar tarafından öldürülmüş... Bunun için de müfettiş, yaşı küçük, fakat vücut itibariyle kuvvetli bir kız olan hizmetçiyi tevkif etmek zorunda kalmış... Kız, bir soba maşasıyla pekâlâ da yapabiliymiş bu işi. Sugg, Thipps'i de tevkif etmek istiyordu ama, adam dün ve önceki gün Manchester'de bulunuyordu... Ancak dün

akşam, geç vakit dönebildi evine. Buna rağmen, adamcağız yine de içeri tıkilacaktı... Sugg'u bir kenara çektim. Ona, adam bir, yahut iki gün önce öldürüldüğüne göre, Thipps'in bu işde bir ilgisi olamayacağını söyledim... Söyledim ama, Sugg adamı suç ortağı olarak tevkif edecektir... Hattâ ihtiyar annesini bile.»

— «Doğrusu küçük adamın sağlam bir alibi'ye sahip olması hoşuma gitti... Ama bir bakarsınız eşek avukatın biri çıkar, birçok kişinin şahadetini çürütüverir... Chelsea'deki çayhane vak'asını bilirsin... Suçluyu împey Biggs adında bir avukat savunmuştu. Tam altı tane hekim taslağı mahkemede bir fikir etrafmda birleşememişlerdi de, ihtiyar împey jüri hey'etini ikna etmeye muvaffak olmuştu...»

Parker, «Ama Biggs'in müşterisi suçluydu...» diye itiraz etti.

— «Ben de biliyorum suçlu olduğunu... Ama ne oldu? Eeraat etti yine de... Neyse, biz son vak'aya gelelim... Cesedi gördüğün vakit, ne düşünmüştün?»

— «Ne diyeyim bilmem ki, şaşırp kaldım tabîî. Fakat bende uyanan intiba, adamın zenginin biri, ama sonradan görme zenginlerden biri olduğu üzerineydi...»

— «Ah, demek ellerin içindeki nasırların farkına vardın, öyle mi? Bunları göreceğinden emindim zaten.»

— «Ayaklarında da içi su dolu kabarcıklar vardı. Her halde adam çok dar ayakkabılar giymiş olacak...»

— «Haklısın, dostum, bu gibi kabarcıklar fazla yol yürüyen insanlarda bulunur. Eh, böyle olunca da hâli vakti yerinde bir kimsenin ayaklarında kabarcıklar görülmesi, garip değil midir?»

□— «Fazla bir şey diyemem... Kabarcıklar, en azından üç □ dört günlük. Adam belki banliyö mahallelerinde oturuyordu... Treni kaçırıp iş yerine yayan yürümüş olabilir...»

— «Mümkündür.»

— «Ayrıca adamın sırtında ve bacaklarının birinde küçük lekeler vardı...»

— «Ben de görmüştüm.»

— «Peki, bundan ne anladın?»

— «Sonra söylerim bunu... Devam et sen!»

— «Gözlüğün camları yaşlı, hem de enikonu yaşlı bir adama aitti. Gözlüğe bağlı zincir ise, güzel bir şeydi. Hele küçücük baklalar insanın dikkatini çekiyordu... Hiç olmazsa gözlük, adamın kimliğinin anlaşılmasında işe yarar diye düşünmüştüm.»

Lord Peter, «Hiç merak etme, aziz dostum!» dedi. «Times'e bununla ilgili bir ilân verdim... Evet, sonra?»

— «Anladığıma göre, gözlüğün camları bayağı eski... Topu topu bir defa temizletilmiş...»

— «Oh, mükemmel, Parker, mükemmel! Bunun ehemmiyetini kavrayabildin mi acaba?»

— «İtiraf ederim ki, hayır! Niçin sordun?»

— «Hiç... Hiç... Devam et, lütfen!»

• «Yanılmıyorsam, adam hırçının, sinirlinin biriydi. Yalnız tırnakları değil, parmakları da kemirilmişti... Sigarasını ağızlık kullanmadan içiyor olmalı. Adam o haliyle dertlinin birine benziyordu.»

— «Banyo dairesini inceleyebilmiş miydin iyice? Ben bir bahane düşünememiştim.»

— «Şöyle üstünkörü inceledim ama, parmak izine benzer bir şey bulamadım. Sadece Sugg ve avenesinin her tarafa bıraktıkları izler vardı... Thipps'le hizmetçi kız da öyle... Ama teknenin baş tarafında oldukça belirli bir leke görmüştüm... Sanki ıslak bir şey konulmuştu oraja. Bir parmak izi de olabilir.»

— «Dün akşam, çok kuvvetli bir yağmur vardı., değil mi?»

— «Evet. Peki sen pencere pervazındaki kurum lekelerini görmüş müydün?»

Lord Peter, monokl'unu çıkarıp Parker'e uzattı:

— «İşte bununla yakından inceledim kurum lekelerini! Ama çıkarabildiğim tek netice, lekelerin üzerine bir şeyle dayanılmış olması!»

— «Ooo... Ne kuvvetli bir pertavsız mıs bu böyle!»

— «Öyledir. Bir eşyanın incelenmesi işinde çok faydalıdır... Ne var ki, her zaman kullanılamıyor.»

Parker, «Sugg ve ben binanın arkasındaki boş sahada da dolaştık...» diye izahat verdi.

— «Peki, dam tarafına da baktınız mı? Çıktınız mı oraya?»

— «Hayır.»

— «O halde yarın bakarız... Yağmur oluğu, pencereden aşağı yukarı altmış santimetre ötede. Bastonumla ölçtüm. Ha unutmadan söyleyeyim, bu bastoncuk da birçok vak'ada işime yaramıştır... Arkadaşım gibidir benim, içinde bir şiş, tutulacak toparlak yerinde de bir pusula vardır. Kendim için yaptırdım bunu. E, hepsi bu kadar mı?»

— «Zannederim. Şimdi de seni dinleyelim bakalım, Wimsey!»

— «Bak dostum, ben bir çok yerde hemfikirim seninle! Sadece bir □iki tenakuza temas edeceğim: Meselâ altın bir gözlük kullanan bu adamın dişleri hemen hemen hiç fırçalanmadığı gibi, üstelik çok da berbat. Bir tarafın dört, diğer tarafın da üç azıdişi noksan... Kesicilerden biri de adam akıllı sivrilmiş. Biz ise bu adamın şahsına itina gösterir biri olduğunu müşahede etmiştik. Meselâ saçlarıyla elleri bunu ispat eder. Ne dersin buna?»

— «Sen de bilirsin, sayın dostum, bu gibi halktan kimseler dişlerine pek itina göstermezler... Dişçi den-di mi ödleri patlar.»

— «İyi, hoş ama, sivrilmiş olan dişin ucu o kadar keskindi ki, adamın dilinde ufacık bir yara yapmış. Bir adam bu kadar mı ihmalcı olur, anlayamadım, bu kadar mı dişçiden korkar?»

— «Ne de olsa görülmüştür bu gibi insanlar... öyle kimseler tanırım ki, işkence içinde kıvranırlar da, yine de dişçiye koşmazlar... Bu hususu nasıl tesbit edebildin, Wimsey?»

— «Ağzın iç tarafına elektrik fenerimle baktım. Tam bir kibrit kutusu mübarek! Dediğim gibi fikrine iş-tirak ederim ama, bu ufak hususlar üzerine de dikkatini çekerim... Gelelim ikinci noktaya; Saçları Parma kolonyası kokan, tırnakları manikürlü bu adamın kulaklarını hiç yıkamamış olduğunu da anlamış bulunuyorum... Ooo, ne iğrenç şeydi, Yârabbi!»

— «Şaşırtıyorsun beni, Wimsey! Ben bunu hiç t'arketmemiştim...»

— «Olabilir... Gelelim şimdi de üçüncü noktaya: Saçları kokulu, tırnakları manikürlü adamda pire vardı!»

— «Yamansın doğrusu, Wımsey! Ama buna pire ısırtıkları demek daha doğru olur... Ben durmamıştım bunun üzerinde...»

— «Belli. Lekeler oldukça eski. Şöyle böyle seçilebiliyor... Ama yanılmaya imkân yok yine de!»

— «Evet ama, herkeste görülebilecek bir şey bu.»

— «Doğru, doğru... Her hangi bir kimsede de görülebilir. Ama tek tek, ayan beyan... Şimdi de dördüncü nokta: Parma kolonyası sürünen bu zat, asitfenikli bir sabun kullanıyor. Bunun da kokusu o kadar kuvvetli ki, tesirini yirmidört saat bile muhafaza edebilmiş.»

— «Kim bilir sabunu belki de pireleri yaklaştırmamak için kullanmıştır.»

— «Bakıyorum, her şeye bir cevap yetiştiriyorsun, Parker! Tebrik ederim seni! Beşinci nokta: Bu zâtın ayak tırnakları hem pis, hem de uzun!»

— «Haydi ona da peki... Şimdi altıncı ve sonuncu nokta: Adam şiddetli bir yağmur altında, görünüşe göre pencereden giriyor... Kendisinin yirmidört saat önce ölmüş olduğunu unutmayalım... Mevsimin çok uygun-suz olmasına rağmen, sırtında eşya olarak sadece gözlüğü ile, adam Thipps'in banyo teknesine sessizce uzanıyor... Saçlarının tek bir kılı bile bozulmamıştır. Sanki mübarek berberden yeni çıkmış. Sanki diyorum ama, bir □iki küçük saç parçasını hem ölünün ensesinde, hem de teknenin iç tarafında görmüştüm. Şu da var, Adam, belli ki yeni traş olmuş. Yanaklarında kurumuş sabun lekeleri vardı...»

— «Ne diyorsun, Wımsey?»

— «Evet, hattâ ağzında da vardı bu sabun lekelerinden...»

Parker içkisini yuvarladıktan sonra, boş kadehe uzun bir süre baktı. Sonra da onu masanın üzerine koyarak ayağa kalktı. Şömineye kadar gidip, dirseğini oraya dayadı ve:

— «Wımsey, aziz dostum!» dedi. «Saçmaladığının farkında mısın acaba?»

— «Saçmalamıyorum ki, farkında olayım... Bir polis romanı için hoş bir bölüm olmaz mı bu? Bunter! Gel seninle bir roman yazalım da para kazanalım' Şu senin resimlerle de bir güzel süsleriz eseri...»

Parker hâlâ şaşkınlık içinde bulunuyordu. Ağzında sabim... Olacak iş mi bu?» diye söylendi. «Olsa olsa, deri renginin solmasından ileri gelen bir şeydir bu!»

— «Maalesef hayır. Hattâ ağzın içinde sert kıllar bile vardı... Adam sakalının biriydi belki de.»

Lord Peter, birden cep saatini çıkardı ve mahfazanın içinde sakladığı iki uzun kılı Parker'e gösterdi. Genç müfettiş, kılıları parmaklarının arasında evirip çevirdi, sonra onları bir pertavsızla ışık altında inceledi. Daha sonra kılıları Bunter'e uzattı.

— «Demek Wmsey, bir adam ağzını bir karış açarak sakalını kesiyor, yüzünü bir güzel kazıyor ve ağzında kılılar olduğu halde kendini öldürtüyor, öyle mi? Bunun böyle olduğunu iddia mı ediyorsun?»

— «Hayır, dostum, hayır... Böyle bir iddiam yok... Aksine şöyle düşünüyorum: Adam öldürüldükten sonra traş edilmiştir! Bir berber taslağı için iç açıcı bir iş değil mi? Otur şöyle, Parker, otur şöyle... Aklını kaçır! Mışlar gibi dolaşma karşımda! Bu dünyada sana biraz önce çizdiğim manzaralar gibi neler olmamıştır ki... Dinle beni, Parker! Yaman, yaman olduğu kadar da cinayet işlemeye meraklı usta bir katil var karşımda! Adamın muhayyilesi çok geniş... Bir san'atkâr gibi itinayla görüyor işini... Ne yalan söyleyeyim, herifin çalışma tarzını takdir ettim!»

III

Lord Peter, piyanoda Scarlatti'nin bir sonatını çaldıktan sonra, uzun parmaklı adaleli ellerine baktı. Bir şey çaldığı zamanlar, her zaman sert bakışlı olan kurşunî gözlerinde tatlı bir yumuşaklık پیدا olurdu. Ama buna karşılık, yüzündeki ciddî hava hiç değişmezdi. Kendisinin yakışıklı olduğunu hiçbir zaman iddia edemezdi Lord Peter. Daracık çenesi, ölçsüz derecede açık olan

alını, çıkık elmacık kemikleri, onu yakışıklı olmaktan epey uzaklaştırmaktaydı. Peter, sarıya çalan saçlarını arkaya doğru tarardı hep. işçi Partisini destekleyen gazeteler bir karikatürünü yayınladıkları zaman, onu İngiliz aristokrasisinin müşahhas bir rüknü olarak gösterirler, çenesinin darlığını da belirtmekten geri durmazlardı.

Parker, «Piyanon çok mükemmel bir şey, dostum!» dedi.

— «Evet, pek kötü değildir... Ama Scarlatti'yi çalabilmek için, asıl bir klavsen lâzım insana... Piyanon pek modern düşüyor. E, Parker, bir neticeye varabildin mi bâri?»

— «Eh, aşağı yukarı... Fikrime göre banyodaki adam, öyle sanıldığı gibi hâli vakti yerinde biri değil... işsizin güçsüzün biri olmalı. Zavalılık iş peşinde koşuyordu muhakkak... işte o gün de kilometrelerce yol yürüdü ve sonunda ölümle karşılaştı. Evet, başka bir adam, senin, benim gibi bir adam onu öldürdü... Yıkadı, temizledi, temizliyebildiği kadar tabii, tipinde değişiklik yapmak için de saçını kolonyaladı, yüzünü traş etti... Sonra da arkasında en ufak bir iz bile bırakmadan onu Thipps'ın banyo dairesine koydu... Netice: Katil, kuvvetli bir adamdır. Zira kurbanının ensesine tek bir darbe indirmiş ve onun ölümünü sağlamıştır... Sonra katil soğukkanlı biridir. Aşırı derecede de zeki... Çünkü geçtiği yerlerde hiçbir iz bırakmadan yürütmüştür işini, üstelik zengin ve zevk sahibi bir kimsedir. Zira elinin altında pahalı tuvalet malzemesi bulundurmaktadır... Adam geniştir ve garip bir muhayyileye sahiptir. Kaçıkça fikirleri vardır. Bir cesedi bir banyo teknesine yatırıp, altın zincirli bir gözlükle de süslemesi bunu ispat eder!»

Lord Peter güldü. «Desene adam bir cinayet şâiri!» diye takıldı. «Mamafigh, gözlükle ilgili bir esrar yok şimdilik ortada. Daha doğrusu kalmadı. Yüzde yüz eminim ki, gözlük ölüye ait değildi!»

— «Evet, olabilir. Ama bu da yeni bir problem doğurmuyor mu? ölenin kim olduğunu anlayalım diye katil, gözlüğü nezaketen bırakmadı ya!»

— «Olmayacak şey değil... Katil, alelade bir katil değildi belki. Eğlenmekten zevk alıyor galiba!»

— «Aman ne eğlence, ne eğlence!»

— «Evet, doğru. Ama bu gibi şeylerden zevk duyan bir adam, müthiş bir mahlûk demektir... Cinayet anıyla, cesedi Thipps'in evine getirdiği süre içinde kurbanına ne yaptığını soruyorum kendi kendime... iş bu kadarla bitmiyor. Başka başka muammalar var: Ceset Thipps'in evine kadar nasıl getirildi? Gönümün baharı Sugg'un düşündüğü gibi, adamın cesedi kapı yoluyla mı getirildi yoksa? Böyle değil de pencereden mi sokuldu? Zira ortada, pencere pervazdaki kurum lekeleri var. Katilin bir suç ortağı mevcut muydu? Yoksa Thipps bu kumpasın içinde mi bulunuyordu? Ya hizmetçi kıza ne demeli? Fikir Sugg'tan geliyor ama, böyle bir şey üzerinde durmakta fayda vardır yine de... Aptallar vardır, söyledikleri doğru çıkar bazı defâ ...Katil, Thipps'i niçin seçti acaba? Ona bir oyun mu oynamak istiyordu? Birinin hıncı olabilir ona karşı... Komşu dairelerin sakinleri kimlerden ibarettir? Bu hususu da öğrenmek lâzım. Olur a, Thipps, vakitli vakitsiz piyano çalmak suretiyle alt katta oturanları rahatsız edebilir. Evet, Parker, gülme öyle, rica ederim! Elbette bir sebep aramak lâzım Sebepsiz cinayet olmaz. Sen de bilirsin bunu!»

Parker tereddüt içinde, «Herif kaçığın biri ol masm?» diye sordu.

— «Olur olur... Eğer böyleyse, çok yaman bir kaçık demektir bu! Cesedin ağzında kıl unutma işi harîç, hata işlememiş. Tekrar edeyim, ceset Levy'ye ait değil. Bak, dostum, kim olduğunu henüz bilmiyoruz ama, katil arkasında pek ipucu bırakmamış. Cinayetin sebebi de belli değil. Dün geceki iki vak'ada da öldürülen ve kaybolan iki adamın elbise ve çamaşırsız oluşu, bizi şaşırtmış bulunuyor... Bir taraftan elbisesiz olarak sırta kadem basan koskoca Sör Ruben, diğer taraftan üzerinde sadece bir gözlükle karşımıza çıkan çırılçıplak bir adam! Ah, banyodaki ceset meselesini aydınlatmak üzere bana resmen izin verilse, bilirim ne şekilde hareket edeceğimi!»

O sırada telefonun zili duyuldu. Bunter, sessiz adımlarla ahizeye yaklaştı. Biraz sonra da efendisine sokuldu.

— «Yaslı bir kadın sizi istiyor, milor!» dedi.

«Sağır olsa gerek... Söylediklerini pek iyi seçemedim... O da benim sözlerimi duymadı...»

Lord Peter âleti eline alıp, kuvvetli bir, «Alo!» dedi. Sonra bir □iki saniye dinledi ve «Hay, hay!» deyip telefonu kapadı.

— «Thipps'in annesiydi telefon eden... Küp gibi sağır... Hayatında telefon almamış eline galiba! Sugg Efendi, kadının oğlunu tevkif etmiş nihayet. ihtiyarcık koca apartmanda tek başına kalmış... Thipps, polislerle birlikte giderken annesine sokulmuş ve: «Anne, çabuk Lord Peter Wmsey'e haber ver!» demiş. Neyse kadın santral memurundan rica etmiş de, numaramı bağlamışlar. Kendisine yardım etmemi istiyor. Yanına koşsam iyi olacak... Haydi Parker, sen de gel benimle! Bunter! Şu senin makineyi de al! Bu iki iş için, aynı zamanda çalışmamız gerekiyor. Parker, dostum! Sen bu akşam saçı Parma kolonyalı cesedi görürsün, ben de yarın sabah erken saatten itibaren senin kayıp bankerini aramaya koyulurum! Sugg, Sugg! İşin tamam demektir! Bunter, ayakkabılarımı getir çabuk! Senin tabanı kauçuk ayakkabın var, değil mi? Yok mu? Olmadı işte Parker! Bu kıyafetle çıkamazsın dışarı... Ama dur, biz bir şeyler verebiliriz sana! İşte bir çift eldiven... Bastonum, elektrik fenerim, siyah camlı gözlüğüm, bıçağım ve hap kutum hazır mı acaba? Bunter, Bunter, suratım asma öyle! Biliyorum biliyorum, her şeyi hazırlamışsındır çoktan... Üzerimdeki para miktarına bakalım bir de... Güzel... Yeterince param var! Şöyle bir vak'a hatırlıyorum, Parker:. Çok iyi tanıdığım ünlü bir dedektif, azılı bir katili kaçırmıştı elinden... Sebep de gayet basit hani... Dedektifin metroya ödeyecek ufak parası yokmuş rneğer yamnda. Turnikedeki memura derdini anlatmıca. kadar, canı trene atlamış ve yallah! Bir süre sonra, yanında sözüm ona kız bir yeğen, İstanbul'da rastlamışlar ona... Neyse, lâfi fazla uzattık... Haydi, yola çıkalım!»

Müfettiş Sugg ve Thipps'in evini muhafaza eden memurlar, resmî yetkisi bulunmayan tahkikatçıları yurkarı bırakmak istemiyorlardı. Pek tabii Parker'e ses çıkaramadılar. Ama Lord Peter için böyle olmadı. Wmsey, Bayan Thipps tarafından angaje edilmiş olduğunu anlattı ama, nafile...

Sugg, «Demek Bayan Thipps tarafından tutuldu-
nuz ha?» diye homurdandı. «Söyleyin kadına, eğer rahat
durmayacak olursa, onun da içeri girdiği gündür! Tam
mânasıyle sağır olmasaydı, katille işbirliği yaptı der-
dim...»

— «Sayın müfettiş! İşime mâni olmanız neye
yarıyor bilmem ki... Bırakın da çıkayım. Merak etme-
yin, ağzınızdan lokmanızı alacak değilim! Lord Atten-
bury'nin zümrütlerinin bulunmasında biliyorsunuz ben
yardımcı olmuştum size... Ama mükâfata konan sizdi-
niz!»

Sugg'un yüzü hafifçe kızardı. Birden, «Rica ede-
rim, bu konuşmayı burada keselim!» diye söylendi, «İş-
te telefon da çalıyor zaten. Cawthorn, git bak bakalım,
ne istiyorlar! Ama dur, içeri girebilecek misin?.. Kocaka-
rı kapıyı kapatmıştı... Bağırıp duruyor içerde. Aman Al-
lahım, öyle bir meslek seçmişiz ki, değme gitsin!»

Memur biraz sonra döndü. Özür dileme maka-
mında hafifçe öksürdü.

— «Scotland Yard'tan telefon ettiler efendim!
Komiser, Lord Peter'e her türlü kolaylığın yapılmasını
istiyor!»

Lord Peter, «Aferin şu komisere!» diye bağırdı.
«Dostluğunu ispat ediyor!»

Sonra, Wımsey merdivene yöneldi. Parker'le
Bunter de arkasındaydı. Bir ara onlara göz kırpı. Yap-
tığı bu hareketle Lord Peter, onların haberi olmadan ka-
rakola telefon etmiş olduğunu imâ etti. Gerçekten de ko-
naktan çıktıklarında, Lord Peter «Bana bir dakika mü-
saade!» deyip bir bakkal dükkânına girmiş ve dostu ko-
misere telefon ejtmişti.

Öldürülenin cesedi birkaç saat önce kaldırılmış
olduğundan, banyo dairesi boştu. Bunter, oramn resmi-
ni çekti hemen. Oğlu ve hizmetçisi tevkif edildikten son-
ra evde yapayalnız kalan ihtiyar kadın, koca şehirde
kimseyi tanıımıyordu. Thipps'in iş alanında ahbap oldu-
ğu bir iki dostu vardı ama, kadın onların adreslerini
bilmemekteydi. Binanın diğer dairelerinden birini yedi
kişilik bir aile işgal ediyordu. Fakat ev sâkinlerinin yedi-
si de yabancı bir memleketteydi şimdi. Başka bir dairede
de vaktiyle Hindistan'da savaşmış sert huylu, ihtiyar bir

albay, Hind'li uşığıyla oturmaktaydı, üçüncü katta oturan ve cesedin ortaya çıkmasıyla üst kattaki gürültülere tahammül edemeyen Appledore adındaki adam, Lord Peter ve arkadaşlarının yüzüne kapıyı kapamak istedi ama, karısı onu önledi. Sonra:

— «Biz bir şey bilmiyoruz...» dedi. «Çok korkunç bir mesele bu doğrusu! Thipps'lerin masum olmalarını candan temenni ederim... Kocam da benim gibi düşünüyor. Şey... Kimsiniz siz?»

— «Adım Wimsey... Lord Peter Wimsey! Gece-nin bu vaktinde sizleri rahatsız ettiğim için özür dilerim! Size yük olmaması için, ihtiyar hanımı annemin yanma götüreceğim... Bizi kabul ettiğiniz için, tekrar tekrar teşekkür ederim! Allahaismarladık!»

Sabahın ikisinde, Lord Peter, bir dostunun arabasıyla annesinin oturduğu yere, yâni Denver şatosuna vardı. Yanmda ihtiyar ve sağır bir kadınla eski moda bir valiz bulunuyordu.

Dul Düşes, «Ah, seni gördüğüme çok memnun oldum, evlâdım!» dedi.

Saçları bembeyaz, uzun boylu, şişmanca bir kadındı bu. Küçük oğluna pek fazla benzemiyordu. Lord Peter'in yanma oturmuş, onun sığır söğüşünü lezzetle yemesini seyrediyordu.

Lord Peter, «Kadıncağızı yatağına yatırdınız mı, anne?» diye sordu.

— «Evet yavrum, evet, hiç merak etme! Biliyor musun, senden o kadar memnun ki... Durmadan iyiliklerini övüyor... Senin müfettiş de ne biçim adammış anlayamadım... Bu insanlar adam öldürebilir mi hiç?»

— «Ne dersin, anne, herif kafasına koymuş bir defa! Thipps'in banyosunda bulunan adamın, geçen gece esrareniz bir şekilde kaybolan Sör Ruben Levy olduğunu ispat etmek istiyor aklı sıra... Düşün anne, yaşlı ve çırılçıplak bir adam Park Lane'de kayboluveriyor... Ama yine yaşlı ve yine çıplak başka bir adam da ölü olarak Battersea'de ele geçiyor... Ne yapsın Sugg? Elbette tev-kif edecektir Thipps'i!»

— «Fakat oğlum, anlayamadığım bir şey var:

Bu iki adam aynı kimse olduğuna göre, Thipps niçin tevkif edilsin?»

— «Haklı olabilirsin ama, Sugg'un ille de birini tevkif etmesi gerekiyor... Onun faraziyesini doğrulayabilecek bir şahadet var ortada. Gel gör ki, benim kendi nazariyem de bunu yalanlamakta... Son gece, dokuzu çeyrek geceye doğru, ancak kendisinin bilebileceği sebepler yüzünden, genç bir hatun Battersea Park sokağında dolaşmaktaydı. O sırada kadın, sırtında yakası kürklü bir palto, başında silindir bir şapka olan bir adamın elindeki şemsiyeyi sallayarak sokak isimlerine baktığını gördü... Adam Londralıya benzemiyordu pek. Genç kadın pişkin bir şeydi... Meçhul adama doğru yürüdü. O sırada adam, «Affedersiniz, bu sokağın Prince of Waller Cadde-sine çıkıp çıkmadığını söyleyebilir misiniz bana?» dedi. Kadın tasvip edici bir cevap verdikten sonra, şakacı bir tavırla adama orada ne yapmak istediğini sordu. Yabancı, bir randevusu olduğundan bahsetti ve kendisini Prince of Waller Caddesine çıkaracak olan Alexandra Sokağına doğru yöneldi.

«Kadın, onun arkasından bir süre baktı. O sırada, da bir arkadaşına rastladı. Kadın arkadaş, (Sen ne dersin de, azizem, bu adam Sör Ruben Levy'dir... dedi. West End'te oturduğu zamandan tanırım onu). Kadın, Queen Caroline Sokağı cinayetini bu sabah sütçüden duymasaydı, gece rastladığı adamı düşünmezdi bile. Gerçi o polislerden nefret eden fahişenin biriydi ama,, öldürülen adamın sakalı ve gözlüğü olup olmadığını gidip sordu! Kendisine menfi bir cevap verildiğini görünce de, (Demek o değilmiş,!) diye söylendi. Polis ona, (Kimmiş o değil dediğin?) diye sordu. Hepsi bu kadar. İşte Sugg, bu şahadet üzerinedir ki, Thipps'i tevkif etti...»

Düşes elini yüzüne götürerek, «Aman Yârabbi!» diye söylendi. «Kızın başı derde girmemiştir inşallah?»

— «Sanmam. Başı belâda, olan asıl Thipps'tir. üstelik kendisi gaf üstüne de gaf yapmış... Ağzı sıkıdır ama, Sugg'tan öğrendim: Anlaşıldığına göre, Thipps kendisini Manchester'den getiren trenin Londra'ya varış saatinde birbirini tutmaz sözler etmiş, önce evine on buçukta geldiğini bildirmiş. Oda hizmetçisi Gladys Hor-

rocks ise, onun eve on ikiye çeyrek kala, döndüğünü söylemiş... Bunun ne demek olduğunu Thipps'ten sormuşlar... Adam tutmuş önce treni kaçırdığından bahsetmiş. Ama aptal mı Sugg? Hemen Saint Pancrace istasyonunda ufak bir tahkikat yaptırmış ve Thipps'in tam saat onda emanete bir valiz bıraktığı neticesine varmış... Thipps ayrıca şurada burada gezindiğini söylemek suretiyle de kekeleyip durmuş. Bir dostuna rastlamışmış. Ama nerede rastlamış? Bunu söylemediğine göre, kimseyle karşılaşmadığı anlaşılıyor. Ne vakti nasıl geçirdiğini, ne de valizini emanetten almayışının sebebini söyleyebiliyor... Gerçek olarak eve saat kaçta döndüğünü izah edemediği gibi, alındaki morartının neden ileri geldiğini de anlatamıyor. Kısacası çıkamıyor işin içinden... Gladys Horrocks'un yeniden yapılan soruşturmasında, genç kız bu defa, efendisinin saat on buçukta geldiğini söylemiş... Bir (Eve geldiğini duymadım...) diyor, bir, (Duydum.) diyor... Pek tabii böylece de şüpheleri üzerine çekiyor. Elbette ikisini de tevkif ederler!»

— «Ah, evlâdım, anlattıklarının hepsi de çok can sıkıcı şeyler! Zavallı Thipps ne haldedir kim bilir?»

— «Onun o gece nerede olabileceğini düşünüp duruyorum ben de. Birisini öldürmek niyetinde olabileceğini sanmam... Zaten şuna inanmaktayım: Maktul bir, yahut iki gün önce öldürülmüştür! Garip bir problem bu, anne, çok garip bir problem!»

— «Evet, yavrucuğum, garip... Hem de üzücü! Ya Sör Ruben meselesine ne demeli? Lady Levy'ye bir şeyler yazmalıyım. Genç kızken Hampshire'de çok görürdüm onu. Christine Pord'tu o zamanki adı. Levy'yle evlenmek istediği zaman, ortaya çıkan esef verici vak'ayı hatırlarım hâlâ. Tabii bu iş, Sör Levy'nin Amerikan petrollerinden elde ettiği muazzam servetten önce olmuştu. Kızın ailesi, onu sonraları iyi bir mevki kazanan, aynı zamanda da aileye akraba sayılan Julien Freke'le evlendirmek istemişti... Ama Christine, Levy'yi seçti. Onunla evlendi. Ruben Levy çok yakışıklı bir adamdı... Çok da sevimliydi. Ama Ford'lar, damatlarının kendi dinlerinden bir adam olmasını istiyorlardı...

«Lâkin genç kız madem ki Ruben'i seviyordu, onunla da evlenmeliydi. Fakat ben iyi biliyorum, Julien

Freke, Christine'e karşı tam bir sevgiyle bağlıydı. Bununla beraber, yine de dost kaldılar. Aralarında dargınlık filân olmadı. O gün, bugündür, Freke hiç evlenmedi. Biliyorsun sen de, o, Londra'nın en ünlü ve en zengin adamlarından biridir ve hastahanenin bitişiğindeki büyük evde oturmaktadır... Bir çok aile, ona musallat olmuştu. Hiç unutmam, meselâ Lady Mainvvaring, kızını onunla, evlendirmek istemişti... Ama duymuştum, Julien Freke, (Salondan salona, balodan baloya koşan bir kızla evlene mem ben...) demiş.»

— «Demek Sör Ruben Levy de karısı olacak kız o zamanlar sevmiş?»

— «Evet, yavrum, Christine cidden güzel bir kızdı! Herkes sevebilirdi onu. izdivaçlarından sonra sık sık görüşmedim onlarla... Baban, burnunu her işe sokan adamlardan pek hoşlanmazdı. Ama neme lâzım, ideal bir çift oldukları muhakkak... Diyorlar ki, Sör Ruben dışarda ne kadar nefret kazanmışsa, evinde de o kadar seviliyormuş.»

— «Hımm... Ama yine de bir □iki düşmanı var□dür.»

— «Bir □iki mi? Sen ne diyorsun, yavrucuğum? Adamcağızın en azından on düşmanı var Londra'da... Birlirsin borsa âlemini... Haydutlar yuvasıdır orası!»

Lord Peter esnedi, «Eh, anne,» dedi, «birkaç saatliğine de olsa, odama çekilip istirahat etsem... Parker'i bekliyorum kahvaltıya!»

Düşes saatin üçe geldiğini görünce, «Peki yavrum,» dedi, «kahvaltını altı buçukta yollarım! Allah rahatlık versin!»

N

Lord Peter, kahvaltı tepsisini itti. Sonra bir sigara tellendirerek:

— «Demek bilançomuz bundan ibaret, Parker?» dedi. «Sen kendi yönünden bak bakalım bu bilgiler işine yarar mı... Bana sorarsan, banyodaki ceset problemini çözme hususunda hiç de yardımcı olamaz bunlar... Ben□

den ayrıldıktan sonra bu işle yine meşgul olmuş muydun?»

— «Hayır. Ama bu sabah dama çıktım!»

— «Dama mı çıktın? E, bravo doğrusu! Bak, dostum, bir dedektif bürosu açalım diyordun ne zamandan beri, teklifini kabul edeceğim geliyor hani! Çalışma tarzın hoşuma gitmeye başladı. E, söyle bakalım, neler buldun orada?»

— «öyle mühim bir şey sayılmaz. Ayak izleri aradım... Ama o şiddetli yağmurdan sonra, sözü edilir mi bunların hiç? Bizim Londra'da Aralık ayı malûm... Sonra diğer binaların damlarına da göz attım. Meseleyi çözebilir miyim diye düşündüm... Her binanın merdiveni damlara çıkıyor. Dam kapaklarının hepsi de düz. Teraslar da öyle. Sanki Shaftesbury Caddesinde imişsin gibi gez gezebildiğin kadar... Fakat ben şuna inanıyorum: öldürülen de aynı damlarda dolaşmış olacak...»

Parker, cep defterinin arasına koymuş olduğu bir □iki küçük kumaş ipliğini dostuna uzattı.

— «Bunlardan birini Thipps'in banyo dairesindeki pencereye yakın bir yerde buldum.» dedi. «Oluğun kenarına takılmıştı... Biri de aynı pencerenin taş korkuluğu var, onun yarığında geçti elime. Diğerlerine gelince, onlar da bacaların demir payandasında bulunuyordu. Oraya takılmışlardı. Söyle bakalım, nedir fikrin?»

Lord Peter, iplikleri pertavsızla inceledi, ilgisi artmıştı.

— «Doğrusu çok ilgi çekici bir buluş bu!» dedi. O sırada gazete ve mektupları getiren sadık uşağını görünce de, «E, Bunter, banyo ettin mi camlan?» diye Sordu.

— «Evet, milor!»

— «Peki, bir şeyler bulabildin mi?»

— «Vallahi milor, buna bir şeyler demek lâzım mı, değil mi, pek bilmiyorum, mamafih bakacağım yine de!»

— «Pekâlâ Bunter, pekâlâ! Ah, işte altın zincirli gözlüğe ait ilân Times'te çıkmış: «Görüşmek için ya yazı ya telefonla Piccadilly, 110 numaraya müracaat olunması, yahut da aynı adrese bizzat başvurulması.» Bir posta kutusu adresi vermek daha doğru olurdu ama, insan

açıkgöz olmalı... İçinde bulunduğumuz devirde pek açık-göz insan var ya, o da başka!»

Parker, «Yâni ne düşünüyorsunuz?» diye sordu. «Zincirli gözlüğü ölünün üzerine bırakan adam kalkıp da buraya mı gelecek ve kendini ele mi verecek diyor-sun?»

— «Pek emin değilim bundan, aziz dostum! Ben sadece zinciri gözlük sahibine satan kuyumcuyla temas temin etmek istiyorum. Zira bu zincir eski bir şey değil. Fazla kullanılmamışa benzer... Oh, teşekkür ederim, Bunter! Gel, Parker, gel de dün pencere pervazında ve banyo teknesinin kenarında gördüğün parmak izlerini seyret! Ben görmemiştim bunları... Senin için iyi bir not bu! Aman, aman, söylemek istediklerin sende kalsın! Dinlemek istemiyorum! Biz işimize bakalım şimdi... Hele, hele, neler görüyorum!»

Üç adam, Bunter'in getirdiği resimlere bakıyorlardı. Lord Peter, acı bir tonla konuştu:

— «Canı dama çıktığı zaman, bardaktan boşan mrcasına yağmur yağıyordu. Pek tabii herifin parmakları is ve kurum içinde kaldı... Cesedi tekneye yerleştirdi, sonra geçtiği yerlerde bıraktığı izlerin hepsini sildi... Ama şu iki izi maalesef unuttu. Döşemedeki bir leke, bize onun tabanı kauçuk ayakkabı giymiş olduğunu göstermekte... Banyo teknesinin kenarındaki iz sayesinde de, parmakları normal biri olduğunu ve yine kauçuk eldiven kullandığını öğreniyoruz!»

Sonra Lord Peter, resimleri bir tarafa bırakıp, kumaş ipliklerini yeniden inceledi.

— «Ne dersin bunlara, Parker?»

— «Pek ahlamam ama, bunlar ya pamuklu, ya yünlü bir elbiseye, bir örtüye, yahut da bir ipe ait olsa gerek...»

— «Evet, Parker, bunlar katili ipe götürebilir!»

Lord Peter sustu. Bir süre öylece kaldı. Sigara dumanının arkasında kalan gözleri, iki delik gibi görünmekteydi.

— «Söyler misin, milor, nedir bu sabahki programımız?»

—* «Galiba şu senin işle meşgul olmam gereke-

cek! Haydi, Parker, Park □ Lane'e gidelim ve dün gece Sör Ruben yatağında ne halt karıştırmış, onu keşfe çalışalım !»

Bunter mutfağa inince, «Şimdi sizden bir ricam olacak, Bayan Pemmings!» dedi. «İçeriye ışık girmemesi için, şu örtüyü pencere önünde tutar mısınız biraz! >

Sör Ruben Levy'nin aşçısı ihtiyar kadın, kendisinden isteneni memnuniyetle yaptı. Bunter içinde bir sürahi, sapı gümüş bir fırça, bir çift ayakkabı, büyük bir muşamba rulosu ve maroken ciltli bir kitap bulunan sepeti bir masanın üzerine koydu. Sonra koltuğunun altında bulunan şemsiyeyi de oraya yerleştirdi. Daha sonra da bir fotoğraf makinesini mutfak eşyalarının bulunduğu yere dayadı. Bir gazeteyi masanın cilâlı sathına yaydı, kollarını sıvadı ve ellerine cerrahların kullandığı bir çift eldiven geçirdi. O sırada Sör Ruben Levy'nin oda uşağı içeri girmişti. Adam kısa bir süre Bunter'i seyretti. Fotoğraf makinesine bir göz attı. İçinde kurşunî renkte bir toz bulunan bir şişenin kapağını açıp baktı ve Bunter'e:

— «Çok yaman bir efendiniz var sizin!» dedi.

Bunter, «Ha, öyledir ya, öyledir!» diye cevap verdi. Sonra oda hizmetçisine dönerek, «Sizden rica etsem de küçük hanım,» dedi. «Ben şişeyi tutarken, siz şişenin ağzına şu tozdan biraz dökmeniz... Sonra da aynı işi ayak-kabıların üst kısmına yapsanız! Tamam... Çok teşekkür ederim! Adınız nedir sizin? Mabel Price demek... Anladınız her halde, Mis Price, yapılan iş parmak izlerinin fotolarını almaya yarar! Toz biraz böylece kalacak, sonra ben resimleri çekeceğim... Şimdi de saç fırçasını ele alalım... Tamam, o da oldu! Sıra şimdi şu kitapta, Mis Mabel! Ben kitabın köşelerinden tutayım, siz tozu ekin! Aman, aman, Bay Graves, elinizi sürmeyin, lûtien! İşimden olurum sonra...»

Uşak elini çekti ve: «Anlaşılan,» dedi, «bu gibi işlerle çok uğraşacaksınız daha?»

— «Hem de nasıl... Bayan Pemmings, siz şu muşambayı bir ucundan tutun, ben de diğer ucundan tutayım... Mis Mabel de tozu eksin... Görüyorsunuz ya, Bay Graves, oldukça ağırdır benim işim! Gündüzleri

uşaklık yaparım, geceleri de ha bire resim banyolamak□ la uğraşırım... Tam akşam çayını verdiğim sırada bir de bakarsınız, bir tahkikat işine beni de sürüklemiştir efendim !»

— «Allah sabır versin size! Ben bir gün bile duramam böyle bir zâtın yanında... Gerçi benim patronun da çekilmez tarafları var ama, bereket versin Hanımefendiye... Çok iyi bir kadındır. Ford ailesindendir kendisi... Hampshire'li Ford...»

— «Haklısınız, ben de sizin gibi düşünürüm ama, Bay Graves, efendimle benim aramda hiçbir münakaşa cereyan etmemiştir, iyi geçiniriz... Ha, aklıma gelmişken sorayım: Büyük bir servetin sahibi olmasına rağmen, Sör Levy için garip huyları, zevkleri varmış diyorlar... Doğru mu bu?»

Suale aşçı kadın cevap verdi: •

— «Doğrudur...» dedi. «Alın bir örnek size: Hanımefendi ve Mis Rachel'le başbaşa yemek yendiği zamanlar, efendim sofrayı gayet sade bir şekilde hazırlattır. Bereket versin ziyafetlere ...Yoksa buradan yürümek düşer bana!»

— «Ah, Bayan Pemmings, ben de ne kadar isterdim geceleri çalışmamayı! Kaç defa gecenin üçüne, dördüne kadar beklemişimdir efendimi... Yne kaç defa şafakla beraber kalkıp, memleketin bir ucunda Sherlock Holmes'cilik yapmaya hazırlanan lordu kaldırmak için uyanmışımdır... Ya onun ayakkabıları ve elbiseleri çamur içinde döndüğü zamanları ne yapalım? Onlar da ayrı bir dert...»

Graves, «Bolluk içinde yüzen insanların çoğunda bu hal görülmüştür...» diye konuştu. «Sör Ruben, eski alışkanlıklarını muhafaza etmesini bilmişti mamafih... Elbiselerini itinayla bir sandalyenin üzerine koyar, bilhassa pantolonunun ütüsüne dikkat ederdi. Ayakkabılarını ise hep tuvalet kabini bulurum... Sözü kısası, işimi kolaylaştıragelmiştir her zaman...»

— «Bununla beraber, bütün bu saydığınız ihtimamı geçen gece ihmal etti, değil mi?»

— «E... Evet, öyle... Ama bu ihmal sâdece elbisesi için oldu. Sör Ruben başkalarının derdini kendine

der ederdi. Allahtan başına bir felâket gelmemiş olsa bâri!»

Aşçı kadın, uşağın sözlerini tasdik etti. «Zavallı efendimiz,» dedi, «adı hep şunun bunun ağzında dolaşiyor... Güya yapmaması gereken bir şeyi yapmayı düşünüyormuş başkaları hakkmda... Ben inanmıyorum... Siz de inanmayın!»

Bunter içini çekti ve elindeki fişi en yakın elektrik prizine sokarak:

— «Böyle konuşmayın, bayan Pemmings!» dedi. «Aramızda yaşayan insanların içlerinden geçeni kimse bilmez maalesef!»

Lord Peter, yatağın ortasındaki çukuru ikinci defa ölçtü ve:

— «Tam bir metre, yetmişbeş santim!» diye söylendi. «Ne eksik, ne fazla!»

Parker, bu notu cep defterine kaydetti.

— «Fikrime göre, milor, bir metre seksen santim boyunda bir adam da böyle bir ölçü bırakabilir...» dedi.

— «Kuzum, Parker, tskoçyalı kanı var sende galiba?»

— «Yoo, ne münasebet! Niye sordun?»

— «Niyesi var mı? Şimdiye kadar tanıdığım insanların en serinkanlısı, en çabuk karar vereni sensin de ondan! Bakıyorum da benim heyecan yaratabilecek bir fikrimi en ufak bir telâş eseri bile göstermeden karşılıyorsun. Ama...»

Lord Peter birden durdu. Sonra, «Aman, dostum,» dedi, «Soluma öyle! Gören de bir balina sanır seni!» Sonra da Lord Peter elini çarşafa götürüp, oradan bir şey aldı. Belli belirsiz bir şeydi bu...

— «Yine ne buldun?»

— «Bir saç teli!»

Lord Peter'in yüzü değişmiş, çelik gibi gözleri daha da çelikleşmişti.

— «Levy'nin şapkalarına bir göz atalım! Şu uşağı çağırtır mısm, lütfen!»

Graves, biraz sonra Lord Peter'i tuvalet kabinin□

de buldu. Dedektifin önünde, ters çevrilmiş bir sürü şapka vardı.

— «Hah, geldiniz mi, Bay Graves? Teşekkür ederim! Bakın, dostum, önünüzde birkaç tane şapka var... Bunlardan bir □ ikisi silindir... Bunların hepsi de Sör Ruben'e ait, değil mi? Güzel... Şimdi lütfen söyleyin: Kaybolduğu akşam, efendinizin başında hangi şapka vardı?»

— «Acaba milor, efendimin pazartesi akşamı evden çıkarken giydiği şapkayı mı soruyorlar?»

— «Evet. Ritz'teki bir yemeğe gittiğine göre. başında bir silindir vardı muhakkak? İşte üç tane silindir... Acaba şunu mu, yoksa bunu mu giymişti?»

Lord Peter, uşağa pencereye yakın olan şapkayı göstermekteydi.

Graves, «İşte şu!» diye bir tanesini gösterdi.

— «Teşekkür ederim Bay Graves! öğrenmek istediğim buydu... Bunter'i gönderir misiniz bana lütfen! >

Bunter hemen görüldü. Başını fotoğraf makinesinin siyah bezli körüğüne soktuğundan, saçları dağınmıktı.

— «Gel bakalım, Bunter!»

— «Buyrun, efendim! Fakat aşağıdaki işim bitmedi henüz...»

— «Anlıyorum, Bunter, anlıyorum! Geri kalan işe yine devam edersin... Şimdiye kadar bulduğun parmak izlerinin neticesini söyle bize!»

— «Hay hay, efendim! Yatağın yanında bulunan kitabın cildinde, sadece bir kişinin parmak izi var... Sağ baş parmaktaki ufak bir yarık, bu kanaati uyandırıyor insanda... Saç fırçasında da aynı parmak izlerini buldum. Ama şemsiyede, dış bardağında ve pabuçlarda iş değişiyor hemen. Bunların üzerindeki izler, iki cins... Sör Ruben'e ait olduğunu sandığım yarık başparmağın izleriyle kauçuk eldiven üzerindeki izler arasında fark var... Belli belirsiz daha bir çok izler de buldum. Provalar bittikten sonra sizi daha fazla aydınlayabilirim, özür dileyerek söylüyorum, küvetin önündeki muşamba da iyi randıman verdi... Sör Ruben'in ayakkabıları üzerinde tarafınızdan tesbit edilen izden başka, bir de çıplak bir ayağın izi var... Şöyle, yirmi beş santim kadar bir şey...»

— «Söyler misin, Bunter, bu muşamba ne zaman yıkanmış, yahut da silinmiş acaba?»

— «Pazartesi sabahı, efendim! Oda hizmetçisi söyledi bunu bana.»

Lord Peter, Scotland Yard dedektifine baktı. «Ne dersin, Parker?» dedi. «Bir metre, yetmiş beş santim boyunda biri... Sör Ruben saç fırçasını kullanmamış... Silindir şapka meselesi de karışık mı karışık... Gecenin ilerlemiş bir saatinde, bir centilmen başı açık olarak do-la şamaz değil mi? Ne gibi bir netice çıkarırsın sen bundan? Fırça ve kitap dışında, her eşya üzerinde iki çeşit parmak izi var. Gerek muşamba üzerindeki farklı iki ayak izi, gerekse şapkadaki iki ayrı saç teli meseleleri de başka...»

Lord Peter, silindir şapkayı ışığa tutup, saç tellerini bir pensle aldı.

— «Düşün, Parker! Fırça kullanma ve başına bir şapka almayı unut, tırnakların için son derecede titiz davran ve tuvalet küvetinin önündeki küvete çıplak ayakla bas... Garip değil mi bütün bunlar? Sonra şu siyah saçla, kırmızıya çalan saç da bak! Siyah saçlardan melon ve panama şapkalarda, kızıla çalan saçlardan da son geceki silindir şapkada bulundu... Bizim isabetli bir iz üzerinde olduğumuzu ispat eden bir delil de, kızıl bir saç telinin şu yastıkta bulunması... Ama biliyorsun, saç, yastığın her zaman baş konulan yerinde değildi... Aman Yârabbi ağlayacağım nerdeyse!»

Parker, «Ne demek istedin, dostum?» diye yavaşça sordu. «Pek iyi anlamadım...»

— «Demek istediğim şu: Aşçı kadının o gece konak kapısının iç tarafında gördüğü kimse, Sör Ruben değildi! Diyorum ki, Sör Ruben'in boyunda ve eninde olan başka bir adam, üzerinde Ruben'e ait elbiseyle konağa geldi, yine Ruben'e ait anahtarla kapıyı açıp içeri girdi... Yoo, şaşma öyle, Parker, şaşma! Karşımızdaki adam çok kurnaz... Levy'nin ayakkabılarını ayağına geçirmiş, tâ gömleğine varıncaya kadar da onun elbisesini giymişti... Ellerine taktığı ve bir an bile çıkarmadığı kauçuk eldiven sayesinde işini yürütmüş, herkeste de Levy'nin geceyi burada geçirdiği intibasını yaratmaya muvaffak olmuştur ...Yukarı çıkıp soyunmuş, dişlerini yıkamış, fa□

kat kızıl saçlarından bir □iki tel bırakma korkusuyla fırçayı kullanmamıştır... Tahmin etmesi gereken bir husus vardı: O da Levy'nin ayakkabılarını ve elbisesini nereye koyduğu meselesiydi. Birinin yerini buldu. Ama diğerinde aldandı... Yatağın kullanılmış olduğu hissini ve kanatını yaratmak lâzımdı... işte bunun için adam yatağa girdi... Hem de kurbanının pijamasını giyerek! Sonra sabah olmadan, gecenin en sessiz bir saatinde, muhtemelen ikiyle üç arasında yataktan fırladı... Bir valiz içinde getirmiş olduğu kendi elbise ve ayakkabılarını giydi. Yavaş yavaş aşağı indi... O sırada biri uyansaydı, mahvoldu demektir... Ama cür'et sahibi bir kimse olduğu için bu rizikoyu da göze aldı, O saatlerde kimselerin uyana□mayacağını biliyordu... Hâdiseler de bunu göstermektedir zaten. Konağa girdiği sırada kilitlenmediği kapıyı usulca açtı, etrafı dinledi, bir devriye polisinin oradan geçip geçmediğine dikkat etti... Sonra dışarı süzüldü. Kapıyı anahtarla kapadı ye ayağında kauçuk ayakkabılar oradan aceleyle uzaklaştı... Kauçuk ayakkabı kullanmayı âdet edinmiş bir canı tipi bu herif! Katil, birkaç dakika sonra Hyde □Park'ta buldu kendini...»

Lord Peter durdu. Sonra, «işte adamın yaptıkları!» diye ekledi. «Sör Ruben Levy'nin ortadan kaybolması ya bir muzipliktir, yahut da kızıl saçlı adam bir cinayet işlemiştir! Biliyor musun, Parker, her şeye rağmen, bu işler beni sıkmaya başladı!»

— «Hangisi ama? Bu mu, yoksa seninki mi?»

— «İkisi de... Bizim eve dönsek nasıl olur acaba? önce yemek yeriz, sonra da Colisee'ye gideriz!»

— «Sadece kendin için konuşmalısın, dostum! Benim bu işden, ekmek yediğimi unutmamalısın!»

— «Orası öyle. Peki, sen olsan ns yapardın benim yerimde?»

Parker gülümsedi. «Ne yapacağım,» dedi, «Sugg'a meydan okurdum! Sonra Şu Queen Caroline Sokağındaki kiracıların kimler olduğunu birer birer araştırır, bununla da yetinmez tavanarası odalarını, dam kapaklarını tekrar tetkik ederdim... Kiracılarla konuşurken, lâfa (ceset) ve (gözlük) kelimelerini sokardım boynuna...»

Lord Peter de güldü. «**Sahi** yapar mıydın bun□

lan?» diye sordu. «O halde her iki hâdisenin tahkikiyle uğraşman yerinde olacaktır! Ben Wyndham Kulübüne kadar gidip, keyfime bakayım biraz!»

Genç müfettiş, yüzünü buruşturarak, «Haydi, öyle olsun!» dedi. «Ama neden saklayayım, böyle bir işin tetkikinden vazgeçmen beni hayli şaşırttı! Evet, artık her ikisini de yüklenmem gerekiyor... Özür dileyerek söylüyorum, bu gidişle amatör dedektiflikten öteye geçemezsin, milor! Bir yemeğe filân mı davetlisin yoksa?»

— «Evet. Elbisemi Kulüpte değiştiririm artık. Freddy Arbuthnot'un yanında bu pantolonla görüne-mem... Bunter!»

— «Buyrun, milor!»

— «Çabuk paketi hazırla! Yardım etmek üzere de benimle gel!»

— «Ama, milor, en aşağı iki saatlik işim var! Cereyan kuvvetli gelmiyor...»

— «Görüyor musun, Parker, adamım nasıl da işkence ediyor bana! Ne yapacaksın, arzuya uymam gerek... Şimdilik Allahâısmarladık dostum!»

Sonra Lord Peter, ısıklık çalarak merdivene yöneldi.

O gittikten sonra, Parker derin bir nefes alarak oturdu ve Sör Ruben'in evrakını gözden geçirmeye başladı.

Lord Peter'le milletvekili Freddy Arbuthnot, Wyndham Kulübünün yemek salonuna kolkola girdiler.

Milletvekili, «Yahu, nerelerdeydin? Kayboldum.. Hiç görünmüyorsun!» dedi.

Lord Peter, suale cevap vermeden konuştu:

— «Babanın rahatsızlığına çok üzüldüm, Freddy geçmiş olsun!»

Freddy Arbuthnot, arkadaşının göstermiş olduğu alâkaya teşekkür etti. Yemeklerini sessizce yemeye başladılar. Bir ara Lord Peter.

— «Borsa işlerinden ne haber?» diye sordu.

— «Berbat.»

— «Ya Arjantin irat senetleri?»

— «Al onlardan da o kadar! Levy'nin ortadan sır oluşu, piyasada tam bir çöküntü meydana getirdi!»

— «Allah, Allah! **Sahi** ne oldu bu adama acaba?»

— «Kimbilir... Belki de dalavereciler tarafından öldürülmüştür!»

— «Kendiliğinden kaybolamaz mı? Bilirsin borsa kurtlarım... Böyle bir şey onlardan beklenir!»

Milletvekili Arbuthnot, «Yo, yo!» diye itiraz etti. «Bu ihtimal yok! Ben senin fikrinde değilim, Wmsey... İyi adamdır Levy... Kızı da çok güzeldir hani. Adam dürüsttür de aynı zamanda. Seni mahveder gibi görünür, ama yine de vurmaz son darbeyi... İhtiyar Anderson meselesinde böyle olmuştu...»

— «Kim bu Anderson, kuzum?»

— «Bu gibi işlerle uğraşan biri. Londralıdır... Salı günü Levyyle buluşacaklardı. Adam şimdi demir yolları grubunun işe hâkim olmasından endişe ediyor. İş bir gitti mi, avuçlarını yalasınlar artık!»

— «Kim temsil ediyor bu demir yolları grubunu?»

— «Amerikalının biri... Adı John P. Milligan... Salâhiyet sahibi bir adam... Yahut öyle sanıyorlar. Bu gibi kimselere pek bel bağlamamalı insan.»

— «Bu işi o yapmış olamaz mı? Yahut da Anderson?»

— «Milligan'ı bilmem ama, Anderson, Levy değildir. Yâni dünyalığı fazla olmayan bir adamdır demek istiyorum... Ayrıca yalnız sayılır. Ama Levy öyle değil... Eğer isterse Milligan'ın demir yolu şirketine boykot yapar!»

Lord Peffer düşünür gibi konuştu: «Bu Milligan'a bir yerde rastladım ama, nerede bir türlü çıkaramıyorum... Şöyle uzun boylu, biçimsiz bir adam, değil mi bu? Dev gibi... Simsiyah da saçları var...»

— «Hayır, azizim, hayır, başka birini karıştırıyorsun sen! Milligan'ın boyu 1,60 filân ancak var... Sonra saçları da dökülmüştür.»

Lord Peter peynirini yediği sırada, düşünceye daldı. Sonra:

— «Sör Levy'nin güzel bir kızı olduğunu duymuştum...» dedi.

— «Ooo, görsen sen de beğenirsin! Geçen yıl

annesiyile görmüştüm... İhtiyarı da o zaman tanıdım. Ne-me lâzım, bana karşı çok iyi davranmıştır... Arjantin irat senetleri içinde bana akıl veren Sör Levy'di...»

— «Duyduğuma göre, kocasının halk sınıfından olması hususunu Lady Levy gayet güzel bir şekilde idare ediyormuş. Annem de iyi tanır o aileyi.»

— «Evet, kadın iyi bir soydandır... Sör Ruben öyle değil tabii... Tutumluluğuyla da ün salmıştır. Yazıhanesine her sabah otobüsle gider. Yanılmıyorsa, 96 numaralı olacak... Bir gün bana, (Taksiye binmek istedim ama, dedi, çocukluğumdan kalma bir huy var bende... Böyle bir şeyi israf addedegelmışimdir. Ne yaparsınız alışkanlık...) Bununla beraber, ailesiyile çıktığı zamanlar taksi tutuyor ister istemez. Zira kızı Rachel ba-basının nekesliğinden müthiş şikâyetçi...»

Lord Peter, çenesini kaşdı ve: «Durumdan Lady Levy'yi haberdar ettiler mi acaba?» dedi.

— «Muhakkak. Ben de bugün yarın uğramak istiyorum!»

(Milligan Deniz ve Demiryolları Şirketi)'nin Londra temsilcisi John P. Milligan, Lombard Caddesindeki yazıhanede şifreli telgraflar dikte etmekle meşguldü. O sırada kendisine bir kartvizit getirdiler.

Lord Peter Wimsey
Malborough Club

Milligan işinin başından ayrılmak istemedi ama. bir çok Amerikalı'nın yaptığı gibi kabalık göstermedi. Ziyaretçinin içeri alınmasını emretti.

Lord Peter, «Günaydın, efendim!» diyerek içeri girdi. «Vaktinizi alacağımı bile bile beni kabul etmeniz, cidden nâzik bir hareket! Çok teşekkür ederim! Ziyaretimin sebebini belki tam olarak anlatamayacağım ama, yine de kısaca ifade edeceğim dileklerimi!»

Milligan güldü. «Rica ederim, Lord Wimsey,» dedi, «rica ederim! Oturmaz mısınız?»

— «Oh, teşekkür ederim! Ama beni ağabeyimle karıştırmış olmayasınız sakın? Peter'dir benim adım...

Ne aptalca bir isim, değil mi? Ama ne yaparsınız... Isım babam bu adı vermiş bana. Vaktiyle beş krala ihanet eden üçüncü dükten beri, bizim ailede daima bir Peter bulunur... Görüyorsunuz işte, sayın Bay Milligan, adımın övünülecek bir tarafı yok!»

John P. Milligan hafifçe gülümsedikten sonra, misafirine bir Corona purosunu takdim etti.

— «Çok teşekkür ederim! Ama siz bana böyle yüz verirsiniz, saatlerce oturabilirim burada... işiniz gücünüz de yüzüstü kalır...» diyen Lord Peter, bir taraftan da, «Ah, şu adamın ayak ölçüsünü bir öğrenebilsem!» diye içinden geçirdi.

O sırada Milligan, «Acaba ne gibi bir hizmette bulunabilirim size, milor?» diye sordu.

— «Ne diyeyim bilmem ki, konuşmadan önce düşünüyorum... Muvafakat edip etmeyeceğinizi pek bilmiyorum zirâ... Ama biliyor musunuz, sırf annem için katlıyorum böyle bir şeye... Çok iyi bir kadındır ama, bir iş adamının dakikaları ne kadar değerlidir hiç bilmez...»

— «Rica ederim, bahse değer bir şey değil bu söyledikleriniz! Düşes hazretlerine bir yardımım olursa, bundan büyük bir zevk duyarım!»

Lord Peter, «Ah, ne iyi bir insansınız!» diye devam etti. «Efendim, mesele şu: Annem fazilet sahibi enerjik bir kadındır. Şimdi de yeni bir hayır işi için uğraşıyor. Den ver kilisesinin damını onarmak niyetinde... Gidip gördüğünüzü sanmam... Bizim Denver'in kilisesi, bilhassa tavanlarındaki melek resimleriyle ün salmıştır. Bir âbidedir âdetâ... Gelin görün ki, bu güzel eser bir harabe halini almaya yüz tutmuş durumda... Yer yer akıyor. Tamir işini Thipps adında birine vermişler... Annemin anlattığına göre, çok becerikli bir adammış bu Thipps.»

Sözlerinin burasında, Lord Peter, Milligan'ın yüzüne baktı. Ama adamın yüz hatlarında hiçbir reaksiyon görmeyince, yeniden konuştu: v

— «Oh, çok özür dilerim! Sadetten dışarı ıkımışım da haberim yok... Kısaca arzedeğim: Annem bu onarma işi için bir kampanya açmış bulunuyor. Hattâ konuşmalar, konferanslar bile tertip etmiş... Bütün dostla

nmız bu toplantıda hazır olacak... Takdir edersiniz sanırım, bizler asil insanlarız ama, ceplerimiz enikonu deliktir! Annem bu hayırlı işe sizin de katılmanızı ve o gün zahmet edip, bir Amerikan firmasının temsilcisi olarak bir şeyler söylemenizi arzu ediyor... öyle saatlerce konuşacak değilsiniz... On dakikalık bir nutuk yeter de artar bile! Bununla beraber, Denver'deki malikânemizde bir ,yahut iki gün kalmanızı isterdik doğrusu!»

Milligan, sevimli bir şekilde güldü. «Hay, hay Lord Peter, hay, hay!» dedi. «Düşesin beni düşünmüş olması çok hoşuma gitti. Değer taşıyan âbidelerin harap olup gitmesine vicdanım elverir mi sanıyorsunuz? Toplantıya geleceğim... Tamir fonu olarak birazdan doldur □ tacağım çeki de kabul buyurursunuz her halde?»

Lord Peter şaşırmişti. Usturuplu bir yalan sayesinde, çirkin bir cinayetin faili olarak şüphelendiği bir adamdan çek koparmak, doğrusu firaklı kaçmıştı!

— «Oh, Bay Milligan, cömertliğiniz karşısında ne söyleyeceğimi bilemiyorum! Ne kadar memnun olacaklar, size karşı ne büyük bir minnet hissi duyacaklar bir bilseniz! Ama çeki bana vermeseniz iyi olurdu. Kaybedebilirim, yahut da paraya çevirip harcarım... En iyisi Denver'de Saint □ Jean kilisesi baş rahibi Constantin Throgmorton adına gönderirsiniz siz onu!»

— «Hay, hay öyle yaparım! Scott! Unuturum belki, lord hazretlerinin söyledikleri adrese 1.000 sterlinlik bir çek tanzim ediver, lütfen!»

Saçları kızıl, kaşları dökük genç sekreter, patronunun emrini derhal yerine getirmek için faaliyete geçti. Lord Peter'in gözleri; Milligan'm saçsız başı ile sekreterin başı arasında dolaşıyordu. Birden yeni bir hamle yaptı:

— «Size karşı sonsuz minnettarlığım var, Bay Milligan!» dedi. «Annem durumu kendisine naklettiğim zaman, fikrimi paylaşacak... Toplantının gün ve saatini bildiririm size. Fakat ben diğer tanınmış kimselere de baş vurmak istiyorum... Bir □iki gazeteci çağırdım. Dostlarımdan biri de ünlü bir Alman bankerini getirecek... Musevî cemaatini de ihmal etmiş değiliz. Sör Ruben Levy'ye müracaat etmeyi düşündüm ama, o da garip bir şekilde ortadan kayboluverdi...»

— «Evet, bu zâtın kayboluşu cidden garip! Fakat biliyor musunuz, Lord Peter, kaçamaklı sözlerden hiç hoşlanmayan biri olarak söylüyorum, bu kayboluş bizim işimize yaramıştır! Kendisinin bizim demiryolları işiyle alâkası vardı. Fakat ona karşı hiçbir iğbirar hissi duymamışımıdır şimdiye kadar. Ortaya bir çıksa, gider samimiyetle elini sıkarım!»

Dedektif, bu dalavereli işin neticelenmesine kadar bir yere kapatılmış olan Sör Ruben Levy'yi gözlerinin önüne getirdi. Akla yakın bir faraziyeydi bu ne de olsa... Zaten Müligan'm konuşması da bu zannı desteklemekteydi.

— «Evet, Bay Milligan, macera bir hayli esrarenyiz! Ama bilinmez ki, adamcağız dâvasında haklıydı belki de ...Bununla beraber, başkalarının dâvalarında haklı olup olmadıklarını araştırmak bize düşmez... Dostlarımdan bir müfettiş var. Scotland Yard dedektiflerinden dir aynı zamanda... Onun fikrini söylüyorum: Sör Ruben, evden çıkmadan önce saçlarını boyamışmış!»

Lord Peter, kızıl saçlı sekreterin çeki yavaş yavaş doldurmakta olduğunu gördü.

Milligan, «Nasıl?» diye sordu. «Levy saçlarını mı boyamış dediniz?»

— «Evet. Hem de kızıla. Yalnız boya şişesi bir tarafta bulunmadı. Bu da garip, değil mi?»

Saç boyama işini duyup, bir ara başını Lord Peter'e doğru kaldıran sekreterin bu meraklı hâli, birden kaybolmuştu.

Lord Peter, ayağa kalktı ve: «Tekrar tekrar teşekkür ederim, Bay Milligan!» dedi. «Annem sevincinden uçacak... Toplantı gününü bildiririz size!»

— «Rica ederim, milor, teşekkürle degecek bir şey yapmadım ben! Ama sizinle tanışmış olmak ihya etti beni!»

Kapıyı açmak üzere yerinden kalkan Scoot'un o zamana kadar görünmeyen ayakları, meydana çıktı. Lord Peter, ayakların oldukça uzun olduğunu tesbit etti: Sekreterin boyu, herhalde bir metre seksen santimdi...

Dedektif biraz sonra şehrin gürültüsüyle karşılaştı. Derin bir nefes aldı ve:

— «Şu Scoot'un başını Milligan'm omuzlarında görmeyi ne kadar isterdim!» diye düşündü.

Müfettiş Parker bekârdı ve Great Ormond Caddesinde, 12 numaralı binanın Louis □ Philippe stilindeki bir dâiresinde oturuyordu.

Genç dedektif, bir gün önce çok yorulmuştu. Bunun için sabahın sekizine kadar bir uyku çekti. Belki daha da, uyuyacaktı ama, telefonun zili onu uyandırdı.

Bunter'di bu.

— «Günaydın, Bay Parker! Efendim sabah kahvaltısı için teşrifinizi rica ediyor!»

— «Pekâlâ! Oradayım birazdan!»

19 numaralı otobüs, onbeş dakika sonra Parker'i Piccadilly'ye bıraktı. Bunter ona güzel bir kahvaltı hazırlamıştı. Önüne bir de kahve getirdi. Dail Mail'i masanın kenarına koydu. Lord Peter, sırtında uzun robdö □ şambri biraz sonra göründü.

— «Merhaba, aziz dostum! Ne berbat bir hava değil mi? Böyle bir havaya rağmen, geldiğine teşekkür ederim... Biraz da şu Oxford marmelâdından aliver. Parker! Sana sonra Dante'mi gösteririm... Bunter! Neyi okumamı tavsiye ediyorsun bugün?»

— «Hay, hay, milor! Lord Erith'in koleksiyonu satılmak üzereymiş. Morning Post'ta buna dâir bir haber var... öyle sanıyorum ki, Sör Julien Freke'in en son olarak yazdığı eser hakkında bir tenkitçinin yazısını da okumak istersiniz... Eserin adı, «iradenin ruhî temelleri»... Times'in edebî ilâvesinde bulacaksınız yazıyı... Sonra Chronique'te çok orijinal bir dolandırıcılık haberi var... Herald'ta da unvan sahibi aileler hakkmda bir hiciv bulunuyor... Fikir bayan etmek bana düşmez ama, milor oldukça kötü kaleme alınmış bir yazı bu!»

— «Pekâlâ, Bunter, Herald'la Chronique'i ver bakalım!»

Bunter eliyle birkaç gazete daha gösterdikten sonra:

— «Bunları da okudum, efendim! Yemekten sonra göz atmanız gereken yazılan da işaretledim!» dedi.

Bir ara gazete hışkırtılarından başka bir ses duyulmadı. Sessizliği Parker bozdu.

— «Görüyorum ki, tahkikatı geri bırakmışlar..» dedi.

— «Beklenirdi böyle bir şey... Ama Lady Levy dün gece Londra'ya dönmüş. Thipps'in evinde bulunan cesed kendisine gösterilince, ne olacak bakalım... Bunter! Sör Julien Freke'in son eserini dışarı çıktığın zaman alıver! Suç üzerine yazdığı bundan önceki eseri eğlence-liydi oldukça ...Bu defaki nasıl bir şey sonra anlarız...»

Parker, «Arjantinlilere ne dersin, azizim?» dedi. «Petrol meselesi hiç de iyi gitmiyor... Levy'nin yokluğu kendini bayağı hissettiriyor. Peru tahvillerindeki hafif yükseliş, Levy'nin kaybolmasından önce vukua gelmişti. Ama fazla devam etmedi bu. Şimdi bir düşüş var... Aca-ba Levy'nin bu işde bir çıkarı var mıydı?»

— «Öğreniriz... Neydi bu iş?»

— «Ne olacak, yıllardan beri kimsenin aklına bile getirmediği bir şey... Geçtiğimiz hafta biraz canla-nır gibi olmuştu... Bunu da bir tesadüf neticesinde öğ-rendim. Annem bu işe ikiyüz hisse senediyle bağlanmış Maalesef hiçbir şey getirmedi... Gitti anneciğimin para-lan!»

Lord Peter, peçetesini masaya koydu. Bir sigara yaktı.

— «Bu iş de tamam!» dedi. «Şimdi çalışabilirim biraz... Dün sen herhangi bir netice elde edebilmiş miy-din?»

— «Maalesef. Apartman dâirelerinin hepsini araştırdım. Kıyafet değiştirmek suretiyle bazan havagazi memuru oldum, bazan da bir hayır derneğinin temsilci-si... Yukarı katlardaki dairelerden birinin hizmetçisi hâ-riç, mühim bir şey yok... Battersea Bridge Caddesi tara-fındaki apartman dairesinde oturan kız, dama bir şeyin düşer gibi olduğunu duymuş... Hangi gece olduğunu sor-dum... Lâkin kız hatırlayamıyor. «Sakin pazartesi gece-si olmasın?» diye sorunca, «Mümkündür...» diye cevap verdi. Sonra, «Gürültünün damdan değil de, apartman binası içinden gelmediğine emin misiniz?» dedim. Yine, «Olabilir... Zira ertesi sabah bir tablonun duvardan düş-müş olduğunu gördüm...» dedi...

«Garip bir kızdı bu... Tesir altında kalmış olabi-lir. Senin Appledore'larla konuştum. İyi karşıladılar be□

ni... Birinci kattaki albay, her şeye kızıp köpürüyor... Ama ne dersin, çok kibarlık gösterdi... Bir viski ikram etti bana. Bir ara dert yandı... Appledore'larm gürültüsüne tahammül edemiyor...»

— «Peki, Levy'nin konağında bir şeyler bulmadın mı?»

— «Sadece not defterini buldum... İşte! Mama-fih, mühim bir şey kayıtlı değil... «Tom ve Annie akşam yemeğine gelecek...», «Bugün sevgili karımın doğum yıldönümü... Parmağına opal taşlı bir yüzük taktım.», yahut, «Bay Arbuthnot çaya geldi. Sayın milletvekili Bey, Rachel'le evlenmek sevdasında... Ama ben damadımın çok zengin bir insan olmasını isterim...» gibi fasafiso şeyler... Konağa gelip gidenlerin kim olduğunu defterden öğrenebilirsin! Levy, notları geceleri yazıyordu her halde. Pazartesi günü deftere bir şey yazmamış...»

Lord Peter defterin sayfalarını karıştırdı. Sonra:

— «Bunun bize faydası olacak!» dedi. «Bakin dostum, pek emin değilim ama, bu adamcağız öldürülmüştür!»

Sonra Lord Peter, arkadaşı Parker'e bir gün önce neler yaptığını anlattı.

Parker, «Arbuthnot dediğin adam, defterde adı geçen kimse mi?» diye sordu.

— «Evet. Benden ayrılınca, doğruca Borsa'ya gitmiştir... Milligan'a gelince, adam insana güven telkin edebiliyor... Ama bilinir mi hiç? Sonra kızıl saçlı bir sekreter var... Sekreter deyince hatun anlama, bir delikanlı! Bilmiyorum ama, Milligan hiç olmazsa bir □ iki günlüğüne Levy'yi borsadan uzak tutmak isteyebilir. Ha, bir de yepyeni bir adamla tanışacağız...»

— «O da kimmiş?»

— «Al, şu mektubu oku, anlarsın!»

Dedektif Parker, Lord Peter'in uzattığı mektubu aldı ve okumaya başladı:

Crimplesham ve ortağı Wicks

Avukat

Milford Hill, Salisbury.

Sayın Bay,

Timer sütunlarında bugün çıkan ilânınıza dayanarak sizi rahatsız etmiş bulunuyorum. Öyle sanmaktayım ki, sözünü ettiğiniz gözlük ve altın zincir, geçen pazartesi günü elektrikli trende kaybettiğim gözlük ve zincirdir. Kayıp işini, Victoria istasyonunda, saat 5,45 te bindiğim banliyö treninde farkettim. Daha doğrusu Balham'a varınca... Sözlerim ve gözlükçünün ilişik olarak gönderdiğim yazısı, bu camların aynı camlar olduğunu, benim de iyiniyet sahibi bulunduğumu ispat etmeye yetecektir. Her iki eşyayı da taahhütlü olarak yukardaki adresime göndermenizi rica edeceğim. Zincir kızımın bir hediyesi olup, benim için çok büyük bir mânevi değer taşımaktadır.

Şimdiden teşekkür eder, en derin saygılarımın kabulünü rica ederim.

Tho. Crimplesham

Parker, «İşte hiç beklenmeyen bir şey!» diye söylendi.

— «Ortada ya fevkalâde garip bir anlaşmazlık var, yahut da bu Bay Crimplesham anasının ipini satmış biri! Gözlük onun değildir belki de... Ama bunu öğrenmesi kolay. Gözlük Scotland Yard'ta duruyor, değil mi, Parker? Bir telefon etsen de, bunun ne biçim bir şey olduğunu sana bildirseler! Haydi!»

Parker, «Evet, öyle yapalım» dedi ve telefon ahizesini eline aldı.

O sırada Lord Peter, kimi kuru, kimi henüz yaş bir sürü bromürlü fotoğraf camını masanın üzerine yaşıyordu.

— «Şu küçükler,» diye izah etti, «tarafımızdan alman fotoların orijinalleridir... Büyükler de agrandize edilmiş olanları... Meselâ şu muşambadaki ayağın izi. . Şimdilik bir kenara koyacağız bunu. izler beş gruba ayrılmış bulunuyor. Görüyor musun, Parker, camları numaralandırdım ve hepsi için bir liste tanzim ettim.

«A — Bunlar, Levy'nin gece masasında bulunan

kitaba ve saç fırçasına ait. Başparmaktaki yarık sayesinde aldanmamıza imkân yok...

«B — Bunlar da, pazartesi gecesi Levy'nin yatağında yatan adamın kauçuk eldivenine ait izler... Ellerin eldivenli olmasına rağmen, ayakkabılar üzerinde de gayet açık görülüyorlar... Eldivenin her ikisinin de kauçuk olduğuna, daha önce de suya sokulmuş olduğuna dair bahse girebilirim...

«Alâka çeken başka bir nokta: Levy'nin pazartesi gecesi yağmur altında sokakta dolaştığını biliyoruz. İşte görülen şu kara lekeler, zifos lekeleridir... Bak, dostum, iyi bak, bu lekeler Levy'nin parmak izlerini her defasında örtmüş bulunuyor... Şimdi bir de sol pabuca bak! Ne görüyorsun? Meçhul adama ait başparmağın izi. ökçe ucundaki çamur lekelerinin tam üstüne gelmiş, değil mi? Eğer Levy ayakkabısını kendisi çıkarmışsa, orada bir iz rastlamak oldukça güç. Ama böyle değil de ayakkabı başka biri tarafından zorla çıkarılmışsa, iş değişir...

«Bununla beraber, meçhul adama ait parmak izlerinin çoğu, zifos lekelerinin üzerinde görünmüyor... Al işte, bir tane daha! Bana kalırsa Levy'nin olacak. Fakat yaya olarak da yürümüş. Daha doğrusu yürümek zorunda kalmış. Bir sokaktan geçerken de pabuçlarına zifos sıçratmış. Ne dersin, dostum?»

— «Güzel... Güzel ama, yine de karışık bir iş bu! Bakalım bunların hepsi de parmak izi mi?»

— «Haydi öyle olsun diyelim ve fazla ısrar etmeyelim ! Fakat benim faraziyem ilk tahminlerimize uymaktır. Şimdi C. grubuna geçelim: Banyo teknesinin kenarındaki izler, senin de gördüğün izlerdir. Sol elin parmak izini "görüyorsun, değil mi? Parmak kemiklerinin ve avuç içinin net olarak belli olması, katilin bir şey yapmak için tekneye tutunduğunu göstermekte... Belki de sağ eliyle ölünün burnuna gözlüğü yerleştiriyordu. Daha önce de söylemiştim, adamın elinde bir eldiven vardı. Şöyle basit bir eldiven. Malın kenar baskısı bile entipüften... Bu demektir ki, eldivenler kauçuktandır ve senin Levy meselesinde olduğu gibi bu işde de kullanılmıştır. Gel şimdi de şu parmak izlerine bak bir defa:

« D ve E bunlar benim bir kartvizitimde bulunuyor. Kartın köşesinde farkına varamayacağın bir

leke var... F. harfiyle gösterilmiştir. Bu, kartımı Milli□ gan'a götüren memurun parmak izidir... D ve E ise, Bay Millangan'm ve kızıl saçlı sekreterin parmak izleri.. İçeri girdiğimde, Milligan'm kartı sekreterine uzattığını görmüştüm... Amerikalının yanından ayrılırken kartı ustalıkla aşırıvermişim! Bütün bir gece ben ve Bunter uyanık kaldık, azizim! Kafamı patlatırcasına bütün izleri tetkik ettim, birbiriyle karşılaştırdım... Ne var ki, bir neticeye varabildim mi bilmiyorum... Problem numara I. C. grubuyla B. grubu aynı mıdır? Problem numara II: D. yahut E, B grubuna uymakta mıdır? Elimizde sekil ve ölçülerden başka bir şey yok... Sen ne düşünüyorsun?»

Parker, şüpheli bir tavırla başını salladı:

— «Bana kalırsa, dostum, E. parmak izinin üzerinde fazla durmamalıyız! Görünüşe göre bu parmak oldukça uzun ve dar... Fakat şişede tesbit edilen B. parmak iziyle, banyo tekneşindeki C. birbirine tam mânasiyle uymaktadır... Şu halde D. ve B. neden aynı şahsa ait olmasın? Yalnız eldeki bilgiler yetersiz. Sonra bir şey daha var: B. ile C. üzerinde bir bağlantı yapmak niye? Anlıyamadım gitti, üzerlerinde çalıştığımız vak'aların ille de birbiriyle alâkalı olması mı lâzım? Müfettiş Sugg'un böyle bir şey düşündüğü yok. Banyo tekneşindeki ceset Sör Levy'ye ait olsaydı, iş o zaman değişirdi. Ama böyle bir şey yok ortada... Hayır dostum, hayır, biri Bat□ tersea mahallesinde, diğeri ise Park Lane'de tamamıyla değişik bir şekilde öldürülen iki kimsenin katilinin aynı adam olmasını düşünmek gibi gülünç bir şey olamaz!»

— «Haklı olabilirsin, azizim, haklı olabilirsin! Ama Levy'nin o .saatte gerçekten de Battersea'de olduğunu unutmamamız lâzım! Dahası da var: Levy evine dönmüş müdür, dönmemiş midir, bunu da bilmiyoruz...»

— «Eh, orası öyle... Ama Thipps'in banyosundan başka yerler de var. Battersea'de. Banyodaki cesedin Levy'ye ait olup olmadığını da bilmediğimize göre, onunla Thipps'in banyosu arasında ne gibi bir ilgi bulunabilir?»

— «Fazla bir şey söyleyemeyeceğim, öyle sanıyorum ki, işimize yarayacak ipuçları elde edebiliriz bugün...»

Lord Peter, koltuğuna iyice gömölüp, sigarasından derin bir nefes çekti ve Bunter'in işaretlediği havadislerle göz attı. Sonra birden durdu ve:

— «Kapı çalmıyor!» dedi. «Sualimize Scotland Yard'ın verdiği cevaptır bu muhakkak!»

Dedektif tahmininde yanılmamıştı. Scotland Yard'ın mektubunda, gözlük camlarıyla ilgili bir rapor vardı. Raporda belirtilen eşkâl, CrimPLEsham'm verdiği eşkâle uymaktaydı. Optisiyenin raporunda ayrıca şu bilgi de bulunuyordu: Gözlük sahibi eşine ender rastlanan bir göz hastalığından mustaripti. Camın biri başka, diğeri ise başkaydı.

Parker, «İşte mükemmel bir bilgi!» diye söylendi.

Wimsey, «Evet.» diyerek tasdik etti. «Demek ki 3 numaralı faraziyemiz suya düşüyor... Kala kala 1 ve 2 numaralı olanlar var. 1. faraziye ortada ya bir kaza, yahut da bir anlaşmazlık olduğunu gösteriyor... 2 ncisi ise, bu cinayetlerin soğukkanlı, aynı zamanda da çok maharet sahibi biri tarafından işlenmiş olması. Katil belki CrimPLEsham değildir. Ama onun arkasında gizlenen biri olabilir. Bu faraziye bizi her ihtimali düşünmeye sevk ediyor: Meselâ CrimPLEsham iradesizce hareket eden bir suç ortağıdır ve adına X diyeceğimiz kimse, onun memurlarından biridir. Şu halde Bay X, CrimPLEsham firmasının başlıklı kâğıdını kullanarak ve patronunun imzasını da taklit ederek bu mektubu yazmıştır. Bu X, yazıhanenin temizlik işlerine bakan kadın, yahut da binanın kapıcısı olabilir ...Bunu böyle düşünmemiz ve geniş bir tahkikat kampanyasına girişmemiz lâzım... Yapılacak ilk iş, mektubun bizzat CrimPLEsham tarafından mı, yoksa yazı işlerine bakan kimse tarafından mı gönderilmiş olduğunu anlamaktır. 2 numaralı faraziye: CrimPLEsham, X efendinin tesiri altında kalan biridir. Adam onu sıkıştırmış, tehdit etmiştir... Bu takdirde, X bir dost, bir ak-raba, bir alacaklı, ne bileyim, bir şantajcı, yahut da azılı bir katildir belki de... Başka bir ihtimal: CrimPLEsham paraya fazlasıyla düşkün ve para için yapmayacağı şey bulunmayan biri de olabilir... Hattâ aptalın, salağın biri de... Bu takdirde de bu adamın gözlerinin önüne olanı biteni dökmemiz, işin içinde bir de cinayet bulunduğu

nu anlatmamız gerekecektir. Sonra Őu da var: (X) le Crimplesham'ın aynı kimse olmadığı ne malûm?

«Böyle bir durum karşısında, Crimplesham'ın ilâmımıza cevap verebilecek kadar cesaret sahibi bir kimse olması gerekir. Öyle olunca da, blöf yapabilecek cür'eti kendinde bulacaktır. Pek tabii tutar ve sözüm ona kaybettiğini, yahut çaldırdığını söylediği gözlüğünü bizden ister... Vak'anın akışı ve onun ifade tarzı, birbirini tutacaktır. Victoria istasyonundan saat 5,45'te ayrıldığını diğer trenden Balham'da söylenilen saatte indiğini ve pazartesi gecesini de Balham'da tanıştığı kimselerle satranç oynayarak geçirdiğini bir iki şahitle, pekala da ispat edebilecektir... Hiçbir tren, yahut otobüs kondüktörü yoktur ki, seyahat eden bir yolcunun seyahat ânında ne yaptığını hatırlayabilsin... Sayın dostum, bütün bu faraziyeler gözlüğün bir ölü burnuna nasıl konulduğunu Mze maalesef izah edemiyor!»

Parker, bu akademik izahatı takdire değer bir sabırla dinlemişti. Birden:

— «Bu X dediğimiz kimse Crimplesham'ın bir düşmanı olup, şüpheleri onun üzerine çekmek isteyemez mi?» diye sordu.

— «Akla. yakın bir faraziye. O takdirde bu adamın kim olduğunu keşfetmek kolay olacaktır bizim için. Zira Crimplesham'la içli dışlı olan bir kimsedir bu... İşte o zaman suç ortaklığından kaçman Crimplesham, bir tarafın değerli bir dostu haline gelecektir.»

— «Senin bir faraziyen daha vardı, dostum .. Bu bir kaza eseri olmasın, yahut bu işin içinde bir anlaşmazlık bulunmasın? Hâlâ düşünüyor musun bunu?»

— «Hayw, hayır... Artık üzerinde durulacak bir şey değil bu!»

— «O halde yapacağımız ilk iş, kalkıp Salisbury'ye gitmek olacak.»

— «Evet. öyle düşünüyorum zaten!»

— «Güzel... Ama içimizden kim gidecek? Sen mi, ben mi? Yoksa ikimiz birden mi?»

Lord Peter bir an düşündü. Sonra, «iki sebep yüzünden benim gitmem gerekiyor.» dedi. «önce 2 numaralı nazariyeyi benimseyecek olursak, Crimplesham masum bir âlet olarak kullanılmıştır ki, o takdirde ziya»

reti onun arkasına gizlenen kimseye yapmak gerekir. Sonra 2 numaralı faraziyeyi takip edecek olursak Crimplesham □(X)'in, gazetelere verdiği beyanatla tedbirsizlik yapan ve Battersea Park esrarının çözülme işine ilgi gösteren bir kimseye bir tuzak kurmuş olması akla gelebilir...»

Dedektif, «Gördün mü, azizim, işte ikimizin de gitmesini gerektiren bir sebep sana!» diye konuştu.

— «Ne münasebet, dostum, ne münasebet! Crimplesham □(X) in oyununa ikimizin de düşmesi doğru olmaz...»

— «O halde Salisbury'ye gideceğinizden Scot □lant Yard'ı haberdar ederiz...»

— «Korkma, Parker, korkma! Crimplesham beni yoketmeye kalkışrsa, sen varsin ortada onu astıracak! Durup dururken senin gibi değerli bir polisin başını belâya sokmak olur mu yâni? Sonra Levy'yi unutuyorsun bakıyorum... İş takip edemeyecek bir durumda olursan, senden başka birinin bu işi kıvıracağını mı sanıyorsun? Sana şimdiden söyleyeyim, Levy meselesi rafa kaldırılır hemen!»

— «Crimplesham'ı, Scotland Yard yoluyla tehdit etsek... Bu fikre ne dersin?»

— «Hayır, dostum, hayır! Boş ve lüzumsuz şeyler bunların hepsi de... Oraya yalnız ben gideceğim!»

— «Pekâlâ! Pekâlâ, ama senin yerine ben gitsem... O da mı olmuyor?»

Lord Peter'in cevabı sertçe oldu:

— «Aaa, fazla uzattığının farkında mısın bilmem... Olmaz diyorsam, olmaz! Anlamıyor musun hâlâ? Bu işi madem ki üzerime aldım, bırak da sonuna kadar götüreyim!»

Parker, derin derin içini çekti. «Şey...» dedi. «Hiç olmazsa Bunter'i götür yanında!»

— «Ha bak, bu olur işte! Onu da götürebilirim... Gerekli resimleri çekmese bile, elbiselerimi fırçalar... Bunter! Salisbury'ye kaçta tren var?»

— «Tam saat onda, size göre rahat bir tren var, efendim!»

Lord Peter, Sör Ruben Leyv'nin not defterini trende okumak üzere yanına aldı. Ne aransa vardı defterin içinde. Levy, karısıyla kızına aldığı hediyelerin fiyatlarını büyük bir ihtimamla defterine geçirmişti. Banker ayrıca davetli olduğu partilerden, balolardan ve diplomatik görüşmelerden de bahsediyordu. Mayıs ayına ait bölümde Lady Levy'nin sinir sistemi bozukluklarına temas edilmişti. Aynı şikâyetlere daha ilerdeki aylarda da rastlanıyordu. Eylül ayı bölümünde, (Freke karımı görmeye geldi, ona tam bir istirahat tavsiye etti ve yapılacak bir hava değişiminin kendisine çok iyi geleceğini söyledi... Karım, Rachel'le yabancı bir memlekete gitmek istiyor.) diye yazılmıştı. Bundan başka ünlü sinir hastalıkları uzmanının adı defterde hemen hemen her ay geçmekte idi. Adam konağa ya öğle, yahut da akşam yemekleri için birkaç defa gelmişti. Lord Peter, bu bilgileri edindiği için sevindi, öyle ya, Sör Levy hakkında Sör Julien Freke bir şeyler söylerdi ona her halde... Sonra da, «Anlaşılan bir çok kimse bu Sör Freke'e tam bir güven besliyor!» diye düşündü. «Dur bakalım, Peter, eğer Levy pazartesi gecesi Freke'in evine gitmişse, kendisinin Battersea'de görül-müş olmasının sırrı da çözülecek demektir!» Genç lord, Sör Julien Freke'e de bir ziyaret yapmayı kafasına koydu ve defteri karıştırmaya yeniden başladı. Lady Levy ve kızı, 11 Eylülde Fransa'nın güneyine gitmişlerdi. Sıra 5 ekime gelince, Lord Peter aradığını buldu: «Goldberg, Skrinner ve Milligan akşam yemeğine gelecekler.»

Vay, vay! Demek Milligan, Levy'nin evine girip çıkmış bir kimseydi ha ! Doğrusu ya, iki hasmın el Tıkışmalarını görmek ne güzel bir manzara olurdu! Skrinner de Londra'nın tanınmış bir simasıydı. ünlü bir tablo taceriydi.

Lord Peter, başını iki yana sallayarak defteri kapadı ve Battersea Park esrarını düşünmeye koyuldu. Levy meselesinde bir cinayet sebebi bulmak kolaydı ama, bu cinayetin nasıl işlendiğini keşfetmek oldukça zordu. Gazeteler Battersea Park cinayeti için tam bir yayın yapmışlardı. Ölenin eşkâli İngiltere'nin bütün polis makamlarına bildirilmişti. Ama kimse Thipps'in banyosunda bulunan cesedi teşhis etmeye yanaşmamıştı.

Lord Peter, Salisbury'deki lokantalardan birin□

de ögle yemeğini yedikten sonra, avukat Crimplesham'ın yazıhanesinin nerede bulunduğunu garsondan sordu.

Adam, lokantanın karşısına düşen sokaktaki bir binayı işaret etti:

— «İşte orası, efendim!» dedi. «Zaten herkes de yardım edecektir size. Bay Crimplesham tanrınmış bir kimsedir...»

— «Aynı zamanda da iyi bir avukat galiba?»

— «Oh, hem de nasıl, efendim, hem de nasıl! Meselâ benim bir dâvam olsa, tutup da yeni yetişmelere baş vurmam... Onu tutarım hemen! Seksen yaşında olmasına rağmen, Bay Crimplesham her nevi işin içinden çıkmasını becerir... Wicks adında bir de ortağı var. O da ciddî bir delikanlıdır!»

— «Allah, Allah! Demek Bay Crimplesham bu kadar ihtiyar, öyle mi? Faaliyet gösterebiliyor mu bâri?»

— «Aman Beyefendi, faaliyet de ne demek! Yamanıdır o yaman... Bir ayağı sakattır ama, yine de tuttuğunu koparır... Size bir şey söyleyeyim mi, bazı insanlar yaşlandıkça kuvvetleniyor!»

Lord Peter, seksenlik sakat bir ihtiyarın, sırtında bir cesetle o dam senin, bu dam benim dolaşamaya-
cağına kanaat getirdi hemen. Sonra elini cebine sokup garsona bahşiş verdi.

Lord Peter, «Crimplesham, namı diğer X'i listeden çıkarmalı mıyım acaba?» diye mırıldandı. «Çok yazık, uğursuzun biriyle karşılaşacağımı sanıyordum... Adam belki de işi idare eden beyindir, hiç belli olmaz! Ne dersin, Bunter?»

— «Evet, milor, olabilir!»

— «İşte, yazıhanenin bulunduğu bina! Sen şu dükkâna gir, bir gazete alıp ayakta oku! Crimplesham'ın yanından çıkmadığım takdirde, —şöyle kırk, kırkbeş dakika sonra— gerekeni yaparsın!»

Sonra Lord Peter, kararlı bir şekilde kapıdaki zile bastı.

Kendi kendine, «Gerçeği olduğu gibi söylesem mi acaba?» diye düşündü.

Onu Kraliçe Victoria devrinden kalma mobilyalarla döşeli bir odaya aldılar. Zayıf, kupkuru bir adam,

oturmakta olduğu koltuktan yavaşça kalktı. Topallayarak dedektife doğru yürüdü.

— «Ooh milor, buraya kadar bizzat gelmeniz benim için büyük bir şeref! Neden saklayayım, çok mahcup oldum size karşı! Buyrun .oturun, rica ederim!••

İhtiyar adam, Lord Peter'e elde tutulan bir gözlükle bakıyordu. Nazarlarında minnet ifadesi vardı.

Peter oturunca, avukat da onun karşısına geçti. Dedektif, yazı masasının üzerinde duran cam bir kâğıt ke-secekle bir süre oynadı. Sonra onu bir sürü mektubun üzerine koydu. Ama bu arada kendi parmak izlerini cam âletin üzerinde görebildi.

— «İşte böyle... Şahsî bir işim için gelmiştim Salisbury'ye. Ama size de faydalı olmak beni memnun etti... Gözlüğünü kaybetmek gibi can sıkıcı bir şey düşünülemez dünyada!»

Crimplesham, «Ooo, sormayın, milor, sormayın!» dedi. «Gerçi elimin altında şu var ama, insanın bur-nuna yerleşmiyor ki... Hem biliyor musunuz, mektupta yazdığım gibi, zincirin de mânevi değeri var benim için... Gözlüğü kaybetmiş olduğumu Balham'da anlayınca görmeliydiniz beni... Büyük telâşa kapıldım. Demiryolları idaresine müracaat ettim ama, şimdiye kadar bir şey çıkmadı. Belki çalınmıştır diye düşünmüştüm. Kompartı-manda mı buldunuz gözlüğümü?»

Lord Peter gülümsedi. «Maalesef hayır!» dedi. «Gözlüğünüz hiç ummayacağınız bir yerde bulundu... Acaba yolculuk arkadaşlarınızdan birinden birini hatırlayabilir misiniz?»

İhtiyar avukat, Peter'e dikkatle baktı ve: «Hayır » dedi. «Dikkat etmemiştim... Niçin sordunuz?»

— «Kim bilir belki kat... Şey... gözlüğü bulan kimse demek istiyordum, size bir oyun oynamak istemiştir...» /

Avukatın yüzünde bir şaşkınlık ifadesi peyda oldu.

— «Yoksa bu adam, dostlarımdan biri olduğun-u mu iddia ediyor? Doktor Philpots hariç, Londra'da sarnimî olabilecek bir dostum yok. Onun da böyle bir iş yapacağını hiç sanmam. Gözlüğümün kaybına o da çok üzüldü. Neyse, durmayalım bunun üzerinde... Cidden bü

yük bir zahmette bulunduğunuz için, tekrar tekrar teşekkür ederim!»

Lord Peter tereddüt ediyordu. Nihayet:

— «Eğer saygısızlık yapıyorsam, bağışlayın kusura, Bay Crimplesham!» dedi. «Size bir soru daha sormak istiyorum. Bu belki melodramatik görünecektir size ama, sormak zorundayım: ölümünüzden, yahut da da nasıl diyeyim, şerefsiz bir hâl düşmenizden fayda sağlayabilecek bir düşmanınız var mı?»

Crimplesham yine şaşırdı. Kuru bir sesle:

— «Böyle bir soru sormanıza sebep ne acaba?» diye konuştu.

— «Hal ve sebepler oldukça nâzik, Bay Crimplesham! Hatırlamanız gerekir: Gazetelerde çıkan ilânım, bilhassa zinciri satan kuyumcuya aitti...»

— «Evet, evet, biliyorum... ilânınızla hareket tarzınızın birbirini tuttuğunu görüyorum şimdi...»

— «Doğrudur. Ama gözlük sahibinin bana doğrudan doğruya başvuracağını hiç beklemiyordum. Battersea Park meselesiyle ilgili yazıları okumuş olacaksınız... Gözlüğünüz, öldürülenin üzerinde bulunan gözlüktür! Halen Scotland Yard'ta duruyor...»

Lord Peter, Crimplesham'ın önüne gözlüğün şeklini belirten resmî mektubu koydu.

Avukat, «Aman Allahım!» diye bağırdı. Sonra kâğıdı bir solukta okudu ve Lord Peter'e bakarak:

— «Yoksa polisten biri misiniz siz?» diye sordu.

— «Resmî olarak değil... Müdahil taraf hesabına bir tahkikat yapıyorum!»

İhtiyar adam hemen ayağa kalktı. Yüzüne sert bir hava verdi ve:

— «Bak, oğlum!» dedi. «Senin hareketine düpedüz şantaj derler... Haber vermedi deme, şantajın cezası çok şiddetlidir bizim memlekette. Haydi, dırsarı atılmadan önce terket yazıhanemi!»

Lord Peter güldü, «İşi bu duruma sokacağınızdan emindim zaten...» dedi. «Ne yapalım, artık Parker uğraşsın bu işle!»

İhtiyar avukat masanın üzerindeki zile basmıştı.

Lord Peter, Parker'in kartvizitini masaya koydu. Sonra:

— «Bu gece, yahut da yarın sabah benimle görüşmek isterseniz, Minster otelindeyim, memnun olurum sizi tekrar göreceğim için!» diye alay etti.

Crimplesham hiçbir cevap vermedi ve o sırada içeri girmiş olan ortağına, Lord Peter'e yol göstermesini söyledi.

Holde, Crimplesham'ın ortağı, Lord Peter'e birkaç defa baktı. Genç dedektif de öyleydi. O da adama baktı. Sanki onu bir yerde görmüş gibiydi. Kendini sokakta bulunca, Lord Peter, uşağına seslendi ve otelinin yolunu tuttu.

Crimplesham öfkeliydi. Koltuğuna yerleşmiş düşünüyordu ki, o sırada genç ortağı içeri girdi, ihtiyarın yanındaki koltuğa oturdu.

— «Ne oluyor anlayamadım...» dedi. «Bir dedektifi buralara kadar sürükleyen sebep nedir acaba?»

— «Sebep mebep yok ortada... Sadece kendisini Lord Peter Wimsey olarak tanıtan serserinin biri var... Az daha yeni bir marifetine kurban gidecektim... Şantaj yapıyordu bana...»

Wicks yerinden fırladı. «Aman ne yaptınız siz...» dedi. «Büyük bir hata işlediniz... Bu zât Lord Peter'in ta kendisidir! Bir iki defa mahkemelerde, birkaç defa da Scotland Yard'ta görmüştüm kendisini...»

Crimplesham da yerinden fırladı. «Ne söylüyorsunuz?» diye bağırdı. «Gördün mü yaptığım gafı? Minster oteline gidip, özür dilemeliyim kendisinden!»

Lord Peter, otelde yemeğini yemiş, ufak bir gezintiye çıkmıştı. Bunter ise, telefonda Londra'yı bekliyordu. Biraz sonra başkenti bağladılar. Bunter, Parker'i buldu ve efendisinin kendisini Salisbury'de beklediğini söyledi.

Halbuki Parker'in Londra'dan ayrılması kolay olmayacaktı. Çünkü dedektifin öğleye doğru Lady Levy'yi ziyaret etmesi lâzımdı. Ayrıca öğleden sonra başka işi de vardı. Thipps'in evinde bulunan adamın öldürülmesiyle alâkalı mahkeme soruşturması, müfettiş Suggün tah-

kikatmın bir netice vermemesine rağmen, aynı gün yapılacaktı. Jüri hey'eti üyeleriyle şahitler saat üç için çağırılmışlardı.

Tam saat üçte, mahkeme salonu hıncahınç oldu. Parker'in gözleri bir ara ayrı bir yerde oturan Thipps ile Gladys'e çevrildi. Derken Denver Düşesini gördü. Kadının yanında, çok ihtiyar bir kadın daha vardı. Parker, kalabalık arasında kendine bir yol bulup, tam da Düşesin arkasındaki sıraya oturdu. İhtiyar kadın başım çevirip onu selâmladı. Gülerek:

— «Bizim oğlandan ne haber acaba?» diye sordu.

Parker uzun bir izahata girişmişti ki, hâkimin öfkeli nazarlarını üzerinde hissetti.

Fakat Düşes konuşuyordu:

— «Arabayla geldik...» diyordu. «Aman sormayın, Bay Parker, yolculuk çok yorucu oldu! Yollar berbat... Öğle yemeğine de davetlilerim vardı ama, ne yaparsınız, Bayan Thipps'i yalnız başına bırakamazdım... Aman, aman, susalım, baksanıza hâkimin suratına, na□zlarıyla haşıyor insanı!»

Soruşturması yapılan ilk şahitlerin ifadesi, Parker'i fazla ilgilendirmede. Cezaevinde soğuk alan ve ikide birde öksüren zavallı Thipps, saat sekizde banyoya girmek isterken ölüyü orada bulduğunu acıklı bir sesle anlattı. O kadar büyük bir şaşkınlık geçirmişti ki, hemen oracıkta tabureye ilişmiş ve kendine gelebilmek için hizmetçi kızıdan bir içki istemişti. Thipps o zamana kadar hiç ceset görmemişti. Evet, bir gün önce Manchester'□deydi. Saat ona doğru Saint □Pancrace istasyonuna indiği zaman, valizini emanete bırakmıştı. Thipps sözlerinin burasında hafifçe kızardı nedense. Belli belirsiz bir heyecan geçirdi. Sonra salondakilere endişeli bir nazarla baktı.

Hâkim, «Haydi bakalım, Bay Thipps!» dedi. «Cesedin bulunduğu âna kadar vaktinizin nasıl geçtiğini bize tam olarak anlatın! Bu husus çok mühimdir. Bir seyahatte bulunduğunuzu söylediniz... Böyle olunca da gerekli bir izahatta bulunmanız icabeder...»

Thipps boynunu büktü. «Haklısınız, efendim!» dedi.

Hâkim, haşin bir tavırla müfettiş Sugg'a döndü: — «Şahide gerekeni söylemiş miydiniz?»

Müfettiş, Thipps'i ikaz etmiş olduğunu, söyleyeceği her şeyin kendi aleyhine dönebileceğini anlattığını bildirdi. Thipps sapsarı kesildi ve böyle bir fikri olmadığını, esasen bu gibi (çocukluklardan) daima kaçınmış olduğunu söyledi.

Bu sözler, salonda tam bir heyecan yarattı. Hâkimin yüzü daha fazla asılmıştı. Sertçe:

— «Bay Alfred Thipps'in müdafaasını üzerine alan kimse yok mu?» diye sordu. «Demek yok ha? Bir avukat tutabileceği kendisine söylenmedi mi? Bu ne biçim iş, müfettiş bey? İşinizi tam olarak görmüyorsunuz anlaşılan...» Sonra hâkim, Thipps'e doğru döndü ve: «Sahi Bay Thipps, bir avukat tutma hakkına sahip olduğunuzu bilmiyor musunuz?»

Thipps ağzını açmadı. Sonra bir şey söylemeyi denedi ama, sustu.

Hâkim, »Hayret doğrusu!» diye homurdandı. «Vallahi hayret! Sözüm ona okumuş kimseler, daha ül kelerindeki muhakeme usulünü bilmiyorlar! Çok c?n sıkıcı bir durumla karşı karşıyayız... Nasıl olacak anlayamıyorum...»

Thipps'in alnında iri ter damlaları peyda olmuştu. Cebinden mendilini çıkarıp, alnını, yüzünü sildi. Sonra mahcup bir tavırla ayağa kalktı.

— «Sayın reisim!» dedi. «Çok kötü bir durumda olmama rağmen, her şeyi söylemek istiyorum, evet, herşeyi!»

— «Fekalâ! Ama söylemek üzere olduğunuz sözlerin vahametini kavramış bulunuyor musunuz?»

— «Evet, efendim, evet! Bir yudum su alabilir miyim?»

Hâkim, «Rica ederim, rica ederim, rahatınıza bakın!» dedi. «Sıkmayın kendinizi!»

— «Teşekkür ederim ,efendim! Saint Pancra ce istasyonunda indiğim doğrudur... Bununla beraber, yanımda bir yolculuk arkadaşım vardı. Leicester'de girmişti kompartımmamma. İlkin tanıyamadım onu. \ma sonra bir okulda beraber okuduğumuzu anladım...»

Hâkim, elindeki kurşun kalemi kaldırdı ve, «Ne-
dir adı arkadaşınızın?» dedi.

Thippis ezilip büzüldü.

— «Bu hususta size bir cevap veremeyeceğim
maalesef...» diyebildi. «Başının derde girmesini arzu et-
mem. Evet, evet, söyleyemeyeceğim!»

Hâkim yüzünü buruşturdu ama, «Pekâlâ, öyle
olsun!» dedi. «Devam edin siz!»

— «Saint □ Pancrace'ta eve dönmeyi düşünüyor-
dum... Fakat dostum fikrimi çeldi. Biraz önce de söyle-
miştim, çocukluktan beri görmemiştik birbirimizi... Tut-
tu, (Gel, arkadaş, dedi, bu buluşma şerefine bir yerde
oturalım seninle!) Ne diyeceğimi bilemedim... Kötü bir
yere götürülmekten çekmiyordum. Yemin ediyorum,
onun beni nereye götürmek istediğini bilseydim, ayağımı
atmazdım oraya! Valizimi emanete bıraktım. Çünkü ar-
kadaşım böyle istedi. Bir taksi bizi Tottenham Court So-
kağıyla Oxford Caddesinin birleştiği yere bıraktı... Bir
süre yürüdük. Sonra yan sokaklardan birine daldık.
Önünde neonlu yazılar bulunan bir kapıdan içeri girdik.
Bir tezgâhın arkasında biri duruyordu. Adam arkada-
şına göz kırptı. Sonra «Arkadaşınız buraya önce de
geldi, değil mi» diye sordu. «Evet, evet, ilk defa
gelmiyor...» diye cevap verdi «öyle değil mi, Alf?»
İnanmanızı isterim, sayın reisim, bir daha böyle
bir yere gitmeyi Allah göstermesin bana! Bodrum
kata inip, bir odaya girdik... Bir masaya otur-
duk... Her taraf içki doluydu. Arkadaşım çeşitli içküler
koydu önüme... Halbuki alkolden hoşlanan biri de-
ğilimdir... Sonra arkadaşım bir sürü erkek ve kadın-
la konuştu. Kadınlar, çok güzel, aynı zamanda da
çok zarif şeylerdi... Ne var ki, hal ve tavırları âdiceydi.
İçlerinden biri arkadaşıma, «Sen ihtiyar bir foksun!»
diye takıldı. Sonra da bizi yukardaki odalardan birine
sürükledi... Orası boş değildi. Bir sürü kimse şurada
burada oturmakta, özür dileyerek söylüyorum, seviş-
mekteydi... Arkadaşım da onlara katıldı. Ben bir yere
ilişiverdim, o sırada genç ve güzel kadınlardan biri
bana doğru yürüdü... Dans etmesini bilip bilme-
diğimi sordu benden... Menfi bir cevap verdim.

O zaman kadın, «Haydi, öyleyse bir şey ısmarla da içeyim!» dedi. «Vakit geç değil mi?» diye sordum. Kadın bu defa da vakit mefhumu diye bir şey bilmediğinden bahsetti... Çaresiz dayanamadım ve bir cinle bir apsent ısmarladım... Kadehleri tokuşturduk. Biraz sonra kadın kolunu boynuma doladı ve beni öptü...»

Tam bu sırada, salonun dip tarafında bulunan pis kılıklı bir adam :

— «Hey hey! Ne oluyor? Burası mahkeme bel!» diye bağırdı.

Hâkim kızdı ve: «Çabuk çıkarın şu adamı!» diye gürlledi. «Siz devam edin, rica ederim, Bay Thipps!»

— «Peki, efendim! Geceyansı filândı galiba, artık kalkmak istedim ve müsaadesini almak üzere dostumu aradım... Genç bir kadının yanında buldum onu. Gayet iyi anlaşıyorlardı. Gönlüm razı olmadı. Sesimi çıkarmadan çekileyim dedim... Dedim ama, o sırada bir gürültü patırtıdır kopuverdi... Beş altı polis memura içeri daldı. Işıklar söndü... Bağırışmalar, çağırışına lar duyuldu. Bir yer bulayım da dışarı fırlayayım derken, başımı bir sandalyeye çarptım... Basımdaki bere-nin sebebi budur işte... Sanki oradan çıkamayacağım gibi geldi bana. Resmimin bir gazetede çıkmasından korkuyordum. Kendisine içki ikram ettiğim kadın, birden koluma yapıştı... Beni bir koridora sokarak, «Buradan! Buradan!» diye seslendi. Sonra da beni arka kapıların birinden dışarı çıkardı. Birkaç sokağı koş a koş a geçtim ve kendimi Goodge Caddesinde buldum... Orada bir taksiye atladım ve hemen eve döndüm. Baskına dair haberi ertesi gün gazetelerde okudum. Arkadaşım da yakayı vaktinde sıyrabilmişti... İşte hepsi bu kadar, sayın reisim! Susmamın sebebi buydu!»

— «Pekâlâ, Bay Thipps! Söylediklerinizin bi kısmını tahkik edeceğiz... Neydi arkadaşınızın adı?»

— «Dedim ya, efendim, söyleyemem! İmkânı yok söyleyemem!»

— «Peki diyelim ona da... Evinize kaçta döndüğünüzü de söyleyemez misiniz?»

— «Bir buçuk filân vardı... Kesin bir şey söyleyemeyeceğim... Çünkü o kadar telâşlıydım ki...»

— «Pekâlâ! Pekâlâ! Hemen yatağa mı girdiniz?»

— «Hayır. Önce bir sandviç yedim, bir bardak süt içtim... Midemi bastırmak istiyordum zira.»

— «Sizi kimse beklemiyor muydu?»

— «Evet, kimse beklemiyordu.»

— «Soyunup yatmanız kaç dakika sürebilirdi?»

— «Bir yarım saat kadar, efendim!»

— «Banyo dairesine girdiniz mi?»

— «Hayır, efendim!»

— «Ve geceleyin de bir şey duymadınız, öyle mi?»

— «Evet, duymadım... Hemen uyumuşum. Durumumu takdir edersiniz, sayın reisim, bir uyku ilâcı almıştım... Gladys gelip beni uyandırmcaya kadar devam etti bu derin uyku.»

Thipps'e ait soruşturmanın son kısmı, pek alâka çekici olmadı. Adam o sabah banyo dairesine girince, pencerenin açık olduğunu görmüştü. Hattâ gayet emindi, bu hususta hizmetçi kıza çıkmıştı. Thipps, her suale cevap vermeye hazırdı. Ama elverir ki, şu dehşet verici mesele kapansın, esrar perdesi çözülsündü...

Thipps'in hizmetçisi Gladys Horrocks, Thipps'in yanında tam üç yıldır çalıştığını söyledi. Kendisinin ne biçim bir insan olduğu hakkında, mahkeme isterse eski patronları nezdinde bir tahkikat yapabüirdi.. Gladys, her akşam evin eksiklerini tamamlar, ihtiyar kadının istirahatini temin eder ve saat onda yatardı. Pazartesi gecesı de öyle olmuştu. Gladys, banyo dairesinin penceresini kapayıp kapamadığını hatırlıyor muydu acaba? Hayır. Genç kız bu hususta kesin bir şey söyleyemezdi. Efendisi onu ertesi sabah çağırdığı zaman, Gladys pencerenin açık olduğunu görmüştü. Oraya Beyefendiden önce girmemişti... Evet, pencere kapamayı unuttuğu olurdu arada sırada. Ama bu hal geceleyin birisi, meselâ Bayan Thipps banyo aldığı zamanlar olabildi. Kadıncağızın banyo alma günleri, pazartesiüerdi. Gladys, pencereyi açık bırakmak gibi bir hata yaptığına doğrusu çok müteessirdi.

İfadesinin burasında, şahit hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Ona bir bardak su getirdiler. O sırada, hâkim Formamint tabletlerinden üçüncüsünü almakla meşguldü.

Mamafih Gladys, kendini çabuk toparladı ve yatmadan önce evin her tarafına baktığını tekrar etti. Hayır, hayır, banyo dairesine bir ceset konamazdı kolay kolay... Gladys o gece yatmıcaya kadar mutfakta oturmuştu. İhtiyar Hanımefendi o sırada salondaydı. Evet, Gladys yemek salonuna da girdiğinden emindi. Niçin mi? Çünkü Beyefendinin sandviçiyle sütünü hazırlamıştı orada, yemek salonunda da, kendi yatak odasında da, hattâ holde de anormal bir şey görmemişti... Genç kız bunun için yemin etmeye hazırды. Peki, yatak odası dolabıyla tavanarasma bakmış mıydı acaba? Hayır. Genç kızın böyle bir âdeti yoktu. O halde, her hangi biri tavanarasmda, yahut da bir dolapta saklanabilir miydi? Evet. Mümkündü böyle bir şey.

Gladys biraz sıkıştırılınca tekrar ağlamaya koyuldu. Sonra camcılık yapan ve adı Bili Williams olan bir delikanlıyla uzun zamandan beri sevişmekte olduğunu, o meşum pazartesi gecesı de Bayan Thipps'i yatırdıktan sonra gpkağa çıkıp âşığıyla buluştuğunu itiraf etti. Eve sabahın ikisine doğru dönmüştü. Yanındaki anahtar, ihtiyar kadının çekmecesinden aldığı anahtardı. Ah, ne etmişti de Bayan Thipps'ten izin almamıştı... İşte bunun cezasını çekiyordu şimdi! Hayır. Gladys eve döndüğü zaman hiçbir gürültü duymamıştı... Gerek Bay Thipps olsun, gerekse annesi olsun, evlerine hemen hemen hiçbir misafir kabul etmezlerdi. Yoktu gelenleri gidenleri... Bunlar^ sessiz bir hayat yaşayan kimselerdi. Ertesi sabah uyandığında, Gladys, sokak kapışım her zamanki gibi sürgülü bulmuştu. Genç kız sözlerini, Thipps'in çok iyi bir insan olduğunu belirterek bitirdi ve ondan hiçbir fenalık beklenilemeyeceğini söyledi.

— «Teşekkür ederim, Mis Horrocks! Georgina Thipps'i çağırın!»

Bayan Thipps'in soruşturmasında, hâkim fazla bir şey öğrenemedi. Zira anlamaya imkân olmuyordu. Salon ikide birde kahkahalar içinde çalkalanıyordu. Hâ

kim nihayet mücadeleden vazgeçti ve ihtiyar kadını yerine oturttu.

Tam o sıradaydı. Dinleyicilerin içinde bulunan bir genç ayağa kalktı ve şahit olarak dinlenmesini istedi. Adı Bili Williams'tı. Camcılık yaparak hayatım kazanıyordu. Gladys Horrocks'un pazartesi gecesi kendisiyle beraber olduğunu, onunla (Siyah Boynuz) barında eğlendiklerini söyledi. Delikanlı, Gladys'i saat ikiye doğru evine bıraktığına dair de yemin etti. Delikanlı çok üzgündü Gladys'i dışarı çıkmaya zorlamıştı... Hayır. Bili Williams, ne o gün, ne de başka bir gün Prince of Wales Sokağında şüpheli çekecek bir şey görmüştü.

Şahit parmaklığıma, Williams'tan sonra Sugg geldi. Durum kendisine salı günü saat sekiz buçuğa doğru bildirilmişti. Gerek Thipps'in, gerekse hizmetçi kızın tevkif edilmeleri, şüpheli hareketlerinden ötürüydü. Müfettiş, evde kırılmış, yahut da sökülmüş, zorlanmış bir şeye rastlamamıştı. Ama pencere pervazında görülen bazı müphem lekeler, oradan birinin girmiş olduğunu gösteriyordu. Asfalt avlunun hiçbir yerinde de ne bir merdiven, ne de ayak izi vardı. Sugg, damı da enine boyuna iyice tetkik etmişti. Ona göre, öldürülenin cesedi eve bir adam tarafından sokulmuştu. Adam işini bitirmiş, sonra da hizmetçi kızın yardımıyla banyo daire-sinin penceresinden sıvışmıştı. İyi ama hizmetçi kız adamı neden apartman kapısı yoluyla dışarı çıkarmamıştı? Evet, bu da olabilirdi. Acaba Sugg, apartman daire-sinde bir cesedin, yahut da bir kimsenin saklandığına dair bir ize rastlamış mıydı? Hayır. Ama bunun aksi de olabilirdi her halde. Peki Sugg, kimlerle konuşmuş da cinayetin hemen o gece işlenmiş olduğu kanaatini yürütmüştü?

Müfettiş bu şual karşısında bir hayli bocaladı ama, sonunda bu hükme meslekî bilgisine dayanarak vardığını bildirdi.

Bir jüri üyesi de şu suali sordu :

— «Katilin her hangi bir parmak izi bulunmamış mıdır?»

— «Bazı parmak izlerine banyo teknesinin kenarında tesadüf olundu. Ama katil eldivenliydi...»

Hâkim, «Bu husus caninin tecrübeli bir kimse olduğunu mu gösteriyor?» diye sordu.

— «Evet, efendim! Fikrimce profesyonel bir katil olmalı bu!»

Jüri üyesi, «Bu sözlerinizle Alfred Thipps'i tev-kif etmiş olmanız, taban tabana zıt değil mi? Nasü oluyor bu?» dedi.

Müfettişin bir cevap veremediğini görünce, hâkim :

— «Evet, evet,» diye konuştu, «hem Alfred Thipps'i, hem de Gladys Horrocksü hâlâ suçlamaktasınız...»

— «Efendim, daha başlangıçta mesele çok kritik bir yön almıştı... Bir defa Thipps'in ifadeleri biri birini doğrulamamıştır. Gelelim kıza... Onun da şu Williams denen gençle işbirliği yapacağını nerden büirdim?»

Bili Williams, yerinden fırladı. Hâkime doğru yönelerek :

— «Ana. bu kadarı fazla!» diye bağırdı. «İsterlerse yüz tane şahit gösterebilirim...»

— «Susalım, lütfen, susalım! Müfettiş Bey, ileri sürdüğünüz hükümler ispat edilmemiş bir durumda! Size bir şey söyleyeyim mi: Hiç de iyi bir not değil bu sizin için! Teşekkür ederim, çekilebilirsiniz!»

Thipps ve Gladys Horrocks lehinde ifade veren bir sürü şahidin soruşturmasından sonra, hâkim, doktor raporlarının incelenmesine başlanacağını söyledi ve:

— «Sör Julien Freke, lütfen!» dedi.

Ünlü operatör ve sinir hastalıkları doktoru parmaklığa doğru yürürken, salonda bir kıpırdama hissedildi. Sör Freke, beyaz saçlı, geniş omuzlu, uzun boyluydu. Fizikî bakımdan yakışıklıydı.

Lord Peter'in annesi Denver düşesi, Parker'e yaklaşmasını işaret etti ve onun kulağına.

— «Ne derseniz deyin ama,» diye fısıldadı, «pek beğenirim ben bu adamı! Sinirlerimin bozukluğundan şikâyetçi olsaydım, hiç durmaz kendimi ona tedavi ettirirdim!»

Hâkim, «Adınız Sör Julien Freke, değil mi?» diye sordu. «Hekimsiniz ve Battersea Mahallesi, Prince

of Wales sokağında, Saint-Luc hastahanesinin evinde oturuyorsunuz...»

Sör Julien kısaca tasdik etti.

— «Bay Thipps'in banyosunda bulunan cesedin yanına ilk sokulan hekim de sizmişsiniz, öyle mi?»

— «Evet, efendim!»

— «Önümdeki yazıya göre, Scotland Yard'tan Doktor Grimbolt'le birlikte ceset üzerinde tetkikler yapmışsınız... Tamam mı?»

— «Evet.»

— «Ölüm sebebi üzerinde aynı fikirde misiniz ikiniz de?»

— «Prensip bakımından, evet.»

— «İntihalarınızı jüriye anlatır mısınız, lütfen!»

— «Hay, hay... Salı sabahı hastahanesinin teşrih salonunda çalışırken, müfettiş Sugg'un beni görmek istediğini bildirdiler. Dışarı çıkıp, müfettişi karşıladım. Sugg bana, Queen Caroline Sokağında esrarengiz bir vaka olduğunu, 59 numaralı binanın son katındaki dairede yabancı bir kimseye ait bir ceset bulunduğunu bildirdi. Ona göre bu, belki de hastahaneyle devam eden tıp öğrencilerinden birinin muzipliği idi... Hemen hastahane defterlerine baktım ve teşrih salonlarında bulunan cesetlerde bir eksiklik olmadığını bildirdim.»

— «Otopsi işleri için size teslim edilen ceset, yahut da organlardan kim sorumludur?»

— «William Watts, teşrih salonlarının bekçisi.»

— «Burada mı bu adam şimdi?»

William Watts salondaydı ve bildiklerini söylemeye hazırды

Hâkim, tekrar Sör Julien'e döndü

— «Sorması biraz abes ama, Sör Julien, sizin haberiniz olmadan hastahaneyle herhangi bir ceset getirebilir yahut başka bir yere böyle bir şey nakledüebilir mi?»

— «Hayır, efendim, böyle bir şey olamaz!»

— «Teşekkür ederim! Devam eder misiniz, lütfen!»

— «Müfettiş Sugg, cesedi tetkik etmek üzere

bir doktor gönderilmesini istedi benden Ona, (Lüzumu yok... Bizzat ben bakarım!) dedim.»

— «Neden öyle dediniz?»

— «Tecessüs sahibi olmamı hoş görmelisiniz, efendim! Vaka bayağı bayağı alâkalandırmıştı beni... Apartman dairesine çıktığımda, banyonun içine sırt üstü yatmış bir ceset vardı... Kısa bir muayene sonunda, şu neticeye vardım: Adam, ensesine yediği bir darbeye öldürülmüştü. Öyle ki bu tek darbe, ensenin dördüncü ve beşinci damarlarını darmadağın etmiş ve bel kemiğinin kırılmasına sebep olmuş, ayrıca da beynin bir kısmını felce uğratarak bir iç kanama yapmıştır... Adamın en azından on iki saat önce ölmüş olduğunu anlayıverdim oracıkta... Vücutta bir zorlama izi filân yoktu. Öldürülen elli, elli beş yaşlarında, güçlü kuvvetli bir adamdı.»

— «Ne dersiniz, adam bu işi kendi kendine yapmış olamaz mı?»

— «Oh, hayır! Darbe, iri ve ağırca bir âlet vasıtasıyla arkadan indirilmiş... İyi de hesaplanmış. Bir insanın kendi kendine yapacağı bir iş değil bu!»

— «Peki, bu bir kaza eseri de mi olamaz?»

— «Mümkündür tabii...»

— «Meselâ... Meselâ adamcağızın başına bir pencere hızla düşemez mi?»

— «Kabildir...»

— «Ölüm pek ani mi olmuştur sizce?»

— «Bunu kesin olarak söylemek biraz zor. Böylesine bir darbe, âni bir ölüm doğurabür. Bazan da bu gibi kimseler yarıl felçli olarak bir süre yaşayabilirler... Ama benim fikrime göre, adam pek az bir zaman yaşamış. Beyin hakkındaki fikrimi otopsi neticesine göre söylüyorum tabii... Şuna işaret etmeden geçmeyeyim, Doktor Grimbolt ve ben bu nokta üzerinde tam mâna ile mutabık değiliz!»

— «Bu adamın kim olduğu araştırıldığı zaman, ortaya bir sürü faraziye dökülmüş... Siz tanıyamaz mıydınız onu acaba?»

— «Maalesef hayır... Bu adam gördüğüm, yahut da tanıdığım biri değil. Hem nereden tanıyabür»

dim? Koskoca Londra bu, bir köy değil... Doğrusu imâ ettiğiniz tahmini çok saçma buldum!»

— «Pekâlâ, Sör Freke! Biliyorsunuz, ölünün üzerinde bir gözlük bulunmuştur... Adam aydm bir kimse miydi? Bir yazar filân mıydı? Nedir bu husustaki fikriniz?»

— «Gözlüğün camları nadir rastlanan cinstendi, yâni hiç görmediğim bir şeydi... Bir gözlükçü size daha geniş bilgi verebilir. Ama bana kalırsa, gözlük daha yaşlı birine aitti...»

— «İnsan vücuduyle yıllardan beri aşinalığı bulunan biri olduğunuz için soruyorum: Cesedi tetkik ettiğinizde, adamın kendine has bir alışkanlığı olup olmadığı hakkında bir şeyler çıkarabümiş miydiniz acaba?»

— «Ne diyeyim bilmem ki... Bir alışkanlığı var mıydı, yok muydu, bir şey söyleyemem... Ama rahat bir hayat süren biriydi bu! Bununla beraber, refaha yeni kavuşmuş olabilirdi? Dişleri berbat bir durumdaydı. Ellerinin üstünde de el işiyle uğraştığına dair izler vardı...»

— «İngiltere'de servet yapmış bir Avustralya göçmeni olabilirdi, değil mi?»

— «Eh, aşağı yukarı. Mamafih, bu hususta da kesin bir şey söyleyemem!»

— «Muhakkak... Muhakkak! Zahmetiniz için çok teşekkür ederim, Sör Freke!»

Şahadetine müracaat olunan Dr. Grimboldün ifadesi, ünlü meslektaşının sözlerine noktası noktasına uymaktaydı. Onun fikrine göre de adam en az yirmi dört saat önce ölmüştü.

Müfettiş Sugg yeniden çağırıldı. Acaba müfettiş, ölünün kimliğini anlayabilmek için ne gibi çarelere baş vurmuştu?

Sugg elbette bir şeyler yapmıştı. Yaptığı ilk iş, adamın eşkâlini bütün polis karakollarına bildirmek, sonra da aynı eşkâlin gazetelerde yayınlanmasını temin etmek olmuştu. Peki, Sör Julien'in faraziyesi kale alınmış ve komşu binalarda bir tahkikat yapılmış mıydı? Elbette yapılmıştı böyle bir tahkikat. Netice ne olmuştu peki? Netice, koskocaman bir hiçti! Ölüyü görmeye

kimse gelmiş miydi? Ne demek... Birçok kimse gelmişti tabii. Fakat yine bir netice elde edilememişti. Ya gözlük? Gözlükle ilgili araştırma düşünülmüş müydü? Muffettiş Sugg, adalet mekanizmasının yüksek çıkarım düşünerek bu suale cevap vermemeyi tercih ediyordu. O halde jüri heyeti üyeleri gözlüğü görebilir miydi? Gözlük jüriye gösterildi.

Hastahanenin teşrih salonları bekçisi William Watts, teşrih işlerinde kullanılan cesetler hakkında Sör Julien Freke'in sözlerini doğruladı. Hastahane idaresi cesetleri ya düşkünler evinden yahut da özel kliniklerden temin ediyordu. Bunların hepsinden William Watts mesuldü. Hiçbir tıp öğrencisi teşrih salonunun anahtarını ele geçiremezdi.. Sör Julien'de, yahut her hangi bir operatörde bu anahtarlardan bulunur muydu acaba? Hayır. Sör Julien Freke'te bile bulunmazdı anahtar. Bu anahtarlar pazartesi gecesi Watts'ta mıydı? Adam bu suale müsbet cevap verdi. Aslında bu suallerin hepsi de lüzumsuzdu belki ama, soruluyordu yine de.

Hâkim jüri üyelerine döndü ve tahkik edilmesi gereken işin bu ölüm sebebini aramak olduğunu bildirdi. Ölüm bir kaza, yahut bir intihar sonunda mı meydana gelmişti? Yoksa ortada bilinerek işlenen bir cinayet mi vardı? Sayın üyeler bunu tâyin edeceklerdi işte... Şahitlerin ifadeleri şayet yeterli değilse, bunlar yeniden sorguya çekilebilirdi. Yok bir cinayet mevcutsa," o zaman yeni bir tahkikat işi çıkacak demektir polis için. Jüri heyeti karar vermek üzere çekildi.

Sör Julien Freke ifadesini vermiş yerine geçiyordu ki, birden düşesi gördü. Ama dosdoğru yerine gidip oturdu. Jüri üyelerinin çekildiğini görünce fırsatı faydalandı ve düşese yaklaştı.

İhtiyar kadın, «Sizi görmeyeli çok oldu, üstad!» dedi. «Nasılsınız bakalım?»

Sör Freke, «Teşekkür ederim!» diye cevap verdi. «İşten baş kaldıramıyorum. Son eserim de bir hayli yordu beni... Lady Levy'yi gördünüz mü?»

— «Ah, zavallı kadın! Henüz görüşmedim onunla. Buraya tahkikat için geldim bu sabah. Bayan Thipps yanımda bulunuyor. Ne yaparsınız, bu da Peter'in bir

kaprisi... Müsaadenizle ihtiyarcıkla meşgul olayım biraz! Ah, unutuyordum, bu meseleyi aydınlatmakla vazifeli Bay Parker'i tanıştırayım size!»

Sör Freke başını çevirip, genç adamı gördü.

Sonra:

— «Sizi burada bulduğuma çok memnun oldum...» dedi «Lady Levy'yi gördünüz mü acaba?»

— «Evet. Bu sabah.»

— «Araştırmalarınıza devam etmenizi istedi mi sizden?»

— «Evet. Kadıncağız, kocasının Borsa'daki rakipleri tarafından ya bir yere kapatıldığını, yahut da bir takım haydudun bir fidye koparmak için onu kaçırdıklarını sanıyor...»

— «Siz de aynı fikirde misiniz?»

— «Bilmem... Yabana atılacak bir ihtimal değil!»

Sör Julien ufak bir tereddüt geçirdi. Sonra da:

— «Birazdan beraberce çıkmayı teklif edecektim size...» dedi. «Konuşuruz yolda!»

— «Hay, hay... Memnun olurum!»

O sırada jüri üyeleri tekrar yerlerine oturdular. İçlerinden en yaşlı olanı heyetin fikrini bildirdi:

— «Meçhul adam, ensesine yediği sert bir darbe sonunda ölmüştür. Hepimiz bu karara vardık. Ama öldürülme işinin ne gibi şartlar altında yapılmış olduğuna dair bir fikrimiz yoktur...»

Müfettiş Parker'le Sör Julien Freke, iki eski dost gibi yanyana yürüyorlardı.

Sör Julien, «Biliyor musunuz, dostum,» diye konuşmaya başladı. «Şu meseleyle Sör Ruben'in kayboluşu işinde bir bağ olabileceğini bu âna kadar düşünmemiştim... Böyle uydurma bir tahmin, ancak sizin salak müfettişin kuş beyinli kafasında yer edebilir. Ah, elimde olsaydı, yanlış bir yolda yürüdüğünü ispat ederdim ona! Ne akla. ne de mantığa uyan bir faraziye bu!»

Parker. «Haklı olabilirsiniz, üstadım!» diye Freke'in sözlerini tasdik etti. «Çağırıldığım andan itibaren

ren Levy meselesi için elden geleni esirgemiş değilim!»

— «Kimin tarafmdan çağırıldığınızı öğrenebilir miyim acaba?»

— «Elbette... Elbette! İlkın konak personeli telefon etti. Sonra da Sör Ruben'in ihtiyar amcası...»

— «Ayrıca Lady Levy'den talimat aldınız mı?»

Parker bu sual karşısında hayrete kapıldı. Mafih:

— «Gayet tabii!» diye cevap verdi.

Sör Julien Freke, bir süre konuşmadı. Parker'in yüzünde bir pişmanlık ifadesi vardı. Yavaşça:

— «Galiba,» dedi, «bu fikri Sugg'un kafasına sokan ben oldum... Sör Ruben kaybolunca, yaptığım ük iş bir gün içinde vukua gelen kaza ve intihar vakalarına bir göz atmrk olmuştı... Dolayısıyla vicdanen müsterih olmak için Battersea'daki cesedi görmeye gittim. Pek tabii daha oraya varır varmaz, böyle bir tahminin saçmalığı insanın yüzüne sıırıyordu. Gelin görün ki, Sugg'un etekleri tutuşmuştu bir defa... Ama bir bakıma haklıydı adam. Zira gerçekten de gerek ölü, gerekse Sör Levy'nin gazetelerde çıkan resimleri arasında bir benzerlik mevcuttu...»

— «Evet, satıhta kalan bir benzerlik... Ölü'nün yüzü her zaman rastlanabilen bir şey... Eh, Sör Levy'nin de sık ve siyah bir sakalı olunca, her iki çene üzerinde bir mukayese yapmak için pek imkân bulunamadı... Bu husus belki birinin aklına gelmiştir diyebilirim ama, kimse buna yanaşmadı. Meselâ ben, ben bile böyle bir fikri aklımdan uzaklaştırdım... Çünkü Lady Levy zaten acı içinde bulunan bir kadındı. Bir de tutup ondan böyle bir şey talep etmek hiç doğru olmazdı... Biliyorsunuz belki, müfettiş bey pek içli dışlı olmakla beraber, Levy'lerin eski bir dostuyumdur ben!»

— «Evet, duymuştum.»

— «Delikanlılık çağında... şey... Lady Levy'le evlenmek istemiştım.. Ama olmadı bu izdivaç. Gördüğünüz gibi ezeli bekârlardan biri olarak kaldım... Mafih, birbirimizi hiç kırmadık. Onun bu esef verici derdine ilâç olmak için elimden geleni yaptım...»

— «İnanın bana, Sör Julien, üzüntünüzü anlı□

yorum... Lady Levy'ninkini de öyle... Bunun için de müfettiş Sugg'a biraz yumuşak davranmasını, daha uygun çarelere baş vurmasını söyledim. Fakat kötü bir tesadüf neticesi, Sör Levy'yi aynı akşam Battersea Park Sokağında görmüşler...»

— «Ya, öyle mi?»

Sör Julien Freke, bu suali sorduktan sonra durdu ve:

— «Tamam! İşte geldik!» diye ekledi. «Öyle sanıyorum ki, bir çay, bir viski □ soda, yahut da herhangi bir şey alırsınız evimde?»

Parker konuşacak daha bir sürü şey olduğunu düşünerek, teklifi kabul etti.

İki adam, gayet güzel döşenmiş büyük bir holle girdiler. Holün sokak kapısı tarafına düşen kısmında, bir şömine ve bir merdiven görünüyordu. Sağ tarafta ise, yemek salonunun açık kalan kapısı vardı. Sör Julien bir zile bastı. Holün öbür ucunda bir uşak belirdi.

Sör Freke, Parker'e döndü. «Söyleyin, lütfen,» dedi, «ne emredersiniz?»

Detektif ensesini kaşıdı. Sonra.

— «Bilmem ki...» dedi. «O buz gibi mahkeme salonundan ayrıldıktan sonra böyle bir yerde bulununca, insanın şöyle sıcak bir çay içesi geliyor! Pek tabu yanımdaki sinir hastalıkları doktoru müsaade ederse!»

Sör Julien güldü. «Ne münasebet,» dedi, «elverir ki isteyin siz! Bir Çin çayım var ki, beğeneceğinizden eminim... Yeni harman ettirmiştım.»

Sonra uşağa döndü ve: «kütüphaneye hemen çay getirin!» dedi.

Daha sonra da Sör Freke, misafirini yukarı kata çıkardı. Parker'i küçük fajcat şipşirin bir kütüphaneye odasına buyur etti.

— «Biliyor musunuz, Bay Parker, nedense zemin kattaki odalardan hoşlanmıyorum... Burası yatak odama bitişiktir. Bunun için de işime geliyor... Burada pek fazla vakit geçirmem. Bununla beraber hastahane □ ki etütlerim için burası çok serbest, aynı zamanda da rahat... Kütüphane çalışmaları hep hastahane işleriyle

alâkalıdır. Pratik yolu benimsememe, uğursuzluk getirir derler... Teşrih işleri, iyi bir nazariyenin ve tam bir teşhisin temeli demektir... Gözümüzü de, elimizi de kör□ letmemek zorundayız biz tıp adamları. Emin olun, Bay Parker, bu kütüphane Harley Caddesindeki muayenehanemden daha elverişli geliyor bana! Biliyorum, gün gelecek müşteriye bakamıyacağım... O zaman da buraya yerleşip, sakın sakın çalışacağım... Hayatta yapılacak öyle şeyler var ki...»

Ünlü cerrah □ Sinir hastalıkları uzmanı birden durdu. Düşündü, düşündü. Sonra yeniden konuşmaya başladı:

— «Araştırmalarımı, yâni nazarî çalışmamı geceleri yaparım..., Hem de sun'î bir ışık altında sabahdan akşama kadar otopsi işlerinde uğraştıktan sonra. Ama sizin işiniz de zor şartlar altında geçiyor olmalı?»

— «Evet, öyledir bazan... Ama ne yapalım, bu şartlar yapılması gereken işlerle paraleldir...»

Sör Julien, «Doğru, doğru...» diye tasdik etti. «Anladığımı göre, demek istiyorsunuz ki, meselâ bir hırsız, işini görürken kendisini kolayca yakalayasınız diye ıslak kumda koskoca bir iz bırakmaz!»

— «Yoo... Her zaman böyle olmaz. Ama bana kalırsa, sizin hastalıkların bir çoğu da bizim hırsızlar gibi önce zararsız gibi görünürler, sonra da bir âfet gibi ortaya çıkıverirler. Eminim bundan...»

Sör Julien güldü. «Çok doğru, çok doğru!» dedi. «Sözünü ettiğiniz âfetleri yoketmek için, cemiyet namına bizim yiğitlik göstermemiz gerekiyor. Sinir hastalan, ahlâksız canilerin yanında hiç mesabesinde, kalıyorlar yine de. Zira bunlar türlü kılıklara girmesini de beceren şerirlerdir. Mamafih, bir cesedin başında teşrih işiyle uğraşırken, işi biraz derinleştirin, bıçağınızın altında nice gerçeklerle karşılaşsınız... Delilik alâmetleri, mühim hastalıklar, alkol, yahut da diğer âfetlerin izleridir bunlar. Meselenin zorluğu, bunların mevcudiyetini dış arazlarla meydana çıkarmaktır: Meselâ isteri, cinayete karşı meyil ve vicdanî meseleler... Tıpkı bir hırsız, yahut da bir katûi meydana çıkarır gibi... Siz bir caniyeye ait ayak ve parmak izleri ararsınız, bense

herhangi bir sinir krizini, yahut da buna benzer bir şeyi incelerim. Fizikî öfkelerin karşısına dikihrim!»

— «Size göre fizik, her şeyin temeli midir?»

— «Evet, şaşmaz bir gerçektir bu! Size burada bazı şeyler göstermek isterdim... Ama belki yarın, belki bir yıl içinde, yahut ölümünden önce de olabilir bu...»

Sör Julien, gözlerim şöminede yanmakta olan ateşe dikti ve öylece kaldı. Alevlerin aksi, onun tuğla rengi saçlarında oynamaktaydı. Aynı alevler arada bir de gözlerine vuruyordu.

Parker, Sör Julien'i seyrederek çayını içti. Sinir fenomenleri ve bunların sebepleri onu pek alâkalandırmamış tı. Detektifin akıllı, Salisbury'deki Crimplesham'ı görmeye giden dostunda, Lord Peter'deydi. Demek Peter dişe dokunur bir ize rastlamıştı orada... Ama Bunter, telefonda ertesi güne kadar beklenilebileceğini bildirmişti. Böyle olması çok iyiydi... Zaten Battersea meselesi Parker'e göre bir iş değildi. Şimdiye kadar Parker hiçbir netice vermeyen işler peşinde az mı vakit kaybetmişti?... Asıl o kendi işine dönmeli. Levy'nin sekreteriyle görüşerek şu Peru petrolleri işini incelemeliydi. Genç müfettiş hemen saatine baktı. Sonra:

— «Eh, üstad,» dedi, «beni mazur görürsünüz sanırım? Gitmem lâzım.»

Sör Julien gözlerini şömineden ayırdı ve toparlanarak:

— «öyle ya,» dedi, «öyle ya... Vazife vazifedir! İyi bilirim bunu. Sizi tutacak değilim, dostum! Fakat halen meşgul olduğunuz tahkikatla ilgili bir şey söylemek isterdim size. Yalnız pek fazla bir şey de bilmiyorum... Hem bu gibi işlere karışmış olmaktan da hoşlanmam...»

Parker tekrar oturdu.

— «Oh! Yapacağımız herhangi bir yardım çok memnun edecektir beni. Buyrun, sizi dinliyorum!»

— «Bu bir yardım mı, yoksa bir ayak bağı mı olur bümüyorum... Takip etmeniz gereken bir izi belki de karmakarışık edeceğim. Ayrıca da meslekî bir sırrı açıklamış olacağım... Ama size söyleyeceğimi bir kimse madem ki bir tesadüf neticesi öğrenmiştir, o halde

geri kalan kısmının da açıklanmasında bir mahzur yok... Saym dostum, Sör Ruben'in pazartesi akşamı ziyaret ettiği kimse bendim!»

— «Ya!»

— «Evet. Sör Ruben beni görmeye gelmişti...»

Sör Julien, meslekî bir sırrı bir yabancıya açmış olmaktan ötürü duygulanmıştı. Konuşmaya yavaş yavaş devam etti:

— «Levy, sıhhi bakımdan bazı endişelere kapılmıştı. Her zamanki doktoruna görünmektense bana baş vurdu. Çünkü karısının bir şey bilmesini istemiyordu. Beni iyi tanıdığını, aynı zamanda da bana büyük bir güveni olduğunu söylemeye lüzum yok... Bundan başka bu yaz bazı sinir bozuklukları dolayısıyla Lady Levy de görünmüştü bana...»

— «Sör Levy bir randevu almış mıydı sizden?»

— «Bir randevu mu? Yok camm... Hiç beklemediğim bir anda çıkageldi. Akşam yemeğinden sonraydı. Onu buraya alıp, bir sıkı muayene ettim. Buradan ayrıldığı zaman saat ona geliyordu yanılmıyorsa...»

— «Teşhisinizin ne olduğunu sorabilir miyim?»

— «Sorabilirsiniz tabii ama, neye yarar?»

Parker bu suale sesini hafifçe sertleştirerek cevap verdi:

— «Bilmem... İşimize yarayabilir her halde!» dedi. «Hiç olmazsa bundan somaki hareket tarzımıza ışık tutar...»

Müfettiş, kaybolduğu gece Sör Levy'nin ünlü doktoru ziyaret etmiş olmasını bir tesadüfe bağlıyordu.

Sör Julien, «Sizi gayet iyi anlıyorum, dostum!» dedi. «Evet, iyi anlıyorum... Aramızda kalması şartıyla teşhisimi size söyleyebilirim: Levy'de bazı garip haller gördüm. Mamafih, tam bir hastalık teşhisi koyamadım...»

— «Teşekkür ederim! Sör Levy sizden saat ona doğru ayrıldı diyordunuz, değil mi?»

— «Evet. Aşağı yukarı. Biliyorsunuz, ilk önce-leri onun hakkında bir şey söylememiştim... Davranış□

ların gizli kalması hususunda elbette susacaktım. Sonra ortada bir kaza filân da yoktu. Duyulmamıştı böyle bir şey... Levy gece yarısı evine sağ salım dönmüş...»

Parker, «Evet, öyle...» diyerek tasdik etti.

— «Onu evimin yakınında görmemiş olsalardı, bana karşı gösterdiği güvene yine de ihanet etmezdim. İşte sırf bunun için söylüyorum size bunları. Olabilir ki, hizmetkârlarıma da sormak istersiniz... Ama ben onların yerine sizi cevaplandırmış bulunuyorum...»

— «Tekrar tekrar teşekkür ederim, efendim! Polis mesleği hoş olmaz her zaman. Samimî davranarak, belki de yanlış bir iz üzerinde vakit geçirmekten alakoydunuz bğni!»

— «Bilmem söylemeye lüzum var mı, Bay Parker? Sözlerimi kimselere ifşa etmemenizi rica edeceğim sizden! Bunun aksi, hem Lady Levy'yi gücendirir, hem de hakkımda kötü hüküm verilmesine sebep olur!»

— «Hiç merak etmeyin! Arkadaşımdan başka kimse bilmeyecek söylediklerinizi!»

— «Bu işde bir arkadaşınız mı var?»

— «Evet.»

— «Nasıl biri bu?»

— «Ağzı sıkı bir kimse, Sör Julien!»

— «Bir polis memuru mu yoksa?»

— «Canım, niçin merak ediyorsunuz? Sözlerinizin Scotland Yard arşivlerine girmesi korkutmasın sizi!»

Great Ormont Caddesindeki evine dönünce, Parker kendisini bekleyen bir telgrafla karşılaştı:

«Hiç rahatsız olma. Her şey yolunda Yarın dönüyorum.

Wimsey.»

V

Lord Peter, .Crimplesham'ın ileri sürdüğü iddiaların doğruluğunu tahkik etmek için, önce Balham, sonra da Victoria istasyonlarında araştırmalar yaptı. Daha sonra da tam öğle yemeği zamanı, evine döndü.

Bunter onu her zamanki gibi karşıladıktan sonra:

— «Lady Swaffham telefon etti, milor!» dedi. «Bugün öğle yemeğine davetli olduğunuzu size hatırlatmamı istiyorlar...»

— «Yemek mi? Bunu unutmuştum bile... Keşke hastalandığımı söyleseydin, Bunter!»

— «Anneniz de Londra'daymış, milor!»

— «Allah, Allah! Ne yapacakmış burada?»

— «Tahkikat için gelmiş olacaklar, milor!»

— «Ah, evet, evet... Ama biz bunu kaçırdık, Bunter!»

— «Evet, efendim! Lady Swaffham'ın yemeğinde anneniz de bulunacakmış!»

— «Anladım, Bunter, anladım! Ben gidemem oralara... Bir şey uydur, boğmacadan mustarip olduğumu söyle, nezle de, ne dersen de... Anneme de ricada bulun, yemekten sonra bir zahmet buraya uğrayiver□sin!»

— «Başüstüne, milor! Aynı yemekte Bay Milligan da bulunacakmış!»

Lord Peter birden alâka gösterdi:

— «Bay kim dedin?» diye sordu.

— «Bay John P. Milligan, milor!»

— «Ah, Bunter, Bunter! Ne diye önceden söylemezsin? Acaba adamdan önce varabilir miyim oraya? Dur, bir taksiye atlayıp gideyim hemen!»

Bunter, «Ama efendim, bu pantolonla gidemezsiniz...» diye itiraz etti.

— «Bunter, bırak kalsın bu defalık! Bilmiyorsun sen, mesele çok mühim!»

— «Olmaz, milor, olmaz! Beni tutup kovun isterseniz ama, müsaade edemem bu pantolonla gitmenize!»

— «Hay Allahım! Fakat Bunter, pek kötü bir şey değil ki bu pantolon!»

— «Ama efendim, görmüyorsunuz... Nereden geçtiniz bilmiyorum... Fakat bir süt bidonu pantolonunuze lekeleyivermiş.»

Lord Peter, elindeki bastonu hiddetle portman-toya doğru fırlattı.

— «Ah, Bunter, çekeceğim var senin elinden! Annem şu anda kim bilir ne gaflar yapıyordur...»

Bunter sessizce güldü ve efendisini gardroba doğru sürükledi.

Geç de olsa, bir süre sonra Lady Swaffham'ın salonuna gayet şık giyinmiş bir Lord Peter girdiğinde, bir divanda oturan Denver düşesi, John P. Milligan'lâ konuşmaktaydı.

Amerikalı, ihtiyar kadına: «Nazik davetinize teşekkür edebilmek için size burada rastlayışım beni çok memnun etti...» diyordu. «Emin olun, şahsıma karşı gösterdiğiniz yakınlık için ne diyeceğimi bilemiyorum!»

O sırada Lord Peter'in sesi duyuldu:

— «Geciktiğim için çok özür dilerim, Lady Swaffham! Umarım beni affedersiniz? Rica ederim, rica ederim, davetinizi nasıl unutabilirdim? Salisbury'ye kadar gitmem gerekiyordu... Onun için geç kaldım.»

Lady Swaffham, tatlı bir şekilde gülümseyerek onu hoş gördüğünü imâ etti. Sonra:

— «Bakin, anneniz de burada!» dedi.

— «Ooo, merhaba anne! Nasılsın bakalım?»

— «Teşekkür ederim yavrum! Ya sen? Bak, Bay Milligan güzel bir konuşma hazırlamış... Bunu kısaca anlatmak üzereydi...»

Yemekte, normal bir tesadüf neticesi konuşma Battersea hadisesiyle alâkalı mahkeme soruşturmasına intikal edince, Denver düşesi şahitlerin verdikleri ifadelerden bahsetti.

Davetüler arasında bulunan Lady Frayle adında bir kadın, arka arkaya evlendiği üç karısını da banyo teknelerinde öldüren bir adamdan lâf açtı. Sonra Lord Peter'e bakarak:

— «O zaman ne kadar korkmuştum bir bilseniz...» dedi. «Tommy bana hemen bir hayat sigortası yaptırdı... Neden saklayayım, sabah banyolarından, fedakârlık ettim. Kocam Avam Kamarasına gittikten sonradır ki, alıyordum banyolarımı!»

John P. Milligan, «Duyduğuma göre,» dedi.

«Battersea meselesindeki en güç taraf, banyoda ölüsü bulunan adamın hiç kimsece tanınmadığıymıs.»

Düşes: «Sahi de öyle...» diyerek konuşmaya katıldı. «Çok acıdım müfettiş Sugg'a... Ecel teri döktü bir sürü sual karşısında!»

Lord Peter önündeki ördek kızartmasını kesmek üzereyken, Bayan Freemantle adında başka bir kadın, düşesin yanına sokulmuş, ondan Lady Levy'yi görüp görmediğini soruyordu. Sonra kadın, Mil^gan'a döndü:

— «Sör Levy'yi siz de tanıyordunuz, değil mi, Bay Müligan?» dedi. «Şey... Onunla ahabplığınız olmuştur her halde? Lady Levy, kocasının günün birinde muhakkak meydana çıkacağına inanıyor... (Kocam sağdır, ölmemiştir.) diyor...»

Bir demiryolları şirketi müdürünün karısı olan kadın, İngiliz iş adamlarını tanımamakla ün salmıştı. Hemen hemen her toplantıda, gaf üzerine gaf yapardı.

Milligan, «Evet, Madam, onunla birçok defa yemek yedim...» diye cevap verdi. «Fakat bizler çok garip insanlarızdır. Bir hasmı mahvetmek için elden geleni esirgemeyiz... Ne yaparsınız, adımız böyleye çıkmış bir defa. Eğer Amerika'da bulunsaydım, ne yalan söyleyeyim, Sör Levy'yi acaba bir yere kapadım mı diye kendi kendimden şüphe ederdim!..»

Lord Peter. «Amerika'da yaşamak bayağı tehlikeli desenize!» diye takıldı.

— «Evet, öyledir diyebiliriz. Kardeşlerim ne yapıyor bilmiyorum... Yakında ben de gideceğim oraya.»

Düşes, «Aman, aman!» dedi, «Şu bizim hayır işi bitsin de, öyle gidersiniz!»

Lord Peter, o gün öğleden sonra Parker'i arayıp durdu. Epey dolaştı. Nihayet onu Great Ormont Caddesindeki evinde bulabildi.

Parker eski bir koltuğa gömülmüş, bir kitap okumakla meşguldü. Lord Peter'i tam bir samimiyetle karşıladı. Ona bir viski □soda verdi.

Wimsey içkisinden bir yudum aldı. Kadehi elinde tutuyordu. Birden:

— «Charles!» dedi. «Mesleğini seviyor musun?»

— «Hoppala! Bu da sual mi, Peter? Mesleğimi seviyor muyum? Elbette seviyorum... Eğer sevme-
seydim, başka bir kısma atlardım. Niçin sordun?»

— «Oh, hiç, hiç! Görüyorsun, bu benim mesleğim değil, bir eğlencemdir... Bir mesele yüzünden atılmışım bu işe. Herhangi bir meselede tahkikat için temas ettiğim şahısların karakterlerini öğrenmeye çalışmak, öyle hoşuma gidiyor ki... Meselâ şu Milligan'ı ele alalım: Nazarî olarak onu tevkif etmeyi düşünmek, işten bile değil... Fakat biliyor musun, insan onunla konuşurken, dürüst karakterli bir kimseyle karşılaştığını görüyor. Annem de çok sevimli buluyor onu. Milligan da beni beğenmiş... Şu hayır işi hikâyesini ona söylediğim zaman, epev eğlenmişim ama, şimdi adamın bu işe büyük bir alâka gösterdiğini görünce utanıyorum âdeta... Diyorum ki, farzedelim Milligan, Levy'yi öldürdü, cesedini de tuttu Thames'e attı... Bundan bana ne?»

Parker, «Böyle konuşma, dostum, böyle konuşma!» diye itiraz etti. «Mesele senin gibi başkalarım da alâkalandırır... Bir insan böyle işi karşılığında hiçbir ücret beklemeden yaparsa, ücret alanlardan daha fazla cemiyele yardım etmiş olur... Akim kesiyor mu acaba, bu Milligan öldürmüş olabilir mi Levy'yi?»

— «Hani olmayacak şey değil!»

— «Malûm... Malûm... Ama sen buna inanıyor musun tam mânasiyle? Onu söyle bana!»

— «İnanmak istemem...»

— «İstemezsin, çünkü adam senin dostun oldu, değil mi?»

— «Ne yapayım, durum onun tarafını tutmaya zorluyor beni!»

— «Evet, meşru bir taraf tutma... Katı yürekli katilin biri de senin için bir sempati duyamaz mı?»

— «Evet ama, karşılıklıdır bizimki!»

— «Demek oluyor ki bir meşruluk var yine de ortada... Sen Milligan'ın karakterini şöyle böyle tetkik ettin ve onun bir cinayet işleyebilecek biri olamayaca-

gına kanaat getirdin... Ama bunun ters tarafı neden olmasın?»

Lord Peter ayağa kalkıp, odanın içinde dolaşmaya başladı. Raflardaki kitaplara göz attı. Piposunu doldurdu ve kibriti çakarken:

— «Sevgili dostum,» dedi, «görüyorum ki pek çok kitap okuyorsun! Ama benden sana tavsiye. Fazla yormamalısın kafanı! Baksana fikirlerinde bayağı bayağı değişiklikler var... Neyse, şimdi bunları bırakalım da, Crimplesham'la yaptığım görüşmeyi anlatayım sana!»

Lord Peter, Salisbury seyahatim ve orada Crimplesham'la yaptığı konuşmanın detaylarını dostuna nakletti. Sonra da:

— «Adamın söylediklerini en ufak noktasına kadar tahkik ettim.» dedi. «Onu Balham istasyonunda gören çok. O gün öğleden sonra da bankasında bir toplantıya katıldığı gerçek. Geceyi Balham'da geçirdiği üzerinde de bir şüpheye kapılmak bence yersiz... Pazartesi günü yemekten sonra, Londra için yola çıktığını birçok Salisbury'li doğruladı... Ama ortada bir mesele var: Crimplesham'ın gözlüğü, nasıl oluyor da Thipps'in evindeki cesedin burnuna geçiyor?»

Parker, «Peki adamın Wicks adındaki ortağı pazartesi günü neredeymiş?» diye sordu.

— «Kilise ilâhicilerinden kuzeni bir David var, onun evinde bulunuyormuş.»

Aradan geçen ufak bir sessizlikten sonra, Lord Peter Wimsey:

— «Senin tahkikat ne âlemde?» diye sordu.

Parker. Dinlenen şahitlerin ifadelerini kısaca anlattı ve:

— «Sen netice olarak, öldürülene ait cesedin apartmanın herhangi bir köşesinde saklanmadığından emin misin?» diye sordu. «Biz gerçi her tarafı aramıştık ama, buna dair bir iz belki gözümüzden kaçmıştır.»

— «Ama Sugg da aramıştı...»

— «Sugg mu?»

— «Dostum, dostum, ona karşı haksızlık ettiğinin farkında mısın? Thipps'in suç ortaklığına dair en ufak bir delil olsaydı, Sugg bunu keşfederdi hemen...»

— «Niçin?»

— «Niçini var mı ya? Sugg haldır haldır böyle bir şey arıyordu. O bir defa kafaya koymuş: İş; Thipps, Gladys Horrocks ve onun dostu camcı tarafından yapılmıştır... Pencere kenarındaki şüphe çekici parmak izlerinin o da farkına varmış... Sugg'a göre, camcı delikanlı oradan içeri bir şeyler sokmuştur. Müfettiş Beyimiz damda bir şey bulamadı... Çünkü orada herhangi bir şeyin bulunabileceğini sanmıyordu.»

— «Halbuki benden önce de dolaşmış orada...»

— «Evet, dolaşmış... Dolaşmış dolaşmasına... Ama orada herhangi bir ipucu bulunmadığına herkesi inandırmak için! Sugg cevapları şöyle mütalâa buyuruyor: Gladys'in âşığı camcıdır. Eh, iş böyle olunca, camcılar ip merdiven de kullanırlar ve bunları çabuk tedarik ederler... İşte Gladys'in camcı âşığı da böyle bir merdivene sahiptir... Şu halde, izleri dam yerine pencere kenarında aramak lâzımdır. Sugg'un şöyle bir fikri de var: Thipps cesedi ya tavanarasmda yahut da başka bir yerde saklamıştır. Müfettiş, bu gibi yerlerde de tam bir araştırma yaptı ve ipuçları aradı. Ama bulamadı tabii... Çünkü yoktu ki olsun... Şimdi bir an için diğer meseleye geçelim... Sen Levy'nin pazartesi akşamı Sör Freke'e uğramış olabileceğini düşünüyorsun, değil mi?»

— «Düşünmüyorum. Bu, böyle olmuştur. Sör Levy, Freke'in evine gerçekten de gitmiştir...»

Parker, ünlü doktorla yapmış olduğu görüşmeyi Lord Peter'e nakletti.

Detektif, «Allah, Allah, çok garip doğrusu!» dedi. «Her iz bir çıkmaza saplanıyor... Bakıyorsun iyi bir şey üzerindesin... Hop! Uçtu gitti! Öyle bir dere ki, suyun da yıkanırken birdenbire kum kesiliveriyor!»

— «Evet, bu sabah da başka bir dere kum oldu!»

— «Nasıl? Anlamadım...»

— «Patronunun son işleri hakkmda Sör Levy'nin sekreteriyle konuşuyordum. Arjantin tahvilleri ve buna benzer başka şeyler dışında, hiçbir semere elde edemedim. Mamafih, boş durmadım. Kalktım Peru petrolleri için çıkarılmış tahvil senetleri hakkmda bilgi

toplama gayretiyle Borsaya gittim. Fakat karşılaştığım hal beni şaşırttı... Zira Levy'nin bunlardan haberi bile yoktu! Sonra kambiyo simsarlariyle konuştum. Adamların bir tutumu var: Kendilerine kıymet yükselişlerine ve düşüşlerine sebep olan biri hakkmda bir sual soruldu mu somurtuveriyorlar, baştan savma cevaplarla işi geçiştiriyorlar... Fakat ben mesul spekülasyoncunun kim olduğunu yine de öğrendim: Levy değildi bu adam!»

— «Levy değil mi? Kimmiş peki?»

— «Her halde şaşacaksın ama, Sör Julien Freke! Bunu da tuhaf bir tesadüf sonunda öğrendim. Freke, geçen hafta içinde gizlice mühim bir miktar tahvil satın almış... Bunlardan ancak birkaç tanesi kendi adınaymış. Sonra bunları yine geçen sah'günü sessiz sadasız satmış. Eline geçen kâr da birkaç yüz sterlini aşmamış. Küçücük bir çıkar için insan bu kadar uğraşır mı anlayamadım...»

— «Hayret! Bu zatın bu şekilde bir spekülasyon yapacağını akla getirmezdim doğrusu!»

— «İşin garip tarafı, Freke'in bu gibi işlerle uğraşmayı âdet haline getirmemiş olması.»

— «Orası hiç belli olmaz, dostum! Bazı kişiler vardır, Borsada oynamak suretiyle muazzam bir servete kavuşacaklarını, gerek kendi kendilerine, gerekse başkalarına ispat etmek sevdasına kapılırlar... Bir tarihte, benim başımdan da böyle bir şey geçmişti...»

Lord Peter piposunu söndürüp ayağa kalktı. Kapıya doğru yönelirken durdu. Birden:

— «Charles, dostum!» dedi «işler karmakarışık bir hal almaya yüz tuttu... Ne dersin Sör Freke'le Levy'nin pazartesi akşamı buluşmuş olmalarına? Andersonün bize dediğine göre, Sör Levy, Freke'in yemek teklifini seve seve kabul etmiş... Sorarım sana. Bir yerin ağrırken, neşe içinde olabilir misin?»

Parker, «Pek tabîî ki hayır!» dedi. Sonra o her zamanki ihtiyatlı haliyle: «Ama,» diye ekledi, «dünyada öyle kimseler de vardır ki, dışçı koltuğunda hPe müziplik yapmadan edemezler! Senin gibi meselâ!»

Lord Peter merdivene doğru yürürken, «Doğru! Hakkın var, Parker!» diye mırıldandı.

Detektif, evine gece yarısı döndü. Kendisini gayet dinç ve neşeli hissetmekteydi. Bununla beraber, zihninde dolaşan bir sürü düşünce onu bir bakıma rahatsız ediyordu. Sanki önünde bir bulmaca, içinden çıkılamayacak derecede zor bir bulmaca vardı da, Lord Peter bunun çözümünü biliyordu... Ama unutmuştu bunu...

«Ah,» diye söyleniyordu kendi kendine, «Ah! Bu iki muammanın anahtarı da kafamın bir köşesinde duruyor... İyi biliyorum, yüzde yüz eminim, ama bunun ne olduğunu bir türlü hatırlayamıyorum!»

Sonra Lord Peter, uşağına seslendi:

— «Bunter! Sen yatabilirsin!» dedi. «Ben biraz daha oturacağım! Robdöşambrımı hazırlayiver!»

Peter, ateşin'karşısına geçip, piposunu yaktı. Düşünmeye koyuldu. Kumluk bir yerdeydi sanki. İzleri kumlar arasında bir buluyor, sonra onları kaybediyordu. Sonra yeniden düşüyordu izlerin peşine... Sonra da yine kaybetmeler, yine ipin ucunu kaçırmalar... Hele bir iki iz vardı ki, son defa Prince of Wales Caddesinde rastlanan Sör Levy'nin yanında beliriveriyorlar, yine aynı izler bu defa da Thipps'in banyo dairesinde görünüyorlardı. Lord Peter onları damlarda da görüyordu. Görüyordu ama, hepsi birden tekrar kumların içine gömülüyordu... Lord Peter elinde olmayarak başını eğdi... İzlerin kaybolurken çıkardıkları gürültü ve uğuldama-lar, kulağına geliyordu sanki.

Sonra Lord Peter birden silkindi. Şömineye bir odun attı. Tekrar koltuğuna yerleşti. Yine düşüncelere dalmak üzereyken, gözü Bunter'in bir gün önce satın aldığı kitaba ilişti. Sör Julien Freke'in son eseri-ydi bu.

Detektif, «Al sana mükemmel bir uyku ilâc!» diye söylendi. «Eğer bu problemleri çözmeye kalksam, yarm kırıdayacak halim kalmaz!»

Sonra kitabı açtı. Önsöze gelişigüzel bir göz attı. Kitabı isteksiz bir halde masanın üzerine koyarken:

«Levy'nin hasta olduğu acaba doğru mu?» di□

ya düşündü. «Amaaan! Bunları mı düşüneneğim hep?»

Kitabı tekrar aldı. Ama durdu ve yeniden düşünmeye koyuldu:

«Annem bu Levy'yi iyi tanıyor muhakkak... Ama babam öyle değildi. Kendi muhitinden olmayan insanlara yüz vermez, onları Denver'e yaklaştırmazdı o kadar. Bereket versin ağabeyim Gerald'a, o ananeyi biraz da olsa muhafaza ediyor... Annem, Milligan'la da iyi anlaşıyor... Doğrusu ya şu hayır işi meselesinde iyi davrandı kadın... Yalanımı iyi kavradı da, can sıkıcı bir hâdiseyi önledi!»

Lord Peter yine durdu ve bu defa da: «Şu Parker'in damda bulduğu kumaş ipliklerinin de ne olduğunu anlayacağız elbette!» diye düşündü.

Sonra da kitaptan rastgele bir yer açtı. Fizyolojiye göre, ruh ve madde aynı şeydi. Madde, bir fikir döküntüsü haline gelebilirdi.

Lord Peter okumaya devam etti:

«İnsan şuurunun eşekarısının ısırmasına benzetebiliriz. O eşekarısı ki, insana faydalı olmak şöyle dursun, onun ölümüne bile sebep olabilir. İnsan için de, eşekarısı için de hayatta kalmış olmanın değeri, tamamıyla sosyaldir.»

Detektif, «Vay canına!» diye mırıldandı. «İşte herhangi bir canı için ideal bir doktrin!»

O anda Lord Peter'in aklına iki problemin dağınık unsurları geldi: Bir binanın damına düşen bir şeyin husule getirdiği gürültü; Sör Levy'nin yağmurlu bir gecede, bir kadrhla Battersea Park Caddesinde konuşması; müfettiş Sugg'un ünlü operatörü hastahanenin otopsi salonuna kadar gidip araması; Levy'nin sinir krizleri içinde bulunması; asitfenik kokulu sabun; Düşesin, (Ben iyi biliyorum, Freke gençliğinde Lady Levy'ye âşıktı...) demesi; Peru petroleri işi; banyo teknesindeki adamın profili; Dr. Grimboldün, (Bana kalırsa ölüm, yaralanmadan birkaç saat sonra meydana gelmiştir) diye konuşması ve nihayet kauçuk eldivenler... İşte bütün bunlar ve bunlara paralel olan diğer hususlar, Lord Peter'in beyninde dolaştı durdu.

Genç adam birden ayağa kalktı. Küçük bir etajere yaklaştı ve içinde ünlü İngiliz şahsiyetlerine ait bilgiler bulunan rehberi alıp, karıştırmaya başladı. Çabuk buldu aradığını:

«Freke, Sör Julien Freke. 19...'da şövalye rütbesine naü olmuş, 19...'de de kraliçe Victoria Büyük Haç nişanını almıştır. Tıp doktorudur. İngiliz Kraliyet Tıp Koleji, Kraliyet Cerrahî Koleji üyesi olup, bir süre Paris'te de bulunmuştur. Battersea Mahallesi, Saint Luc Hastanesi operatörüdür. Doğum tarihi ve yeri: 16 Mart 19..., Grvllingham, Edward Curzon Freke'in tek evlâdıdır. Tahsili: Harrow ve Trinity College'le Cambridge. Ordunun tıp servisinde bulunmuş ve albaylığa kadar yükselmiştir. Eserleri, Ruh Patalojjisi Üzerine Notlar, 19...; İngiltere'de Çocuk Felci 19...; Sinir Sisteminin Bedenle alâkalı Düzensizlikleri, 19...; Beyin Hastalıkları, 19...' ve Suç İşleme Çılgınlığı, 19..., Üyesi bulunduğu kulüpler: White's Oxford, Cambridge Alpin v.s. Hoşlandığı eğlenceler: Satranç, dağcılık ve balıkçılık. İkametgâh adresi. Battersea, Prince of Wales Caddesi, Saint Luc hastahanesinin evi. Ayrıca bir evi daha vardır ki, Har ley Caddesinde bulunmaktadır.»

Lord Peter rehberi bir tarafa fırlatıp, ellerini yüzüne götürdü. O sırada, şöminedeki odunlardan biri devrildi. Geç vakitlere kadar çalışan bir kamyonun sesi pencerenin dibinde duyuldu...

Sadık uşak Bunter, o sabah daha şafak sökmeden uyandırıldı.

— «Bunter! Bunter! Çabuk kalk! Kendimi iyi hissetmiyorum!»

Bunter, hemen yerinden fırlayıp, elektrik düğmesini çevirdi ve:

— «Buyrun, milor!» dedi.

— «Söndür şimdi şu Allanın belâsı lâmbayı! Dinle! Duyuyor musun? Sesleri duyuyor musun?»

Bunter, efendisinin belinden yakaladı. Sonra:

— «Bir şeyiniz yok beyefendi!» dedi, «bir şeyiniz yok! Hemen yatağınıza yatırayım sizi... Aman Allahım! Bütün vücudunuz titriyor... Tabîî, uykusuz kaldınız... Size bromür kaltireyim!»

Lord Peter'in dişleri de birbirine vuruyordu.

— «Dinle, Bunter, dinle! Su nasıl da damlıyor tıp, tıp, tıp, tıp, diye... Sanki altımızda bir maden var. Ama nerede olduğunu kestiremiyorum pek... Dinle! Bak, yine başladı... Bulmak lâzım bunun yerini, bulmak lâzım! Tuh, Allah kahretsin! Topçu ateşinden bir şey duyulmuyor ki...»

Bunter: «Gelin, milor, gelin!» dedi.

Sonra sadık uşak, efendisinin koluna girip onu odasına götürdü. Lord Peter, titreye titreye yatağına girdi ve Bunter'in getirdiği ilâcı içti. Uşak, onun yanında bir süre kaldı. Yatağın ayakucuna oturdu. Lord Peter'in renksiz yanaklarına, kanlanmış gözlerine baktı. Kendi kendine:

«Artık bu krizlerin arkası gelmez sanıyordum..» diye düşündü. «Kendini çok yoruyor... Uyudu mu acaba?»

Bunter'in gözleri buğulanıverdi. Yavaşça ayağa kalktı ve:

— «Seni koca kaçık seni!» diye söylendi.

Parker, saat dokuzda Piccadilly'deki konağa gidince, düşesi orada buldu. İhtiyar kadın epey üzüntülüydü. Müfettişe, o sırada bir şeyler yazmakta olan Peter'i başıyla gösterdi.

— «Hafta sonu tatili için bu yaramaz çocuğu Denver'e götüreceğim. Baksanıza, neredeyse sürmenaj olacak... Salisbury'leri dolaşmak onda, zavallı Bunter'ın ciği tatlı uykusundan uyandırmak yine onda... Ne yapmış biliyor musunuz. Bunter'e istihkâm çukurlarından, bombalardan, şarapnellerden bahsetmiş... Ah, Bay Parker, onu fazla cesaretlendirmekle hiç iyi etmiyorsunuz! Eski krizler onu epeydir yoklamıyordu. Peter çocukluğunda da böyleydi... Uykudayken korkunç kâbuslar geçirirdi... Ama Denver'de biriki gün geçirdi mi, bir şeyi kalmaz.»

Parker, «Merhaba, Peter!» diye arkadaşına selamladı. «Çok üzüldüm rahatsızlığına! Geçmiş olsun... Bayağı bayağı süzülmüşün!»

— «Teşekkür ederim, Charles! Londra'da faydalı olamayacağım için, birkaç günlüğüne annelere gidiyorum... Zaten ben ha olmuşum, ha olmamışım, hepsi bir. Gereken yine de yapılır. Ama şu mektubu derhal Scotland Yard'a götürmeni isteyeceğim senden! Ayrıca bir ricam daha var: Mektup Scotland Yard'ta teksir ettirilsin ve Londra'daki bütün düşkün evlerle, polis karakollarına bu suretlerden birer tane gönderilsin! Mektupta, banyodaki cesedin tıraş edilmeden, saçları başı taranmadan önceki halini tasvire çalıştım... Su on beş gün içinde, bu tarife uygun bir kimse, ölü, yahut da diri olarak bir yerlerde görülmüş mü? Bunu öğrenmek istiyorum. Mektubu doğrudan doğruya Sör Andre MacKenzie'ye verirsin, olmaz mı dostum! O derhal meşgul olacaktır bu işle... Sör Andre'ye şunu da söylersin. Gerek Levy'nin öldürülme işiyle, gerekse Battersea esrarıyla alâkalı problemlerin nasıl çözüleceğini biliyorum! Dur, dostum, dur, hayret etme övle! Sonra konuşuruz bunu. Sör Andre, senin emrine yeteri kadar adam verirsin... Ha, bundan başka, çok tehlikeli, aynı zamanda da şahsiyeti herkesçe tanınan bir katil için tevkif müzekkeresi kestirilsin! İsim yeri açık bırakılsın sadece!

«Verdiğim eşkâle, eşkâli tamamiyle uyan biri için bilgi edinildiği takdirde, bu adamın Saint-Luc hastahanesine nakledilmiş olup olmadığı hususu da bana derhal bildirilsin! Bu arada, dostum, aynı hastahaneye devam eden tıp öğrencilerinden biriyle temas temin edilmesi lâzım... Ama çocuğa sakın polislikten, tevkif müzekkeresinden filân bahsedilmesin! Yoksa işler arap saçına döner... Anladın, değil mi, Parker? Senden bir haber alır almaz koşar gelirim oraya!»

Parker, «Peki ama,» dedi, «muammayı nasıl çözebildiğim söylemeyecek misin bana?»

— «Şimdilik öyle. Zira yanılmış olabilirim... Biliyor musun, yanılmış olmayı da temenni etmiyor değilim bir taraftan! Ama tahminlerim doğrudur!»

— «Bana güvenin yok mu?»

— «Bak, Charles! Açıkça söylüyorum: Yanılabilirim belki. Bunun için de küçük düşme gibi bir durumla burun buruna gelmek istemem!»

— «O halde, ortada kaç muamma var? Onu söyle bâr i... Bir mi, iki mi?»

— «Bir!»

— «Biraz önce Levy'nin öldürölmüş olmasından bahsediyordun aldanmıyorsam... Sahi, adam öldü mü dersin?»

Lord Peter, belli belirsiz bir ürperti geçirdi. Yavaşça:

— «Ne yazık ki, evet!» dedi.

Düşes, bu sözleri duyunca okumakta olduğı gazeteden başını kaldırdı. Gözlüğünün üzerinden bakarak:

— «Peter! Peter!» diye çıktı. «Yine saçmalamaya başladın! Haydi, gidelim artık!»

— «Peki, gidelim, anne!»

Lord Peter, kapının yanında bekleyen Bunter'e döndü. Uşağın bir elinde palto, diğesinde ise bir valiz vardı.

— «Söylediklerimi işittin, değil mi, Bunter?»

— «Tamamiyle, milor! Arabanız hazırdır, efendim!»

Düşes, «Bayan Thipps de arabada, Peter!» dedi. «Seni tekrar gördüğüne memnun olacak... Allahaismarladık, Bunter!»

— «Güle güle, efendim!»

Parker, onları aşağıya kadar geçirdi. Arabanın hareketinden sonra da, hâlâ elinde tutmakta olduğı mektuba baktı. Sonra o günün bir cumartesi olduğunu hatırladı ve hemen*bir taksi çevirdi.

Pazartesi gününe kadar istirahat eden Lord Peter, Denver şatosunun geniş arazisinde yapılan bir ava katıldı. Güldü, eğlendi. Ama sabah postasıyla gelen ve cebinde duran bir mektup, Lord Peter'i bir taraftan düşündürüyordu. Bakalım ne haber vardı sadık uşağı Bunter'den? Ama Parker telefon filân etmediğine göre, mühim bir şey yok demekti.

Mamafih, genç lord mektubu öğleden sonra,

salonda okuyabiliydi. Ağabeyi Gerald da oradaydı. Ama başları Times'ten kaldıramıyordu pek. Gerald'ın o zamanki hali, VIII. Henry'nin gençliğini andırırmaktaydı. Dük, kardeşi Peter'e öteden beri kızardı. Onun detektifliğini hiç tasvip etmez, bu gibi işlerle uğraşmasını hoş karşılamazdı.

Bunter'in mektubu şöyleydi:

110 a, Piccadilly

Milor,

«Sizden aldığım talimat üzerine yaptığım işleri bilginize arz ediyorum.

Sör Julien Freke'in uşağıyla tanışmam gayet kolay oldu. O da sayın Arbuthnot'un uşağının devam ettiği kulüpte üye. Biliyorsunuz, sayın Arbuthnot'un uşağı iyi dostlarımdandır. Takdim işini o yaptı. Pazar akşamı, adı John Cummings olan adamla kulüpte yemek yedik. Sonra onu likörlerinizden ve purolarınızdan içmek üzere apartmana davet ettim. Bu cür'etim için beni mazur göreceğinizden eminim, milor! Ama hiç tanımadığım bir kimsenin güvenini kazanabilmek için, böyle şeylere baş vurmak lâzım. Ona ilkin eski portolardan ikram ettim. Kadehler birbirini kovaladı. Yemekten dikkat etmiştim: Cummings, müzikhol gibi eğlence yerlerine bayılıyordu. Sayenizde Londra'mızın en lüks ve en güzel eğlence yerlerini görmüş olduğumdan, adama müzikhollerden, oralarda çalışan güzel bacaklı kadınlardan, sonra da tiyatro hayatından bahsettim... Onunla aramda geçen konuşmaların tam tafsilâtını verebilmek için, görüşmeyi bir diyalog halinde sunuyorum:

Cummings — Anladığıma göre, Bay Bunter, siz eğlenecek zaman bulabiliyorsunuz maşallah?

Ben — Eh, öyle gibi bir şey... Ama insan istedikten sonra imkânlar yaratabilir.

Cummings — Söylemesi kolay, Bay Bunter, söylemesi kolay! Evli değilsiniz siz galiba?

Ben — Evet, bekârım! Bunu düşünecek vaktim yok zaten...

Cummings — Benim de yoktu ama, oldu bir defa işte! (Adam içini çekti. Kadehini doldurdum.)

Ben — Bayan Cummings de Battersea'de mi oturuyor?

Cummings — Evet, o da, ben de patronun etrafında dönüp duruyoruz! Ah, ne hayat, ne hayat! Temizlik işlerine bakan başka bir kadın var ama, koskoca ev için yeter mi bir tane? Emin olun, Bay Bunter, karı-koca şu Battersea Mahallesinde kavrulup gidiyoruz!

Ben — Doğru. Ha deyince ne bir müzikhole, ne de başka bir yere gidebilirsiniz!

Cummings — Ne gezer... Ama siz Piccadilly'de desiniz... Bunun için de müzikholün en güzel yerinde oturabilirsiniz. Her halde patronunuz geceleri dışarı çıkmıyordur?

Ben — Oh, hemen hemen her akşam çıkar!

Cummings — Pek tabîî, siz de bu çıkışlardan faydalanırsınız hemen?

Ben — Tabîî, tabu...

Cummings — Oh, ne iyi! Ama ben ne yapayım? Hayatımı zehreden bir karım, cesetler üzerinde incelemeler ve tecrübeler yapan bir de patronum var... Nasıl kurtulurum bunların elinden?

Ben — Doğru, haklısınız. Peki, patronunuz geceleri hiç çıkmaz mı dışarı?

Cummings — Pek seyrek çıkar... Zaten çıktığı zamanlar da, gece yarısından önce döner... Ya zil sesine kimse cevap vermediği zamanlar takındığı tavırları bir görerseniz...

Ben — Kızarmı?

Cummings — Kızmaz... kızmaz ama, o keskin nazarlariyle size bir bakış bakar, kendinizi onun amelîyat masasında sanırsınız! Bununla beraber, beni uyardığı zamanlar kaç defa özür dilemiştir... Ama ne fayda, insanın gözüne uyku girmez ki o saatten sonra!

Ben — Vah, vah! Yoksa efendiniz sizin hep uyanık kalmanızı mı ister?

Cummings — Yok canım... Hizmetkârların en aşağı on buçukta yerlerine çekilmelerini ister.

Ben — Peki, ne yapar o saatten sonra? Evin içinde dolaşmaz ya?

Cummings — Nasıl? Dolaşmaz mı dediniz? Hem de öyle bir dolaşır ki... Hastahaneyle ev arasında hususî bir kapı var. İşte o kapı sayesinde gider gelir, gider gelir...

Ben — Anlamadım, Bay Cummings... Sör Julien gibi büyük bir uzmanın hastahane de gece mesaisi yaptığını mı söylemek istiyorsunuz yoksa?

Cummings — Hayır. Efendim sırf şahsî araştırmalar için çalışır orada... Çok yaman bir tıp adamı olduğunu söylüyor herkes...

Ben — Sör Freke'in gidiş gelişlerini duyduğunuz bakılırsa, bodrum katta yattığınız anlaşılıyor...

Cummings — Hayır. Yukardadır odamız.. Ama neylersiniz ki, onun kapıları hızla kapaması evin içinde duyuluveriyor...

Ben — Öyledir, öyledir bilirim... Bu iş için ben de Lord Peter'i kaç defa ikaz etmişimdir. Ya kendi kendine konuşmaları... O da başka' dert... Hele banyoda yıkanırken, çıkardığı gürültü...

Cummings — Banyo dediniz de aklıma geldi... Bizim oda su deposunun hemen yanı başında. Oradan bir gürültü kopar ki, sormayın... Ölüler bile dirilir alimalah! Uzağa gitmeyelim, bizim Bey geçen pazartesi gecesi banyosunu saat kaçta aldı dersiniz, Bay Bunter? Söyleyin, söyleyin, bir şey söyleyin!

Ben — Vallahi ne diyeyim bilmem ki, insanına göre değişir bu işler... Meselâ Lord Peter banyosunu her akşam saat birde alır... Sizinki için bir şey söyleyemem doğrusu!

Cummings — Peki öyleyse, ben söyleyeyim de şaşın! Sör Freke, banyosunu o gece tam saat üçte aldı.. Anlıyorsunuz, değil mi? Sabahın üçünde... Haydi gelin de uyanmayın... İmkânı mı var?

Ben — Sahi mi söylüyorsunuz?»

Cummings — Ne demek sahi mi? Elbette sahi... Biliyor musunuz/Bay Bunter, efendim türlü hastalıklarla uğraşır sabahtan akşama kadar... Operatörlüğü bir taraftan, sinir ve ruh hastalıkları uzmanlığı diğer taraftan. Diyelim ki, saat kaç olursa olsun, yıka

nabilir... Hakkıdır bu onun. Hakkıdır ama, bir tıp adamı gecenin o saatlerine kadar hastalarla, hastalıklarla uğraşmamalıdır!

Ben — Doğru. Gelin görün ki, büyük kimsele-
rin kendilerine göre çalışma tarzları vardır. Şey... Bay
Cummings, efendiniz geceleri hep böyle çalışır mı? Bir
âdet haline mi getirmiştir bunu?

Cummings — Hayır, canım, hayır... Âdet ha-
line getirmemiştir bu çalışmaları... Zaten salı sabahı
patron benden özür diledi. Sonra da su tesisatında bir
bozukluk olduğunu ve bunun tamir edilmesi gerektiği-
ni bildirdi... İnanın bana. Bay Bunter. borulardan ge-
çen su öyle büyük bir gürültü yapmıştı ki...

Ben — Olabilir... Ama bravo yine de sizin pa-
trona! Yanında çalıştırdığı adamdan özür dileyeni biraz
zor bulunur zirâ. Nihayet isteyerek yapmamıştır belki
bunu... Meselâ geç kalmasına bir sebep vardır. Kendisi-
ni gece vakti ziyareteden biri, vaktini almış olabilir...

Cummings — Tamam! İyi hatırlıyorum... Pa-
zartesi akşamı böyle biri vardı. Yanılmıyorsam patro-
nun yanında şöyle bir saat kadar kalmıştı...

Ben — Gördünüz mü? Neyse bir porto daha
çekin bakalım siz! İsterseniz, Lord Peter'in eski kon-
yaklarından vereyim size? Başka yerde bulamazsınız
ha!

Cummings — Teşekkür ederim, teşekkür ede-
rim! Görüyorum ki, efendinizin içkilerini istediğiniz gi-
bi kullanıyorsunuz!

Ben — E...evet, öyle oluyor... Ama efendim
gözü tok bir insandır. Hiç sesini çıkarmaz... Sonra bize
de fazla misafir gelmiyor. Ne yaparsınız, fırsatını bu-
lunca bakıveriyorum bunların tadına!

Cummings — Bizim eve de fazla kimse gelmi-
yor. Gelse de fazla durmazlar. Hemen giderler... Mese-
lâ o geceki adam gibi...

Ben — Çok iyi... Ama dostum, bir misafirin
gitmesini gözlemek te can sıkıcı bir şeydir hani!

Cummings — Haklısınız, Bay Bunter ama, be-
reket versin misafirlere bizzat Sör Freke yol gösterir...
O misafiri de saat ona doğru kendisi uğurladı. Adamın
(iyi akşamlar!) dediğini duydum...

Ben — Sör Freke hep böyle mi yapar?

Cummings — öyle yapar ama bazan da fikrini değiştirir... Şayet zemin katta iseler, uğurlama işini bizzat kendisi yapar. Yok öyle değil de birinci katta, mese-lâ kütüphanede iseler, beni çağırır...

Ben — O akşamki misafir zemin kata mı alın-mıştı?

Cummings — Oh, evet, evet! Öyle oldu... Kapı-yı da bizzat Sör Freke açtı adama... Kendisi tesadüfen holde çalışıyordu. Ama sonra ne düşündüyse düşündü, misafiri birinci kata çıkardı. Kütüphaneye girdiler. Eminim bundan. Zira zemin katta yanan sobaya kömür götürürken, seslerini duydum. Zaten on dakika sonra mıydı neydi, Sör Freke beni oraya çağırdı... Ama ne-den saklayayım, bıktım artık! Efendimin evle hastahane arasında mekik dokuması, olur olmaz saatlerde banyo alması, geç yattığı halde saat sekizde kalkıp kahvaltısı-nı istemesi hoşuma gitmemeye başladı... Onun yerinde olsam, rahatıma bakarım, tutup da gece yarılarında ce-setlerle haşır neşir olmam! Yok, yok, bu böyle devam edemeyecek... Başka bir iş bulmam gerekiyor... Çeki-lir gibi değil artık!

«Sevgili efendim,

«Artık birbirini tutmaz bir hel alan konuşma-ların hepsini anlatmak suretiyle kafanızı yor-mak istemem... Lüzumsuz bir şeydir bu ben-ce... Pazartesi gecesi cereyan eden vaka hak-kında Cummings'in ağzından başka bir lâf al-mak maalesef mümkün olmadı. Adam, yanı-m-dan saat üçte ayrıldı. Ama beni de, tanımadığı halde sizi de çok sevdi... Sizin için, (Ah, tam ideal bir patron!) diyor.

«İçkilerinizi bol keseden sarfettiğim için, affı-nıza sığınırım. Hasta filân olmuş değilim. Ne Cockburn 68, ne de Napolyon 1800 başıma vurdu. Meğer kaldırabiliyormuşum bunları... Kır havasının size çok iyi geldiğini ümit eder-ken, verdiğim bilgilerden memnun kalacağını-zı düşünür, gerek size, gerekse düşes hazretle-rine sonsuz hürmetlerimi sunarım.

Mervyn Bunter.»

Lord Peter, «Aferin şu Bunter'e!» diye düşündü. «İyi işler çevirmiş!» Sonra yanma sokulan uşağa döndü ve:

— «Ne o, bir şey mi var, Soames?» diye sordu.

— «Bir telgraf var, milor!»

— «Bir telgraf mı? Anladım, Parker'den olacak...»

Telgrafı gönderen gerçekten de Parker'di.

«Verilen eşkâl, Chelsea Düşkünler Evinde tanındı. İki çarşamba önce sokakta bir inşaat kazasına mâruz kalan, kaldırıldığı düşkünler evinde pazartesi günü sabahleyin ölen bir serseridir bu. Adamın cesedi aynı gün Sör Julien Freke'in talebiyle Saint Luc Hastahanesine nakledilmiştir. Mesele oldukça ilgi çekici. Selâmlar.

Parker.»

Lord Peter kendini tutamadı ve: «Yaşasın! Yaşasın!» diye haykırdı. «Aferin! Bizim Parker de iyi çalışıyor! Dediği gibi durum, çok ilgi çekici bir hal aldı...»

Dük, esneyerek yerinden fırladı.

— «Ne oluyor, Peter, ne oluyor?» dedi.

— «Seferberlik var, ağabey, seferberlik! Hiç vakit kaybetmeden Londra'ya dönmeliyim. Lâf değil, ün yapmış katillerden profesör Moriarty'le Leon Kestrel'in yanma başka birini, bir yenisini ekleyeceğim!»

Dük yüzünü buruşturdu.

— «Bak, oğlum,» dedi, «şu zirzopça işlere bir son versen iyi olacak! Asaletin var, ismin var... Yakışır mı sana bu gibi işlerle uğraşmak? Artık canımı sıkmaya başladın... Senin gibi bir kardeşim olduğu için utanıyorum çoğu zaman!»

Lord Peter güldü. «Ne yapayım, ağabey,» dedi, «elimde değil...»

— «Lâf! Elinde değilmiş... Pekâlâ da elinde olabilir... Kazık kadar oldun... Nerdeyse evlenme çağı geçecek... Neden düşünüyorsun bu işi? Neden rahat bir hayat sürmüyorsun?»

— «Biliyorsun ağabey, evlenmeye kaç defa niyet ettimse olmadı... Hem canım, niçin kızılıyorsun? Ay-lak gezen biri değilim ki ben... Bir şeyler yapıyorum, cemiyete faydalı oluyorum işte! Günün birinde belki sen de bana baş vurursun... Bir şantajcının ağına düşersen, hiç düşünme bana gel!»

Dük Gerald, elindeki gazeteyi hışımla bir tara-fa fırlattı. Sonra:

— «Sen bir budalasın, Peter!» dedi. «Evet, ka-tıksız bir budala! Haydi çabuk söyle, arabayı ne zaman için istiyorsun?»

— «Mümkünse hemen... Annemi de götürüyö-rum!»

— «Ne? Anneni de mi götürüyor sun? Hoppala! Canım onu niçin karıştırıyorsun bu işlere?»

— «Sen bilemezsin... Yardımma ihtiyacım ola-cak onun!»

— «Ama ben bunu yersiz buluyorum...»

Lâkin düşes, büyük oğlu gibi düşünmüyordu. Lord Peter'le gitmekte hiçbir mahzur görmedi. Bununla beraber:

— «Peki... Geliyorum seninle!» dedi. «Söyle-miştim kaç defa, Lady Levy'yi iyi tanırım... Ne yap-a-cağım ben onun yanında?»

— «Çünkü kocasıyla alâkalı müthiş bir haber verilecektir Lady Levy'ye...»

— «Yoksa adamcağız ölmüş mü?»

— «Ne yazık ki öyle! Kocasını sadece o tanı-yabilir...»

— «Zavallı Christine!»

— «Evet, anne, Sör Levy korkunç bir sekide öldürülmüştür!»

— «Teşekkür ederim, anne! Çok iyisin. Valiz-lerini hemen hazırlasınlar! Tafsîlatı arabada veririm sana!»

VIII

Lord Peter'in tenbihi üzere, Parker, Saint-Luo Hastahanesindeki tıp öğrencilerinden biriyle ahabap olu-verdi. Bu, Pigott adında mahcup tavırlı, kırmızı yanak

lı bir gençti. Yüzünde bir sürü çil vardı. Lâkin Pigott sessiz bir genç olmasına rağmen, içkiye karşı fazla zaafı bulunan biriydi. Ona her akşam Soho'nun, yahut Piccadilly'nin meyhanelerinde rastlamak kabildi. Ama zavallı genç, baba eline bakan bir kimse olduğu için istediği gibi kafayı çekemezdi. İşte Parker, onun bu tarafını keşfetmiş olduğundan işler büyük bir kolaylıkla yürümüştü. Parker ısmarladı, delikanlı içti. Samimiyet gittikçe ilerledi. Nihayet Parker, dolabında çok güzel içkileri bulunan bir lordtan, Lord Peter adında birinden bahsetti. Akla gelebilecek her nevi içki bulunuyordu Lord Peter'in Piccadilly'deki evinde... Parker, pundunu yakaladı ve Pigottü arkadaşının evine davet etti.

Pigott'cuk o akşam hayatmdan çok memnundu... Oh, ne ne mükemmel ne rahat bir yerd Lord Peter'in evi! Şömine güldür güldür yarıyor, uzun boylu sadık uşak, içki şişesinin birini götürüyor, diğerini getiriyordu. Doğrusu Parker'in dediği gibi içkiler de içkiydi hani!

Önce tıptan, edebiyattan, sonra da at yarışlarından ve daha bir çok şeylerden bahsettiler. Polis romanlarından söz edilirken, Pigott :

— «Ben,» dedi, «tıp kitaplarından okuduklarımı şöyle böyle hatırlarım da, polis romanlarının konusunu pek unutmam!»

Lord Peter fırsatı yakalamıştı. Hemen:

— «İyi ama, delikanlı,» dedi, «geçmiş günlerde neler yaptığınızı sorsam, tam bir cevap veremezsiniz bana!»

Pigott düşündü. Sonra, «Haklı olabilirsiniz, milor!» dedi. «Kesin bir şey söyleyeceğimi sanmıyorum. Ama durun, belki de hatırlarım... Bir hafta öncemiz bir salıya düşüyor, değil mi? Bir ders vardı o gün... Ne dersiydi pek hatırlıyamayacağım... Akşam Tommy Pringle'le dolaşıyorduk. Ama hayır, hayır, pazartesi olacak bu. İşte diyorum ya, yemin edemem bu hususta!»

Detektif, «Ama dostum,» diye konuştu, «haksızlık ediyorsunuz kendi kendinize... Ben eminim, o gün hastahanenin teşrih salonunda ne gibi bir çalış-

mayla meşgul olduğunuzu pekâlâ da hatırlıyabilirsiniz.»

— «Yo, hayır... Net olarak hatırlıyamayacağım. Düşünürsem belki aklıma gelir. Ama bir hâkim önünde imkânı yok yemin edemem!»

— «Böyle demeyin, delikanlı! Beş dakika içinde her şeyi hatırlayacağınıza dair yirmi meteliğine bahse girebürim sizinle!»

— «Ben de bunun aksini iddia ediyorum. Hatırlıyacağımı sanmam!»

— «Canım bırakın böyle konuşmaları... Gelin, geçin şöyle karşıma bakayım! Hah, tamam! Teşrih çalışmalarını not ettiğiniz bir defter yok mu sizde? Var değil mi? Güzel. Yanılmıyorsam, bu deftere bazı desenler çiziyor olmalısınız?»

— «Evet, efendim, bir şeyler çiziyorum tabii!»

— «Güzel. Peki, nedir son çizdiğiniz desen?»

— «Ooo, bunu söylemesi gayet kolay... Çünkü bu sabah çizmiştim. Bacak adalelerine ait bir şey bu!»

— «İyi. Süje nasıl bir şeydi?»

— «Zatürree sonunda vefat eden ihtiyar bir kadıncağız...»

— «Pekâlâ! Defterinizin sayfalarını zihninizde bir çevirin bakalım! Ne görüyorsunuz? Ne gibi desenler var?»

— «Hep bacak. Bu günlerde adaleleri etüt ediyorum. Önce bir tavşanın, daha sonra da bir kurbağanın ayakları üzerinde incelemeler yaptım. Bunlar için ihtiyar Cunningham'den de iyi not almıştım!»

— «Çok iyi. Bay Cunningham'm dersi ne günyüdü?»

— «Cuma günü.»

— «Cuma, öyle mi? Güzel... Şimdi de bir sayfa daha çevirin zihnen! Ne var orada?»

Pigott başını çevirip, «Bilmiyorum!» dedi.

— «Peki, bacağa ait ders notları defterin sağ tarafında mı, yoksa sol tarafında mı bulunuyor? Birinci deseni görebiliyor musunuz?»

— «Evet, evet, üzerindeki tarihle beraber görüyorum... Bu bir kurbağanın art ayağına aittir ve defterin sağ tarafında bulunmaktadır...»

— «İyi. Farzedin ki defter önünüzde açık olarak duruyor... Sol tarafta ne var?»

Delikanlı, elini alnına koyup bir süre düşündü. Sonra:

— «Toparlakça bir şey. Tamam, buldum: Bir el... Bir insan eli!»

— «İyi. Demek oluyor ki, kol ve bacak adalelerinden, ayak ve el adalelerine geçmişsiniz...»

— «Evet, bir sürü kol desenlerim var...»

— «Perşembe günü mü çizmişsiniz bunları?»

— «Perşembe mi? Hayır, perşembe günleri teşrih salonunda işim yoktur...»

— «Öyleyse çarşamba?»

— «Evet, çarşamba akşamı yapmış olabilirim. Şimdi hatırlıyorum. Tetanosla ilgili bir imtihana girmiştim. Desenleri öğleden sonra çizdim. Hastahaneye de bunun için gitmiştim. Zira bu işi bitirmek istiyordum... Sıkı çalışmıştım... İşte bunun için hatırlıyorum!»

— «Güzel. Demek bu işi bitirmek için dönmüş-tünüz oraya... İşe ne zaman başlamıştınız peki?»

— «Durun bakayım... Hah, buldum. Bir gün önce!»

— «Bir gün önce, öyle mi? Yâni salı günü?»

— «Hesabını şaşırdım... Evet, çarşambadan bir gün önce... Evet, evet, salı günü.»

— «İyi. Peki kol bir erkek kolu muydu?»

— «Bir erkek kolu.»

— «Demek bir erkek kolu ha? Gördünüz mü, bir hafta önceki sak günü, hastahanenin teşrih salonunda bir erkek kolunun parçalandığını gayet mükemmel hatırlıyorsunuz... Bahsi kaybettiniz, azizim! Verin bakalım yirmi meteliğimi!»

— «Vay canıma!»

— «Vay canına ya! Hem durun bakalım, yalnız bunu değil başka şeyleri de hatırlarsınız siz! Elin sahibi ne biçim bir adamdı?»

— «Oh, ne diyeyim bilmem ki! Cesedin tamamını görmemişim. Çünkü geç kalmıştım biraz... Bekçi Watts'a rica etmiştim bana her hangi bir kol ayırsın

diye... Eksik olmasın, bir tane ayırmış benim için...»

— «Oh, ne alâ! Hem geç kalıyorsunuz ,hem de istediğiniz gibi bir kol buluyorsunuz... Bâri semizce miydi kol?»

— «Semizce mi? ah... Ben şöyle adaleli bir şey umuyordum. Karşıma çıka çıka tombul bir şey çıktı!»

— «Yoksa adam çalışmayan, hep oturan biri miydi sizce?»

— «İyi bildiniz, milor, öyleydi!»

— «Pekâlâ! Elin şeklini çizdiniz... Eğer olsaydı, bir nasırlaşma filân dikkatinizi çekerdi, değil mi?»

— «Oh, tabîî değil mi ya! Ama yoktu böyle bir şey...»

— «Size göre acaba bir genç adam kolu muydu bu?»

— «Hayır, orta yaşlı bir adam koluna benziyordu. Adam artrite müptelâydı... Mafsallarında kireçlenme vardı.»

— «İyi. Sizden başka öğrenciler de çalışıyor muydu bu süje üzerinde?»

— «Oh, tabîî, tabîî...»

— «Her halde içlerinde alaycı olanları vardır?»

— «Evet, var tabîî!»

— «İçinizde en muzip ve alaycı olanı kimdir?»

— «Tommy Pringle.»

— «Her zaman salonun ne tarafında çalışır bu Tommy Pringle?»

— «İçinde âletlerin bulunduğu dolaba yakın bir yerde.»

— «Pekâlâ! Peki, ne diyordu arkadaşınız?»

Pigott gülmeye başladı. Güldü, güldü. Sonra:

— «Ne diyecek,» dedi, «bu yahudinin...»

Lord Peter, gencin sözünü kesti:

— «Nasıl?» diye sordu. «Bir yahudi miydi bu adam?»

— «Ben bilmiyorum... Tommy öyle söyledi...»

— «Baş tarafını görebilmiş miydiniz süjenin?»

— «Oh, hayır... Şimdi iyi hatırlıyorum: Sör Julien almıştı onu!»

— «Sör Julien ne yapacakmış başı?»
— «Hiç bilmiyorum... Bize spinal iç kanama□
sıyla sinir tromatizması hakkında bir nutuk çekti...»
— «Çok güzel. Bütün hatırladığınız bu mu?»
— «Hayır. **Tommy**'le çalışan başka bir arkadaş, bir fazla gıdalanma halinden bahsetti. Bu sözler üzerine Tommy alay etmişti hattâ. «Yahu, çocuklar, ne zaman yemek yesem, doymuyorum bir türlü... Elimde olsa yok mu ya, hiç durmaz düşkün evlerinden birine yazılırdım! Çok iyi bakıyorlar insana oralarda!» demişti...»

— «Demek süje böyle, bir yerden gelme biriydi, **öyle mi?**»

— «Öyle olacak... O arkadaş gibi, diğerleri de adamın tıka basa yedikten sonra öldüğüne hükmediyorlar...»

— «Teşekkür ederim, Bay Pigott! Hafızanızın yerinde olduğunu ispat ettim size! Gerektiği zaman, sözlerinizi bir yeminle de doğrularsınız her halde?»

— «Ne demek... Elbette! Fakat bir şey söyleye yim mi, milor, ömrümde sizin gibi güzel sual soran birine rastlamadım! Eğer bir hoca olsaydınız, bütün öğrencilerin kalbini fethediverirdiniz!»

— «**Sahi mi** söylüyorsunuz?»

— «Elbette.»

— «Peki hocalar gerektiği gibi sual sormuyorlar mı?»

— «Ne gezer... Sorarlar, ondan sonra da cevabı sizden beklerler. Ne yardım, ne bir şey... Şey.*. Tommy Pringle'in bizim en muzip arkadaşımız olduğunu nerden tahmin ettiniz?»

— «Tahmin filân etmedim. Siz söylediniz!»

— «Ha, öyle ya, öyle ya... Tekrar ediyorum, milor, şa...hane bir sual sorma tekniğiniz var!»

Lord Peter, mütevazı bir şekilde gülümsedi.

— «Yok canım,» dedi «hiçbir hususiyeti yok sual sormamın! Kim olsa benim gibi yapar!»

O zamana kadar hiç konuşmayan Parker, «Öyledir!» diye tasdik etti.

Pigott biraz sonra müsaade isteyip, paltosunu

giydi ve iki ahbabın ellerini sıktıktan sonra oradan ayrıldı.

Lord Peter, «E, dostum, ne dersin bu işe?» diye sordu. «Mesele işığa kavuşuyor yavaş yavaş!»

— «Bana da öyle geliyor... Fakat aklımın almadığı bir şey bu doğrusu!»

— «Görünüşte öyle... Neyse başka işe bakalım biz şimdi... Cesedin mezardan çıkarılma müsaadesini koparabildin mi?»

— «Müsaadeyi yarın sabah alacağım* Yine yarın öğleden sonrası için, düşkünler evi idarecilerinden bir iandevu almayı düşünüyorum... Peter, bir hata işlemediğimizden emin misin?»

Lord Peter o sırada ayakta, pencerenin önündeydi. Perdenin aralığından ışıklar içindeki Piccadilly Meydanına bakıyordu. Parker'in sözleri üzerine döndü.

— «Ortada bir yanlışlık varsa,» dedi, «öğreneceğiz bunu yarın... Pek tabii kimseye de bir zararımız olmayacak. Ama bana öyle geliyor ki, sen evine gidince nazariyemin doğruluğuna dair bir şeyler öğreneceksin... Ben senin yerinde olsam, geceyi burada geçirirdim, Parker! Odamız var. Misafir edebilirim seni!»

Parker gözlerini açtı.

— «Yoksa bir tecavüze filân uğrayacağımdan mı korkuyorsun?»

— «Eh, ihtimal dahihndedir...»

— «Sokakta bir kimse mi var?»

— «Şu anda yok... Ama yarım saat önce birini görmüştüm.»

— «Pigott gittiği zaman mı?»

— «Evet »

— «Allahtan şu oğlanın başına bir şey gelmese!»

— «Pek sanmam. Galiba biri Pigott'la konuşmamızı iyi karşılamadı... Delikanlı değil ama, sen ve ben tehlikedeyiz! Nasıl, kalıyor musun?»

— «Hayır. Niçin saklayacakmışım kendimi?»

— «Ah, Parker, budalanın birisin seni! Ama sözlerime bir inansan, bak nasıl yaparsın dediğimi... İyi bir iz üzerinde olduğumdan da şüphe etmektesin...

Madem ki gitmek istiyorsun, güle güle derim sana! Ama sokakta fazla durma! Şuraya buraya bakınma! Hemen bir taksiye atlayıver!»

— «Pekâlâ!»

— «Ha, dikkat et, kimse de binmesin yanına!»

— «Olur olur... Merak etme!»

Gece oldukça soğuk ve rutubetliydi. Lord Peter'in evi önünde bir taksi durmuş, tiyatrodan dönen bir grubu indiriyordu. Parker, hemen şoföre seslendi. Adama adresini söylemek üzereydi, ki, sırtında siyah bir palto bulunan biri yan sokaktan fırladı. Arabaya doğru koşarak :

— «Beyefendi! Beyefendi!» diye seslendi. «Bir dakika durur musunuz? Ah, siz miydiniz. Bay Parker? İyi akşamlar! Şansım varmış... Kulüp arkadaşlarımdan birinin âni olarak rahatsızlandığını haber verdiler. Arabanızla gelebilir miyim acaba? Bu saatte bir taksi bulmanın imkânı yok... Ben Russel Meydanında ineceğim. Ah. bilemezsiniz, çok acele etmem lâzım!»

Sör Julien Freke, sanki çok uzak bir yere gidecekmiş gibi heyecanla konuşuyordu. Parker, hiç vakit kaybetmeyin arabadan indi.

— «Size bir hizmette bulunmak, benim için büyük bir şereftir, efendim!» dedi. «Arabayı size bırakıyorum... Ben Craven Caddesine kadar gidecektim. Mammafi, acelem yok... Rica ederim, alın arabayı!»

— «Oh, çok nâzıksınız! Ama biliyor musunuz, mahcup ediyorsunuz beni...»

Parker, gayet samimî bir şekilde cevap verdi.

— «Böyle konuşmakla asıl siz beni mahcup ediyorsunuz!» dedi.

Sonra da kapıyı açıp, Sör Julien'e yardım etti.

— «Şoför nerede indirsin sizi? Russel Meydanı, öyle mi? Güzel... Şoför! Beyefendiyi söyledikleri adrese götürüverin, lütfen! Haydi ama. vakit kaybetmeyin, çabuk olun!»

Biraz sonra araba sokağın köşesini dönmüş, gözden kaybolmuştu. Parker bir an düşündü ve Lord Peter'in zilini çaldı.

Onun yanına çıkınca da, «Dostum!» dedi. «Karrar verdim... Geceyi burada geçireceğim!»

Lord Peter güldü. «Hah şöyle!» diye mırıldandı. «Memnun oldum... Gel otur şuraya!»

— «Görmüş muydun olanları?»

— «Görmesine gördüm ama, ne olduğunu pek anlayamadım!»

Parker, hikâyeyi anlattı. Sonra da:

— «Neden saklayayım,» dedi, «sözlerine inanmamıştım... Ama şimdi kanaatim tamdır.»

Lord Peter gülmeye başladı.

— «Öyledir zaten...» dedi. «Görmeyen, fakat inanan insanlar mutlu kimselerdir. Bunter! Dostumuz Parker bu gece bize misafir...»

— «Bak, Wımsey! Şu işi bir daha incelesek... Şüphelerim var hâlâ!»

Lord Peter, bir sigara yaktıktan sonra arkadaşına baktı.

— «Ben de senin gibivim, dostum!» diye mırıldandı. «İşte bunun için de Chelsea Düşkünler Evinden alman cesedi mezardan çıkartmak istiyorum! Biliyorsun, aynı gece vukua gelmiş iki esrerengiz vak'ayla bunlara ekleniveren bazı hâdiseler var önümüzde... İş bitmiş bir adam yüzünden, bu vak'a arasında bir bağ bulunduğunu görmekteyiz. Bizim düşündüğümüz aslında korkunç bir faraziye ama, yine de mantık dışı değil!»

— «Evet, biliyorum, biliyorum ama, ortadaki bir□ki engelin mevcudiyetine ne diyelim?»

— «Haklısın. Haydi gel seninle bir daha gözden geçirelim şunları: Pazartesi gecesi, saat dokuzda Prince of Wales Sokağını aramakta olan Sör Levy'nin son defa görülmesi, sonra da sırra kadem basması. Ertesi gün, Sör Levy'ye benzeyen bir kimsenin Queen Caroline Sokağındaki evlerden birinde ölü olarak bulunması. Chelsea Düşkünler Evinden verilen bilgiye göre, Battersea'deki cesedin aynı gün Sör Julien Freke'e teslim edilmiş olması... Demek oluyor ki, elimizde bir Levy, bir de kimliği bilinmeyen işsiz güçsüz başka bir adam var. Sör Freke de her iki adamın arasında sırıtmakta. Sen beni dinle. Parker. Sör Freke'in Levy'yi or□

tadan kaldırması için bir düşündüğü olmalı... Meselâ eski bir kıskançlık!»

— «Ama Wımsey, üzerinde durulacak bir sebep olamaz ki bu!»

— «Ne demek üzerinde durulacak bir sebep olamaz? Dostum, insanlar vardır, aradan yirmi yıl, otuz yıl geçse bile, başkalarına karşı olan kinlerini unutmazlar... Alelade kıskançlıkları bir kenara itelim. İzzet nefis yaraları kolay kolay kapanmaz. Yıllar boyunca işler de işler. Bir insan uğramış olduğu hayal kırıklığını kabullenir de, küçük düşme durumunu bir türlü affedemez. Aklından çıkaramaz bunu... Freke'i ele alalım... Eserlerinin hemen hepsini okudum. Adam, bu kitaplarda hasımlarına korkunç bir şekilde hücum etmiştir. Evet, kendisi bir ilim adamıdır. Burası muhakkak. Gel gör ki, kendi eseri bile bahis konusu olsa, uyuşmazlıklara tahammül etmesini becerememektedir.

«Sanıyor musun ki, o, bundan yirmi yıl önce âdeta bir hiç olan ve tutup da Freke'in âşık olduğu kızla evlenen Levy'ye kızmamış olsun? Gerçi Freke'in sevdiği kızla bir alıp verdiği yoktur. Fakat o asıl bir aşâğılık kompleksi içinde kıvranıp durmuştur şimdiye kadar... Sana bir sebep de göstereyim: Freke, oldum o^ası cinayeti övmektedir... Kriminoloji hakkındaki kitabında, kana susamış katilleri korumaktadır. Onları açıkça savunmakta, onlara toz kondurmamaktadır... Bilhassa son eserinin her satırmda, azılı katiller hakkında sonsuz bir takdir hissi duyduğunu sezmiş bulunuyorum. Freke, öldürülen kimseleri hor görmekte, tövbeakar olmuş yahut da beceriksizlik yüzünden yakayı ele vermiş câniiere acımaktadır Kısacası, Sör Julien vicdanın solucan şeklinde bir apandis olduğunu düşünmektedir. Bunu koparıp atıver, her şey yoluna giriverir... Kendisinin kuruntu içinde olduğunu sanma! Eserleri onu ele veriyor... Neyse bunları geçelim... Levy'nin evine gelen kimse, benim fikrime göre, evin âşinâsı... Her tarafı iyi biliyor. Freke de öyle, değil mi? Bir defa saçları kızıla çalmaktadır. Sonra boyu, Levy'nin boyuyla hemen hemen birdir, öyle ki onun elbisesini giydiği halde, gülünç bir hâle düşmemiştir. Adamı sen de gördün..

Boyunu boşunu iyi biliyorsun... Meçhul adamın ellerinde cerrahların kullandığı kauçuk eldivenlerden vardı. Cür'et sahibi, tuttuğunu koparan bir adamdı bu... Azimliydi. Eh, bütün bunlar da bir operatörde aranan vasıflardır... Şimdi de problemleri ters taraftan inceleyelim: Battersea cinayeti failini yakalayabilmemiz için, bize öyle biri lâzım ki, adam «süje»lerin bulunduğu yerlere istediği gibi girebilsin, istediği cesedi parçalasın, üzerinde çalışsın... İşte Freke tam da aradığımız adamdır. Bize aynı zamanda serinkanlı, eline çabuk ve teşrih bıçağını büyük bir maharetle kullanabilecek bir adam lâzımdı... Sonra bir ölüyü damdan dama dolaştıracak, onu Thipps'in banyo teknesine yerleştirebilecek bir kimse olmalıydı bu... Yâni şöyle güçlü kuvvetli biri... Julien Freke böyle biridir işte! Kendisi dağcılık kulübünde üyedir de... Cesedi ameliyat işlerinde kullanılan bantlarla bağlayıp sarkıtmış olacak. Al sana adamın bir cerrah olduğuna dair ipucu! Canı, Thipps'e yakın bir yerde oturuyordu. İşte Freke... Thipps'in komşusu, değil mi? Senin sorguya çektiğin hizmetçi kız, sıra evlerin sonuncusunun damında bir şeyin düşmesine benzer bir gürültü duyduğunu söylemişti... Bu ev, Freke'in oturduğu yerin hemen yanındaki evdir. Mesele gün gibi ışıldamakta, dostum! Kendilerinden şüphe ettiğimiz Milligan, Thipps, Crimplesham ve daha bir sürü kimse masum insanlardır»

— «Ama Peter, anlaşılamayan taraflar var: Levy, gizli olarak pazartesi gecesi Freke'i niçin ziyaret etmişti?»

— «Canım, bunu bizzat kendisi sana izah etmiş ya!»

— «Oh, Wimsey, dostum! Bu sözlere inanmadığına söyleyen sen değil miydin?»

— «Evet, inanması güç şeylerdi bunların hepsi de. Diyelim ki, Freke yalan söylüyordu Ama gerçeği saklayacak bir düşüncesi yoksa neden yalan söylesin?»

— «Kabul. O halde durup dururken bu ziyareti neden ortaya döksün? Anlatmıştım sana, ilkin o konuşmuştu. ...»

— «Çünkü Levi, hiç beklenmedik bir zamanda sokağın köşesinde bir kadın tarafından görülmüştü... Freke için tahmin edemeyeceğin kadar kötü bir tesadüftü bu... Bunun için de mâkul bir izah yolu bularak, senden önce davranmak istedi. Akli sıra şüpheleri defetmek istiyordu üzerinden... Pek tabii, hiç kimsenin Levy'le Battersea meselesi arasında bir münasebet kuramayacağım düşünmüştü...»

— «Peki, öyle olsun! Mamafih, ben yine ilk sualimin üzerinde duracağım: Levy, Freke'in evine niçin gitmişti?»

— «Onu bilmem. Adam belki her hangi bir bahaneyle tuzağa düşürülmüştür. Düşünsene bir defa: Freke, şu Peru petrolleri tahvillerini niçin toplamıştı dersin?»

Bu defa Parker boynunu büktü ve :

— «Hiçbir fikrim yok...» dedi.

Lord Peter, «Ne olursa olsun, Freke, Levy'yi bekliyordu.» diye devam etti. «O kadar ustaca davrandı ki, bankeri içeri alan bizzat kendisi oldu. Uşak Cummings, ziyaretçiyi görmedi bile.»

— «İyi ama. ziyaretçi saat onda oradan ayrılmıştı...»

— «Oh, Charles, oh Charles! Senden bunu beklemezdim... Mankafa bir adam değilsin ki, anlamıyor, anlıyamıyor diyeyim. Doğrusu tam Sugg vâri bir davranış bu! Söylesene bana, adamı kim gördü acaba giderken? Hiç kimse. Sadece, «İyi akşamlar!» diyen bir ses... Hepsi o kadar! Onu sen de Levy sandın... Çünkü Freke sana öyle söyledi... Seni inandırdı...»

— «Yoksa" Freke bir düzen kurarak evinden çıktı, Levy'i ölü,, yahut diri olarak arkasında mı bıraktı diye düşünüyorsun? Böyle olsa Cummings adamı bulamaz mıydı?»

— «Cummings'in bir şeyler bulmadığma dair ifadeleri var elimizde. Gelen kimseye ait olduğu sanılan ayak seslerinin uzaklaşmasından birkaç dakika sonra, Freke zile basıp uşağını çağırdı ve ona kapıları kapayabileceğim söyledi...»

— «O halde?»

— «O halde... Mesele meydanda: Evle hastahane-
neyi birihirine bağlayan bir ara kapı var. Bunu Cum-
mings de söylemişti zaten...»

— «Peki, nerdeydi Levy?»

— «Söyleyeyim: Levy, Freke'in evine girdikten
sonra, kütüphaneye çıktı ve bir daha da aşağı inmedi!
Sen Freke'in kütüphanesini gördün... Onun yerinde ol-
san, Levy'yi nerde saklardın?»

— «Nerde olacak? Kütüphanenin hemen yanın-
daki yatak odasında...»

— «Freke de öyle yaptı işte!»

— «Peki, ya uşak yatağı açmak için içeri gir-
mişse?»

— «Bu işi, saat ondan önce temizlik işlerine
bakan kadın yapıyor... Sonra da çekip gidiyor.»

— «Evet ama, Cummings, Freke'in bütün gece
ev içinde dolaşıp durduğunu işitmiş.»

— «Burası doğru. Adam onun biriki defa şu-
raya buraya girip çıktığını duymuş. Yahut da öyle gel-
miş ona...»

— «Yâni Freke işini sabahın üçünden önce
bitirdi mi diyorsun?»

— «Olamaz mı?»

— «Maşallah! Elini pek çabuk tutmuş!»

— «Senin dediğin gibi olsun... İlle de saat üç
olması şart değil ya! Cummings, efendisini ertesi gün
ancak saat sekizde görebildi... Çünkü adam o sırada
kahvaltısını istemişti.»

— «Ama Freke saat üçte banyo almış...»

— «Onun Park * Lane'e daha önce gitmiş ol-
duğunu iddia edecek değilim. Yalnız şüphe ettiğim bir
taraf var: Cummings, efendisinin saat üçte gerçekten
de banyoda olup olmadığını anlamak için merakla düş-
tü mü? Meselâ anahtar deliğinden filân baktı mı?»

Parker, bu suale bir cevap veremedi. Bir an
düşündü. Sonra :

— «Peki, Crimplesham'ın gözlüğüne ne Duyu-
rulur? Bunu neyle izah edersin?»

— «İşte bu esrarını maalesef muhafaza edi-
yor!»

— «Dur, Peter, bir şey daha var. Katil, neden Thipps'in banyosunu seçti?»

— «Kim bilir? Bu ya bir tesadüf eseridir, ya hut da bir plâna göre böyle hareket edilmiştir... Kat'i bir şey söyleyemem!»

— «Böyle karmakarışık bir plânın hemen bir gece içinde tahakkuk ettirilebileceğine inanıyor musun, Wmsey?»

— «Plânın tatbik mevkiine konulusu, sathî bir şekilde Sör Ruben'e benzeyen adamcağızın düşkünler evine gelmesiyle başlar... Freke'in önünde işi iyice düşünmesi için birkaç gün vardır... Biliyorsun, mahkeme tahkikatı sırasında, Freke kendi kendini ele vermiş bulunuyor... O olsun, Doktor, Grimbould olsun, tam bir fikir birliğine varamıyorlar... Adamın hastalığı ne kadar sürmüş, ikisi de bilmiyor... Biri başka türlü söylüyor, diğeri başka türlü... İkisi arasında bir kıyaslama yapılacak olursa, Grimbould, Freke gibi bir ilim adamının yanında gayet küçük kalır. İşte böyle küçük bir helam, tutar koca bir hekimin fikrine uymazsa, durum garip-senmez mi?»

— «Su halde Freke bir hata işledi, öyle mi?»

— «Evet, küçük, fakat hatırı sayılır bir hata. Meselâ düşkünler evi hekiminin fikrine karşı, kendini âdeta lüzumsuz sözlerle müdafaa etmek istedi... Ama o zamana kadar öyle konuşmamıştı...»

— «Bu hataya nasıl oldu da düştü dersin?»

v— «Hiç beklenmedik hâdiseler karşısında kalmak suretiyle. Meselâ, Levy'nin sokakta tanınmış olması, sonra benim Battersea problemiyle alâkanlandığımı bildiren bir yazının*Times'te çıkması... Dahası da var, son yıllarda yaptığı başarılı işler sayesinde isim sahibi olan Scotland Yard müfettişi ve detektifi Charles Parker'in, Denver düşesiyle birlikte mahkemede görülmesi. İşte bütün bunlar Sör Julien Freke'i adam akıllı şaşır-tan âmillerdir! Onun gayesi, probleme ait iki ilmeğin birbirine bağlanmasını önlemektir. Ne çâre ki, ilmekleri bağlayan kendisi oldu... Bir çok suçlu, tedbirlerinin kurbanı olmuştur...»

Parker, bu sözlere hiçbir cevap vermedi.

Lord Peter, «öyle bir iş karşısındayız ki,» diye söylendi, «içinden çıkabilirsen aşk olsun! Bununla beraber, bir şeyler yapacağımıza inanıyorum!»

Parker ayağa kalktı. Pardesüsünü giymeye çalışırken :

— «İnşallah!» dedi.

Lord Peter, «Biliyor musun, Charles,» diye devam etti. «Şu işin başından beri, ikimizin de birbirine faydası oldu... Neyse, geçelim bunu. Tevkif müzekkeresi için bir zorluk çıkar mı dersin?» ,

Parker homurdandı ve bir şey söylemedi.

— «Sonra şunu da sormak isterim: Bu âna kadar yaptığımız işlerin güme gitmemesi için, gereken tedbirleri aldın mı acaba?»

— «Merak etme, hepsi tamam!»

— «Düşkünler evi müdürünün ağzını da bağlayabildin mi?»

— «Tabîî değil mi ya!»

— «Ya polisin?»

— «O da tamam.»

— «Sevgili dostum, suallerimi mazur görmelisin! Ters bir durum karşısında tevkif edecek bir kimse bulamayız sonra! Rezil olacağımız da caba...»

— «Kuzum, Wımsey, beni budalanın biri mi sanıyorsun sen Allahışkına?»

— «Yo, hayır... Böyle bir şey düşünmüş değilim!»

Parker, kızdığını belli eder bir şekilde başını iki yana salladı ve gitti.

Arkadaşı kaybolunca, Lord Peter düşünceye daldı. Olacak iş miydi yâni? Kalkıyor, koskoca bir Scotland Yard müfettişine akıl öğretiyordu... Yo, yo, Peter özel detektiflik mesleğinde daha bir hayli eskimeliydi Biraz daha pişmeliydi...

Kendi kendine, «Yazık! Ben sadece bir amatörüm!» diye söylendi.

Mamafih, bu fikir Lord Peter'i yine de yıldırmadı.

Öğleden sonra, Harlay Caddesine gitti. Sör Julien'in cuma ve salı günleri saat ikiyle dört arasında sinir hastalarını kabul ettiği muayenahanenin zilini çaldı.

Kapıyı açan hademe, «Doktorla bir randevunuz var mıydı, efendim?» diye sordu.

— «Hayır. Bir randevu almamıştım. Ama kendisine kartımı verirseniz buna lüzum kalmaz sanırım!»

Detektif, ünlü sinir hastalıkları doktorunun bekleme salonundaki bir sandalyeye oturdu. Salon oldukça kalabalıktı. Gayet şık giyinmiş ikiüç kadın alçak sesle aralarında konuşmaktaydılar. Bir köşeye sıkışmış delikanlının biri de, dakikada bir saatine bakıyordu. Lord Peter, onu uzaktan tanırdı. Adı Wintrington'du genç adamın. Birkaç defa milyonerdi. Tam beş memleketten borsa işlerini idare ederdi. Lâkin sinirlerim idare etmekten âcizdi. Yan tarafta oturan bir adam ise, dimdik oturuyordu. Tavırlarına bakılacak olursa, bu bir subaydı. Yüzünde aşırı bir yorgunluğun izleri vardı. En küçük bir gürültü karşısında, yerinden sıçrayıveriyordu. Lord Peter'in hemen yanında, bir kadın küçük kızının saçlarını okşamaktaydı...

Elmacık kemiklerinin çıkıklığı dolayısıyla, ana kızın slav oldukları anlaşılıyordu. Küçük kız bir hayli haşarıydı. Hep hareket halindeydi. Bir ara Lord Peter'in ayağına basınca, annesi onu azarladı. Fransızca olarak:

— «Oh affedersiniz, Beyefendi!» dedi.

Lord Peter de Fransızca cevap verdi:

— «Rica ederim, Hanımefendi,» dedi, «rica ederim! Özür dileyecek bir şey olmadı ki... Kızınız bir çocuktur nihayet...»

Kadın gülümsedi. «Ah, bilseniz ,efendim,» diye yakındı, «çocuğumun sinirleri öyle bozuk ki!»

— «Onu mu muayene ettireceksiniz?»

— «Evet, efendim! Doktorun hârika bir teşhisi var diyorlar... Düşünün, Beyefendi, yavrucuğum bir gördüğünü, bir duyduğunu bir daha unutamıyor »

Sonra kadın, Lord Peter'e sokuldu ve:

— «Biz,» dedi, «Rusya'dan kaçtık. Aç ve susuz. Altı ay oluyor. Ah, Beyefendi, kızımın rahatsızlığını size burada uzun uzadıya anlatacak değilim... Ama çok şükür, tedavi gördüğünden beri epey farketti. Şimdi dana iyidir.»

Lord Peter, «Evet, Sör Freke büyük bir adamdır!» diye konuştu.

— «Büyük mü? Asıl ona aziz demek lâzım bence! Evet, mucizeler yaratan bir aziz... Ben ve Natacha, onun için gece gündüz dua ediyoruz... Büyüklüğüne bakın siz, bütün bunları hiçbir ücret almadan yapıyor... Buraya, yâni Londra'ya geldiğimiz zaman, hiçbir şey yoktu yanımızda... Açtık... Parasızdık... Sör Freke, yavrumu muayene etti. Son...ra, «Hanımefendi! dedi. Küçük kızın hastalığı beni ziyadesiyle ilgilendirdi... Onu iyileştireceğim... Hiç merak etmeyin! Bir ücret filân da istemem » Allah razı olsun, kızım şimdi çok iyi!»

— «Geçmiş olsun, yavrunuza şifalar dilerim!»

Hademe, o sırada göründü. Lord Peter'in yanına sokularak :

— «Sör Freke, miloru beklettiği için özür diliyor! Beni takip eder misiniz, lütfen!» dedi.

Lord Peter kadını selâmladıktan sonra, adamın peşi sıra yürüdü. Muayene odasının kapısı yavaşça kapandı. Lord Peter'in kalbi hızla atmaya başlamıştı. Ne garipti! Peter vaktiyle değişik bir üniforma giymiş, Alman genel kurmaylık binasına girmişti. Bu günkü durum, o eski hatırayı canlandırdı onun kafasında. İçindeki heyecan da, eski heyecana benziyordu. Sanki o bir tuzağa düşürülmüştü...

Lord Peter, doktoru şöyle böyle tanırdı. Şurada burada rastlamıştı ona. Ama yakından olmak üzere onu ilk defa görüyordu. Geçirmiş olduğu yeni sinir krizinin arazını izah ederken, doktorun yüzüne dikkatle bakıyordu. Adamın boyu, onun boyunu aşmaktaydı. Hele omuzlar, ölçüsüz derecede genişti. Freke'in çok güzel elleri vardı. Sık kaşlar altındaki mavi gözlerin bakışları, işleyiciydi. Bunlar bir aile doktorunun sakin ve yumuşak bakışları değil, insana tam mânasiyle tesir eden ilim adamı bakışlarıydı.

Detektif, «Bu adamın yanında fazla kalamayacağım galiba?» diye içinden geçirdi.

O sırada Sör Freke, edindiği intibayı bildirmeye başladı:

— «Evet...» diye konuştu. «Evet... Anladığıma göre, siz çok fazla çalışıyorsunuz... Beyinle münasebeti olan bir sürmenaj görüyorum. Belki de daha vahim bir durum var ortada... Galiba zihniniz oldukça mühim bir mesele üzerinde meşgul olmuş?»

— «Evet, doktor, iyi anladınız! Zihin yoran bir meseleyle karşı karşıya bulunuyorum...»

— «Şöyle hiç beklenmeyen bir şey olmalı?»

— «Evet, doğru. Hiç umulmadık bir şey bu!»

— «Güzel. Bu iş şahsi bir mesele miydi yoksa?»

— «Eh, öyle diyebiliriz... İşte bu beni âni bir karar almaya zorluyordu. Evet, evet, tamamiyle şahsî bir mesele bu!»

— «Hımmm... Aldanmıyorsam bir mesuliyet de yüklenmişsiniz?»

— «Evet. Hem de oldukça ağır bir mesuliyet!»

— «Sizden başka kimseler de alâkalı mı bununla?»

— «Biri için hayatî bir şey, bir çokları için de şöyle böyle!»

— «Pekâlâ! Ne diyorduk? Hah, Vakit geceydi... Siz de karanlıktaydınız, değil mi?»

— «Evet, ilkin öyleydi... Kriz göründükten sonra, elektrik düğmesini çevirdiğimi sanıyorum...»

— «Tamam... Bu hareketi kendi kendinize yapmanız gerekiyordu. Şey... Vücudunuzu ates basmış mıydı?»

— «Bakın burasını pek iyi hatırlamıyorum... Bununla beraber, şömine yanıyordu galiba. Kalktım, uşağımın odasına gittim. Adamcağız, benim titrediğimi söyledi.»

— «Güzel. Piccadilly'de mi oturuyorsunuz siz?»

— «Evet.»

— «Geceleri orada bir hayli gürültü olur mu-hakkak?»

— «Evet, öyle oluyor!»
— «Pekâlâ! Şey... Biraz önce sözünü ettiğiniz
klararı, daha önce de düşünmüş müydünüz?»
— «Pek tabîî!»
— «Ama mesele ne olursa olsun, bunu ille de
tatbik etmek niyetinde misiniz?»
— «Evet.»
— «İş ya uzun sürerse?»
— «Herşeyi hesaba kattım... Gerekirse bekle-
yeceğim!»
— «Sonra bu iş belki de tehlikelidir...»
— «Tehlikeyi mehlikeyi şimdiye kadar akılı-
ma getirmiş değilim!»
— «Ama dostum, ilk önce kendiniz varsınız...
Düşünmelisiniz kendinizi!»
— «Düşünüyorum elbette... Kim demiş düşün-
müyorum diye?»
— «Peki, senelerdenberi bu krizler sizi yok-
ladı mı hep?»
— «Evet. Aylarca yattığımı hatırlıyorum ba-
zan.»
— «Demek son krizden beri kendinizi iyi his-
ediyordunuz, öyle mi?»
— «Evet, tamamiyle!»
— «Son kriz hangi tarihe rastlıyor?»
— «On ay filân var.»
— «Güzel. Ne gibi haller neticesinde nükset-
mişti bu?»
— «Doğrudan doğruya ailemizi alâkalandırır
bazı işlerle meşguldüm... Bir satış meselesi vardı. Bu
iş bana vermişlerdi... Sizin anlıyacağımız, mesul durum-
daydım...»
— «Evet... Gazetelerde okumuştum, geçen yıl
bir de detektiflik işiniz vardı...»
— «Evet, evet, Lord Attenbury'nin zümrüt ger-
danlığını bulmam gerekiyordu...»
— «Tabîî bu iş için de günlerce kafa patlat-
mak zorunda kaldınız...»
— «Orası öyle Ama ne dersenez deyin, bu iş
çok eğlendirmişti beni!»

— «Bu fikrî çalışmalar yüzünden, sıhhatinizde ner hangi bir düzensizlik hissetmediniz mi?»

— «Hiçbir zaman...»

— «Demek hiç sıkılmadınız, aksine kendinizi bu işe büyük bir zevkle bağladınız, öyle mi?»

— «İyi söylediniz, üstad! Aynen böyle olmuştu...»

— «Güzel. Bunun gibi başka araştırmalarla da uğraştınız muhakkak? Peki bunlar da mı, sıhhatinizde kötü bir durum yaratmıyor?»

— «Siz ne diyorsunuz? Aksine bu işler benim için çok tatlı bir eğlence oluyor... Hele heyecanına doyum olmuyor bunların...»

Sör Freke, devamlı surette sual sorma işini nihayet bıraktı. Başını kaşıyarak bir an düşündü. Sonra:

— «Şimdi sizi muayene etmeliyim, sayın lord! Müsaade buyurur musunuz?» dedi. «Teşekkür ederim, şöyle ışığa doğru yaklaşın, lütfen! Önce gözlerinize bir bakayım. Tedavilerinizi kim yapmıştı şimdiye kadar?»

— «Sör James Hodgkjg.»

— «Ha, evet, evet... Ölümü tıp dünyası için büyük bir kayıp olmuştur...»

Bu konuşmayı takip eden muayene, gayet ince ve itinalı oldu. İşini bitirince, Sör Freke :

— «Lord Peter!» diye konuştu. «Şimdi sizinle teknik tâbirler kullanmaya baş vurmadan konuşacağım!»

— «Teşekkür ederim, doktor! Çok iyisiniz.. Aradı arkası kesilmeyen bu gibi sözlerin mânasını anlayamayacak kadar aptalımdır zaten!»

— «Rica ederim, rica ederim... Amatör temsilcilerinden hoşlanır mısınız, Lord Peter?»

Detektif, bu sual karşısında belirli bir telâşe kapıldı. Mamafih:

— «Pek fazla hoşlanmam!» dedi. «Umumiyetle can sıkıcı oluyor bu temsiller... Niçin sormuştunuz?»

— «Bilmem.. Ben bunlardan hoşlanacağınıza sanıyordum. Sinirlerinizin harb yıllarında mâruz kaldığı gerginlik, kendini yine gösteriyor... O zamanki gerginlikler, beyninizde bazı izler bırakmış... Ben bunlara

eski lezyonlar diyebileceğim. Biz hekimler bunlarla karşılaştığımız zamanlar, umumiyetle şu teşhisleri koyarız: Aşırı korku, endişe, mesuliyet hissi vesaire... Dinliyorsunuz beni değil mi?»

— Evet, evet, kulağım sizde!»

— «Teşekkür ederim! Dostum, siz beyninizdeki bu lezyonları fazla zihin yorma yüzünden âdeta kışkırtıyorsunuz, onların canlanmasına sebep oluyorsunuz. Yâni demek istiyorum ki, bizim korku, endişe ve mesuliyet hissi diye adlandırdığımız haller, beyninizin aynı kısımlarında yeni düzensizliklere meydan verir, aynı zamanda da sizi fizikî değişikliklere sürükler... Durup dururken Alman mayınlarından korkarsınız, muhayyel endişelere kapılırsınız, sonra da adamlarınızın hayatlarını düşünerek mesuliyet hissi duyarsınız... Derelerin akması, bir takım şeylerin aynı dere sularında, yahut da kumlarda kaybolması, top sesleri duymak, siperlerde çarpışmak ve bunlara benzer saçmalıklar görmek de cabası!»

— «Anlıyorum, anlıyorum... Siz devam edin!»

— «Bu neticeler, fevkalâde haller yüzünden bazan başka fizikî heyecanlara da yol açar. Meselâ geceleri üşümek, sokaktan gelen gürültülerden rahatsız olmak gibi... Bu eski lezyon dediğimiz izler gerçi kaybolmak üzeredir ama, yine de tam mânasiyle yokolmazlar...»

— «Evet, anlıyorum!»

— «Madem ki anlıyorsunuz, Lord Peter, o halde mesuliyetsiz bir kimse olduğunuzu da kabul etmelisiniz!»

— «Dostlarım benim zaten mesuliyetten uzak olduğumu iddia ederler...»

— «Mümkündür. Sinirleri bozuk ve çabuk heyecanlanan kimseler, fikirlerinin sık sık değişmesi yüzünden, etrafa bu intibai yaratırlar.»

— «Allah, Allah!»

— «Evet. Bu garip mesuliyet sizi hâlâ yükü altında ezmekte midir?»

— «Evet.»

— «Halen meşgul olduğunuz işi müsbet bir yola sokamadınız mı?»

— «Maalesef sokamadım...»

— «Sonuna kadar dayanmak fikrinde misiniz? Yâni böyle bir mecburiyet mi hissediyorsunuz?»

— «Ne yazık ki, öyle! Artık geri dönmeme imkân yok!»

— «Demek yok? Yeni bir hamle yapmak üzere misiniz?»

— «Evet. Bir noktaya kadar.»

— «Çok sürer mi bu dersiniz?»

— «Şimdilik, kısa bir zamanda bitecek gibi...»

— «İşte gördünüz mü, sinirleriniz hiç de normal değil!»

— «Sahi mi?»

— «Korkmayın, canım, korkmayın! Endişeye kapılmaya mahal yok. Lâkin bu sinir gerginliği düzeline kadar, kendinize iyi bakmalısınız... Tam bir istirahat içinde bulunmalısınız... Meselâ Akdeniz'de yapılacak bir seyahate ne dersiniz?»

— «Teşekkür ederim... Düşünürüz!»

— «Bu arada, her hangi bir hastalığı önlemek için size güç arttırıcı bir ilâç vereceğim! İyi gelir sinirlerinize... Temelli kullanacak değilsiniz bunu. Reçetenizi hemen yazıvereyim!»

Sör Julien ayağa kalktı. Kapısı aralık olan bir odaya girdi. Lord Peter, onun oda içinde gidip geldiğini, kaynamak üzere bir şeyi ateşe koyduğunu, sonra da oturup bir şeyler yazdığını gördü. Ünlü doktor, biraz sonra görüldü. Elinde bir kâğıt ve bir enjeksiyon âleti vardı.

— «İşte reçeteniz!» dedi. «Şimdi sıvayın bakalım kolunuzu!»

Lord Peter, kolunu istemeye istemeye sıvadı. Sör Julien elindeki tendürdiyotlu pamuğu iğne yapılacak yere birkaç defa sürdü.

— «Kuzum, ne yapacaksınız koluma?»

Peter'in sualine cevap vermeyen Sör Julien, baş ve şahadet parmağıyla deriyi gerdi ve :

— «Sorması biraz abes ama,» dedi, «daha önceleri de iğne olmuştunuz her halde?»

Lord Peter, âdeta teshir edilmişti. Gözlerini yavaş yavaş yaklaşmakta olan iğneye dikmiş, bakıyordu.

— «Efendim?» diye sorduktan sonra, «Evet, evet ..» dedi. «Ama biliyormusunuz, oldum olası hoşlanmam bu işden!»

Sonra detektifin eli tıpkı bir mengene gibi, Sör Julien Freke'in bileğini yakaladı.

Her ikisi de konuşmuyordu. Her ikisinin çatışan bakışları da sertti.

Sör Julien bileğini yavaşça kurtardı ve gayet nâzik bir tarzda:

— «Rica ederim, ben sizi zorlamıyorum, Lord Peter!» dedi. «İstediğiniz gibi olsun... İğneyi yapmayı□ veririz! Bilmiyorum ama. belki sert davrandım size karşı... Mamafih, farkındayım. Hareketlerim çok gülünç... Fakat hak vermelisiniz bana... Ayıp değil ya, hiç tahammül edemiyorum.! Bu gibi anlarda, sinirlerim bozuluyor...»

Sör Julien, «Tabîî, tabîî, anlıyorum sizi!» dedi. «Vazgeçeriz olur, biter... Yalnız ortadan kaldırmayı düşündüğümüz hallerden biri tekrar nüksedebilir... Bunun için de size verdiğim ilâçlardan almayı unutmayın ve imkân nisbetinde de fazla çalışmamaya dikkat edin.»

Peter, gömleğinin kollarını indirdi.

— «Hay, hay,» dedi. «Söylediklerinizi yapacağım! Alâkanıza çok teşekkür ederim, doktor! Yeni bir düzensizlik halinde, sizi görmeye gelirim! Allahaismarladık!»

Sör Julien de ayağa kalktı. Peter'in sırtını sıvazlayarak :

— «Olur...» diye konuştu. «Beklerim! Ama başka defa bir randevu alın lütfen! Zira pek çok işim var bu günlerde... Ha, unutuyordum, anneniz nasıl? Kendisini geçen gün. Battersea meselesinin soruşturmasında gördüm... Siz de orada bulunsaydınız, iyi olurdu doğrusu!»

İslak ve soğuk bir sis, insanın gırtlığını ve gözlerini yakıyordu. İki adım ötesini seçebilmek, hemen hemen imkânsızdı. Lord Peter, Parker'in trençkotuna tutunmuş, onun yanında ihtiyatla yürümekteydi. Her ikisinin önünde ilerleyen kimselerin silüetleri, Brocken hayaletlerini andırıyordu.

Bir ses sislerin arasından yükseldi :

— «Dikkat edin, Baylar, önünüzde açık bir mezar var! Düşmeyiniz!»

Parker, «Biraz duralım!» diye mırıldandı.

Lord Peter, bu daraklamadan faydalanarak :

— «Lady Levy'den ne haber?» diye sordu.

— «Adli Tıp'ta bizi bekliyor... Düşes de onun yanında. Sırası gelmişken söyleyeyim, Peter, annen çok iyi bir kadındır!»

O sırada bir gemici fenerinin titrek ışığı, sabit□leşiverdi.

Bir kimsenin, «İşte geldik!» diyen sesi duyuldu.

Aynı zamanda da ellerinde kazma kürek bulunan iki kişi, meydana çıktı. Parker, onlardan birine :

— «Nasıl, iş bitti mi?» diye sordu.

— «Aşağı yukarı, efendim!»

Parker, ikide bir aksıran bir adama döndü.

— «Size Lord Peter Wimsey'i takdim ederim!» dedi. «Peter! Bay Levett Dahiliye Nezaretindendir...»

Sonra müfettiş tekrar adama döndü. «Böyle berbat bir havada sizi buralara kadar getirdiğimiz için, özür dilerim, Bay Levett!» dedi.

— «Rica ederim, özür dilemenize lüzum yok... Vazife vazifedir! Her şeye katlanacağız...»

Parker'in düşkünler evi müdürü olarak tanıttığı ikinci zat da, detektifle hemen ahabap oldu.

— «Takdir edersiniz belki siz de, Lord Peter,» dedi, «bu mesele çok can sıkıcı! Nasıl diyeyim, biraz garipçe... Bana öyle geliyor ki, siz de, Bay Parker de yanıyorsunuz, hata işliyorsunuz!»

— «Keşke öyle olsa!»

O sırada, çukurun içinde bulunan bir şeyi yuvarı aldılar.

Parker, «Aman çocuklar, dikkat edin!» diye bağırdı. «Şuradan... Şuradan getirin! Görebiliyor musunuz önünüzü?»

— «Hiç merak etmeyin, efendim! Fenerin ışığında yürümeye bakın siz!»

Adlî Tıp Enstitüsünün hava gazı ışığıyla aydınlanan salonunda, siyahlar giyinmiş iki kadınla, Dr. Gribbold vardı. Kapı birden açıldı ve dört Mşinin taşıdığı bir tabut, ortadaki masanın üzerine yavaşça konuldu

Kadınlardan biri, sessiz sessiz ağlıyordu. Düşes :

— «Ağlama, Christine, ağlama!» diye konuştu.

Dr. Gribbold, sanki kendi muayenehanesindeymiş gibi serinkanlı hareket ediyordu. Bir ara, yanında bulunanlardan birine :

— «Fenerinizi şuraya doğru tutar mısınız, Bay Wingates!» dedi. «Teşekkür ederim... Şöyle, şöyle... Masanın üzerine doğru... Tamam, iyi!»

Elektrik fenerinin yuvarlak ışığı masanın üzerine vurunca, Parker iyi görebilmek için biraz eğildi. Düşkünler evi müdürü de başını uzattı. Salonun diğer tarafları, tam bir karanlık içindeydi.

Dr. Gribbold, Lady Levy'ye yaklaştı.

— «Sayın Lady,» dedi, «sizi boşu boşuna üzmemek istemeyiz! Bize sadece cesette ne gibi işaretler bulabileceğimizi söyleyin! Ama sayın Lady, rica ederim, harap etmeyin kendinizi! Hah şöyle... Demek kocanızın dişlerinden biri altın, öyle mi? Ama hangi dişi? Efendim? Üst sırada, sağda sonuncu olanı mı dediniz? Peki, sol kolunda bir yara izi de var mı? Tamam... Ya vücut yapısında her hangi bir şey? İşitemiyorum., biraz yüksek sesle konuşun, lütfen! Ha, mafsalsız iltihabından mustaripti kocanız demek? Teşekkür ederim Lady Levy,

şimdi oturun şöyle! Tekrar çağırdığım zaman gelirsiniz! Bay Wingate, ışığı daha fazla yaklaştırın!»

Dr. Grimbold sustu. Fakat gayet kısa bir süre sonra yeniden konuştu:

— «Doktor, Golegrave nerede, kuzum? Yaklaşın rica ederim doktor, yaklaşın! Düşkünler evinde bu adamı tedavi ettiğinizi hatırlıyor musunuz acaba? Demek hatırlamıyorsunuz?... Emin misiniz ama? Pekâlâ! Görüyorum ki, kesin olarak konuşuyorsunuz.. Bunu öğrenmek istemiştım, teşekkür ederim! Bay Wingate, biraz daha yaklaştırın ışığı! Şuraya bir havlu koyun, lütfen! Hah, tamam... Bir de buraya!»

Sonra doktor, Lady Levy'yi çağırdı.

— «Sayın Lady, şu yara izini tanıyıp tanımadığınızı söyleyin bana lütfen! Göstereceğiniz serinkanlılık sayesinde, işimizi kolaylaştırıcaksınız. Rica ederim, sıkmanın kendinizi!»

Lady Levy, düşesin eline sarıldı.

— «Ne olur, Lucy, ayrılma yanımdan!» dedi.

— «Buradayım, Christine, buradayım! Merak etme!»

Masanın etrafım çevirenler, kenara çekildi. Lady Levy, sendeleyerek yürüdü. Tabuta doğru eğildi. Eğilmesiyle de başını çekmesi bir oldu. Nerdeyse yere yığılacaktı. Ama düşesin kollarına atıldı. Ağlayarak :

— «Allahım! Allahım!» diye haykırdı. «Aldanmama imkân yok... Lucy, Lucy, ceset Ruben'e ait!»

Dr. Grimbold, «Sakin olun, Lady Levy!» dedi. «Sakin olun, rica ederim! Eski yara izi, tam dirseğin üzerinde bir üçgen şeklinde mi duruyordu?

— «Evet, "evet, öyleydi!»

— «Bakın Hanımefendi, tam bir bilgi edinmek için soruyorum. Bu ve buna benzer işaretler sayesinde, kocanızın kimliğini teşhis edebilir misiniz?»

— «Elbette... Elbette... Ceset Ruben'e aittir! Aynı işaretler başka kimsede bulunamaz...»

— «Teşekkür ederiz, Hanımefendi! Büyük bir metanet gösterdiniz ve çalışmamızı kolaylaştırdınız!»

— «Fakat... Fakat hâlâ anlıyamıyorum... Kim yapmış olabilir bu korkunç işi? Ne istediler ondan?»

Denver düşesi, «Üzme kendini, Christine!» di□

yerek onu teselli etti. «Katil elbette yakalanacak ve cezasını çekecek!»

— «Cezasını çekecek... Cezasını çekecek... İyi ama, benim biricik Ruben'im geri dönecek mi? Ona kötülük yapabilecek bir kimseyi hatırlamıyorum. Doktor, yüzünü görebilir miyim?»

Denver düşesi, «Hayır, canım, hayır...» dedi. «Kocanın yüzünü göreceksin de eline ne geçecek? Doktor, ihtiyacınız var mı bî.e?»

Dr. Grimbold, «Hayır, düşes hazretleri!» diye cevap verdi. «Lady Levy'ye olduğu kadar size de minnet borcumuz var... Çok teşekkür ederiz yardımlarınız için!»

Koca salonun içinde, Lady Levy'nin hıçkırık seslerinden başka bir şey duyulmuyordu. Parker, iki kadını arabalarına kadar götürdü.

Dr. Grimbold, Lord Peter'e döndü.

— «Öyle sanıyorum ki, sayın Lord,» dedi, «iddialarınız doğru olup olmadığı hakkında titizlik göstermişsinizçir?»

— «Hiç şüphemiz olmasın, sayın doktor!»

— «Muhakkak... Muhakkak... Bana da öyle geliyor. Bununla beraber, yine de dikkatli davranmak zorundayız... Mahkeme soruşturmasında ben de bulundum. Ah, Bay Parker geldi! Siz dışardayken Lord Peterle sizden bahsediyorduk. O da, siz de bu işin erbasısınız ama, benim aklım ermiyor bir türlü... Londra'nın, ne Londra'sı, koskoca İngiltere'nin gayet iyi tanıdığı böyle bir âlim kalksın da kimsenin inanamayacağı bir iş yapsın... Olur şey değil doğrusu! Sayın dostlarım! Bu skandalın tıp âleminde yaratacağı geniş tesiri düşündünüz mü hiç? Benden yana hiç endişeniz olmasın... Ağzım sıkıdır, kimseye bir şey sızdırmam!»

Biraz sonra, mezar başına yemden gidümişti.

Lord Peter, «Adamların hazır mı, Charles?» diye sordu.

— «Elbette hazır... Çoktan gittiler. Lady Levy'yi arabasına koyduktan sonra hepsini gönderdim...»

— «Kim bulunacak onların yanında?»

— «Sugg.»

— «Nasıl? Sugg mu?»

— «Evet. Bizim Sugg! Anlaşılan haberin yok: Tahkikat işinde beceriksizlik gösterdiğinden, Scotland Yard onu biraz hırpalamış... Thipps'in mahkemedeki sözleri yerlerinde tahkik edilmiş. Sonunda da ne Thipps'in, ne de Gladys'in bir suçları olmadığı anlaşılmış... Dolayısıyla ikisi de tahliye edilmiş. Sugg için, (Vazifesini yapamadı... Lüzumsuz, aşırı hareketler yaptı,) diyorlar... Unuttun mu, bize, bilhassa sana nasıl davranmıştı... Bununla beraber, biz bunu onun yüzüne vurma□malıyız. Varsın bu meselenin çözüm işinde onun da rolü olsun!»

— «Evet, evet, Charles, haklısın! Emin ol, Sugg'a karşı hiçbir kinim yok! Olur böyle şeyler... Allah vere de Sugg vaktinde bulunsa orada!»

Sugg, meslek hayatında belki de ilk defa elini çabuk tuttu.

Lord Peter'le Parker, detektifin Piccadilly Caddesindeki evindeydiler. Sugg çıkageldi.

— «Gözünüz aydın, adamı yakaladık!» diye bağırdı.

Lord Peter, «Demek yakaladınız? Canlı olarak mı?»

— «Canlı ama, ölmesine ramak kalmıştı... Bir kıl payı vardı arada, milor! Kapının zilini çaldıktan sonra bekledik... Biraz sonra kapı açıldı. Uşağı bir tarafa ittik hemen. Sonra dosdoğru merdivene yöneldik. Biraz sonra da kütüphaneye daldık... Adam bizi görünce neye uğradığını şaşırdı ve elini bir şırmgaya uzattı... Aklı sıra intihar edecekti. Ama biz ondan önce davrandık. Ne zamandan beri bize çektiirdiği yetmiyor muydu yâni? Tutup da elimizden mi kaçıracaktık onu? Hemen üstünü başını aradık. Sonra da aldık götürdük...»

— «Kilit altında mı şimdi?»

— «Evet, milor! Yanında da iki gardiyan var. Hiç ayrılmıyorlar...»

— «Görüyorsunuz ya, müfettiş, ne büyük bir

şaşkınlık ve memnuniyet içindeyim... Bir şey içer misiniz?»

— «Oh, teşekkür ederim, milor! Şey... Bilse-
niz size karşı ne kadar minnettirim.^.. Bu iş yüzünden
başım belâya girmişti. Diyecektim ki, eğer şimdiye ka-
dar size karşı bir saygısızlık, bir nezaketsizlik yaptım□
sa...»

Lord Peter elini kaldırarak onun sözünü kesti.

— «Rica ederim, konuşmaym, müfettiş!» dedi.
«Anlıyorum ne demek istediğinizi... Siz vazifenizi yapı-
yorsunuz. Bununla beraber, Scotland Yard'a faydalı ol-
duğuma inanıyorum... Bu işin içinden nasıl çıkacaktı-
nız bilemem...»

Müfettiş, «Çok teşekkür ederiz, milor!» dedi.

Sonra cebinden dolgunca bir zarf çıkararak
Lord Peter'e uzattı.

— «İşte Freke'in itirafları! (Sugg'a göre, ünlü
âlim artık alelade bir katildi. Ondan bahsederken, (Sör)
unvanını kullanmak lüzumsuzdu.) Zarfı üzerinde bul-
muştuk... Bu, polisin işine yarayacaktır muhakkak.
Ama zarf üzerinde sizin adınız yazılı olduğundan, bura-
ya getirdim mektubu. Buyurun!»

Lord Peter zarfı aldı ve:

— «Teşekkür ederim, müfettişim!» dedi.

Sonra detektif zarfı yırttı. Birinci sayfaya göz
atıp yanındakilere baktı.

— «Haydi ben okuyayım da, siz dinleyin!» de-
di.

XI

«Sayın Lord Peter,

«Tahsil çağında, babamın çok eski bir dostuy-
la satranç oynamayı âdet haline getirmiştım. İhtiyar
adam, berbat bir oyuncuydu. Satrançta sözüm ona es-
kiydi. Ama gelin görün ki, oyun esnasında beceriksizlik
üzerine beceriksizlik yapardı. Sonra çok yavaş oynardı.
Karşısında sinir küpü olmak işten bile değildi. Hele

bir de inadı vardı ki, aman Allah, çekilmezdi doğrusu... Küçüktüm, bir şey söyleyemezdim... Sabreder dururdum.

«İşte siz de sabrettiniz ve partiyi kazandınız! Şimdi iki şıktan birini seçmem gerekiyor: Ya memleketimde kalıp cezamı çekeceğim, yahut da İngiltere'den kaçarak bir kararsızlık içinde serseri hayatı süreceğim. Ama ben uğradığım bozgun yüzünden her şeyi itirafa karar verdim. Daha doğrusu bunu tercih ettim.

«Şu benim Suç İşleme Çılgınlığı adındaki eserimi okumuşsanız. bir yerde şöyle dediğimi hatırlarsınız: (Vakaların bir çoğunda, suç işlemiş olan kimse, sinir dokularının patolojik durumu neticesi bazı anormalliklere düşer ve böylece de yakayı ele verir. Meselâ aklî düzensizlikler değişik şekillerde çıkar ortaya: Suçlu, yaptığı işten bazan büyük iftihar hissi duyar. Böbürlenir durur; şayet dini bütün bir kinseyse, vicdanı onu bir kiliseye gidip günah çıkarmaya zorlar; bazan da bunların aksi haller vukua gelir. Meselâ böyle bir kimse, işlediği suçun ağır yükü altında ezildiğinden, bulunduğu memleketten kaçmaya karar verir. Ama nereye gideceğini, hangi yabancı memlekete sığınacağını bir türlü tâyin edemez. Bazan da öyle haller vardır ki, arkasında en ufak bir iz bırakmayarak cinayet işleyen bir insan, kendini emniyette sanır. Halbuki dünyada olmayacak şey hemen hemen yoktur. Ufak bir tesadüf, o insanın bütün foyalarını meydana çıkarır verir...)

«İşi nasıl sıkı tuttum, ileri sürdüğüm sözlerin gerçeğe uygun olduğunu nasıl ispat ettim, bunu benim gibi siz de biliyorsunuz... Evet, her şeyi iyice hesap ederek yürüttüm. Kılı kırk yararçasına kafa yordum. Ortaya çıkacak iki hâdiseyi kim düşünebilirdi ki? Önceden tahmin edilecek şeyler miydi bunlar?

«Birinci hâdisa, bir kadının Levy'ye Battersea Parkta rastlayışı, başka bir kadının da. onu tanımış olması, dolayısıyla iki problem üzerinde bir münasebet kurulmasının ortaya çıkışı... Şimdi de gelelim ikinci hâdiseye:

Biliyorsunuz, Thipps salı sabahı erkenden Den□ ver'e telefon etmişti. Anneniz de durumu hemen size

bildirdi. Vakit geçirmeden oraya koştunuz. Polis cesedi henüz kaldırmamıştı... Demek oluyor ki, siz cesedin naklinden sonra Thipps'in evine gitseydiniz, benden kolay kolay şüphe edilmeyecekti. Dedim ya, tesadüfler aleyhime çalışmıştır hep.

«Şuracıkta açık olarak söyleyebilirim: Son eserimi yazdığım sıralarda, Sör Ruben'in hayatına son verme tasavvurum, düşüncelerimde geniş değişiklikler yarattı. Bu, adam öldürme hırsıyla intikam alma hissinin yanı sıra, başka bir düşünce de kafamda yer etmişti: Nazariyelerimin doğruluğunu hem kendime, hem de bütün dünyaya ispat etmek istiyordum! Eğer işler plânlarıma göre yürüseydi, tecrübelerimi aksettiren bir hâtıra defterimi İngiltere Bankasına koyacak, kanunî vârislerim için hazırlayacağım bir vasiyetnamede de bu hâtıraların ölümümden sonra yayınlanmasını talep edecektim. Ama şimdi işin şekli değişmiş bulunuyor. Muvazenem tamamiyle bozuldu. Okumakta olduğunuz yazıları, sırf sizin için yazdım. Bunlara büyük alâka göstereceğinizden eminim. Sonra bu yazıyı ilim çevresindeki kimselere vermenizi rica edeceğim. Ne biçim bir adam olduğumu anlayıversnler!

«Ne olursa olsun, her türlü işe girişmede başarının esasları iki şeye dayanır: Para ve elverişli durumlar. Çoğu zaman bu iki başarı unsurlarından birincisini elde eden adam, ikincisine de kolaylıkla sahip olabilir. Mesleğe ilk defa atıldığım zamanlar, durumumun iyi olmasına rağmen, uygun ve elverişli hallere maalesef kavuşamamıştım. Kendimi hekimlik mesleğine vakfetmiş biriydim. Ruben, Levy ve ailesiyle olan dostane münasebetlerimi muhafaza etmekteydim. Yetiniyordum bununla. Mamafih, boş durmuyordum. Levy'nin iş hayatına bilhassa dikkat ediyor, her hareketini kolluyor, kısacası zamanı gelince hangi silâhları kullanmam gerektiğini öğrenmeye çalışıyordum.

«Bu arada kafam çalışıyordu. Hayal mahsulü olsun, yahut gerçek olsun, cinayet vakalarını metodik olarak inceliyordum boyuna. —(Suç İşleme Çılgınlıkları) üzerine yazmış olduğum kitap, işte böyle bir faaliyetin meyvasıdır.— Yaptığım bu çalışmalar sonunda

anladım ki, bir cinayet halinde katilin tek düşüncesi, öldürdüğü kimsenin cesedinden nasıl kurtulacağı problemidir. Benim gibi bir doktor için, herhangi bir kimsenin hayatına son vermek gayet kolay bir şeydi. Hata-ya filân da düşmezdim öyle. Kuruntuymuş, vesveseymiş, bu gibi hislere de kaptıramazdım kendimi. Zorluk, cesetle beni bağlayan ipuçlarını ortadan yok etmekteydi. Okuduğunuzu sanırım, Stevenson'un hoş bir romanı vardır... Adı Yaşayan Ölü'dür... Yazar, eserindeki kahramanlarından birine şöyle dedirtir: (Bir insanı darağacma götüren sebep, suçlu olmasının kötü ve elverişsiz halleridir.) Açıkça anladım ki, bir işe yaramayan bir cesedin kimseye zararı dokunamaz. Elverir ki, o kimse, üzerindeki mesuliyeti anlamış olsun... İşte böyle düşünürken, aklıma şahane bir fikir geldi: O da bir şahsın yerine, başka bir şahsı koymaktı! Yâni iki kişi arasında değiştirme yapacaktım. Ama bu fikir Saint-Luc Hastahanesinin müdürlüğüne tâyin edildiğim zaman kafamda yer etmişti... Zira salâhiyetim tamdı. Cansız cesetler üzerinde istediğim ameliyatı yapabilir, istediğim şekilde hareket edebilirdim. O günden sonra, teşrih işleri için bize verilen (süje) 1er hakkında tam bir uyanıklık gösterdim.

«Uygun fırsat, Sör Ruben'in kaybolma havadisinden bir hafta önce kendini gösterdi. Chelsea Düşkünler Evi Müdürü bana telefon etmişti. Yersiz yurtsuz takımından bir adamın, çalıştığı inşaat iskelesinden düşerek yaralandığını, bu yüzden adamda garip bir sinir bozukluğu arazi görüldüğünü yana yakıla anlatmıştı. Adam, kendinde değildi. Vakayla derhal alâkalandım. Düşkünler evine gittiğim zaman da hayretten âdeta donakaldım: Bu adamla, Sör Ruben arasında tam olmakla beraber, bir benzerlik mevcuttu. Hasta, ensesinden yaralanmıştı. Beyin damarlarından dördüncü ve beşincisi, darmadağınaktı. Belkemiğinde kırıklık vardı.

«Gerek aklî, gerek umumî olsun, adamın iyi olması bir mucizeye bağlıydı ancak. Artık cemiyete hiç bir faydası olamayacak böyle birinin yaşaması, bence lüzumsuzdu. Uzatmamalıydı bu yaşamayı... Edindiğim intibaa göre, adam hayatını zaten şöyle böyle kazanı

yordu. Bununla beraber, vücut bakımından topluydu. Fakat elbisesi, onun halen boшта gezen biri olduğunu göstermekteydi. Daha ilk bakışta anlaşılıyordu bu hal. O anda, adamın tasarladığım işe uygun biri olduğunu anlayıverdim ve vakit kaybetmeden piyasada bazı ticarî işlere giriştim. Bundan başka, hastayı her gün yokluyor ve onu müstakbel bir (sü.ie) olarak kabul ediyordum. Düşkünler evi müdüründen müsaade almıştım: Adam ölünce, cesedi hastahaneye nakledilecekti.

«Aynı hafta, perşembe ve cuma günleri boş durmadım Bir□ki kambiyo vasıtasıyla neredeyse sıfıra inen Peru petrolleri tahvillerinden mühim bir miktarını topladım. Mamafih, bu iş bana pek fazla para getirmemiştir. Bununla beraber, hareketim piyasada tam bir merak, hattâ bir galeyan meydana getirdi. Pek tabiî, işi el altından yürütüyordum. Adım ifşa olunmadı. Cumartesi ve pazar günleri bayağı bayağı endişeliydim. Hazırlıklarım bitmeden adamın ölüvermesi beni korkutuyordu. Bereket versin, damarlarına tuzlu su zerkettim de onun bir süre daha diri kalmasını sağladım. Pazar akşamı durumum iyiydi.

«Pazartesi sabahı, borsa gayet canlı bir şekilde açıldı. Ortada bir dedikodudur dolaşıyordu: Sağlam bir bilgi sayesinde hareket eden biri, Peru petrolleri tahvillerinden toplamıştı... O gün, kendi adıma iki yüz hisse senedi daha aldım. Her şeyi normal gidişine terketmişim... Yaptığım bir düzen sayesinde, öğle yemeği zamanı dışarıda dolaştım. Belediye binasının köşesinde, Sör Levy'ye güya rastladım... Beni Londra'nın bu semtinde görebileceğini beklemiyordu. Ben de bu tesadüf karşısında hayrete düştüğümü bir tiyatro aktörü eda□siyle belirttim ve onu yemeğe davet ettim. Kenar lokantalardan birine götürdüm onu. Yemek arasında bir şişe şarap ısmarladım. Sonra ondan borsa haberlerini sordum. Şüphe edici bir tavırla: (Oh, dostum, her şey yolunda gidiyor!) diye cevap verdi. O da bana spekülasyon yapıp yapmadığımı sordu. Arada sırada oynadığımı söyledim. Ama çok parlak kıymetler üzerinde oynamadığımı sözlerime ekledim.

«— Peru petrol tahvilleri hakkında bir şey duymadığınız anlaşılıyor!» dedi.

«Birden uyanıverdim. Etrafa bir göz atarak ona doğru eğildim. Yavaşça:

«— Haberim var, haberim var!» dedim. «Lâkin kulaktan kulağa yayılmasını arzu etmiyorum... Ben birkaç tahvil almıştım. İyi bir kazanç elde edeceğime inanıyorum...»

«— Ben ise işin parlak bir şey olacağını sanmıyordum... Zira kaç yıl var ki, hisse sahiplerine şöyle iyi bir pay düştüğü yok!»

«— Bakın, dostum, bildiklerimi kimselere söylemek istemezdim... Ama size ve Christine'e hizmet etmeyi bir nevi borç addediyorum. Tâ eskiden beri Christine'e karşı kalbimde bir sevgi var. Bunu siz de biliyorsunuz... Ama bu kardeşane bir sevgidir... Gerçi onunla siz evlenmişsiniz. Bu, bana vurulan bir darbeydi... Hat-tâ bir kötülüktü de diyebüriz buna... Lâkin emin olun, dostum, ne size, ne de ona karşı bir kin beslemedim... Evlendiğiniz zaman, saadetler dilemekten başka bir şey düşünmedim! İşte bunun için, sizlere bir iyilikte bulunmak istiyorum!»

«Konuşurken âdeta coşmuştum. Kalbim heyecanla çarpıyordu. Levy, benim sarhoş olduğuma hükmetti. Acı acı gülümseyerek:

«— Teşekkür ederim, azizim!» dedi. «Gelin görün ki, ben tedbirli hareket eden hayvanın biriyim□ dir! Daima da böyleydin... Sözlerinizde samimî olduğunuzu ispat etmelisiniz bana!»

«Sonra Levy, tıpkı faizcilere has bir tavır takındı. Sonra da omuzlarını silkip, yüzüme baktı.

«— Hay, hay!» dedim. «Bunu ispata hazırım size... Bu akşam evime gelerseniz, meseleyi anlatırım..»

«— Nereden öğrendiniz bunu?»

«Güldüm. «Her şeyi bu akşam izah edeceğim!» dedim. «Akşam yemeğinden sonra, ne zaman isterseniz buyrun! Meselâ dokuzdan sonra gelebilirsiniz...»

«— Harley Caddesindeki muayenehanenize mi geleyim?»...

«Baktım gelmeye niyetli...

«— Hayır, oraya değil...» dedim. «Battersea'□ ye, Prince of Wales Sokağındaki evime gelin! Şimdi

bana müsaade... Hastahanede işim var biraz. Ha, unuttuyordum, buluşacağımızdan kimselere bahsetmeyin sakın! Bugün, kendi adıma iki yüz hisse senedi aldım, bunun duyulmasını istemiyorum... Bizi beraber görürlerse, bir şeyden koku alırlar. Zaten sizinle burada konuşmak bile tam bir tedbirsizlik...»

«— Pekala, pekâlâ! Kimseye söylemem... Saat dokuzda da gelirim. İşin mükemmel olduğundan emin misiniz?»

«— Hâlâ şüphe mi ediyorsunuz? İnanın bana, dostum, kaçırılacak şey değil bu!»

«Hemen orada ayrıldık. Doğruca düşkünler evine gittim. Adam, saat on bire doğru ölmüştü. Verilen habere hiç şaşmadım. Bilinen formaliteye göre, muamele yapıldı. Cesedin saat yedide hastahaneye nakledilmesini sağlamak, kolay oldu.

«O gün, muayenehane günüm değildi. Hyde Park'ta oturan bir arkadaşımı ziyarete karar verdim. Dostum, Brighton'a gitmeye hazırlanıyordu. Akşam 10.30 yını onunla beraber içtim. Sonra onu Victoria istasyonuna kadar götürdüm. Beş otuzbeş trenine yerleştirdim. İstasyondan çıkacağım sırada, bir akşam gazetesi almak istedim. Dalgın dalgın gazete ve mecmua satılan kulübeye doğru yürüdüm. Her zaman görülegelen kalabalık, banliyö trenlerine koşuuyordu. Her yönden gelen insanlar arasında kalmıştım. Kimi metrodan çıkıyor, kimi Battersea Park'a, yahut da Wandsworth Common'a hareket edecek beş kırkbeş trenlerine yetişmek için çabalıyordu. Sel halindeki insan kalabalığı arasında kalmış sıkışmıştım. Nihayet dışarı çıkabildim ve eve gitmek üzere bir taksi çevirdim. İşte arabaya sağ salım yerleştiğim sıradadır ki, paltomun astragan yakasına takılı kalmış altın zincirli bir gözlük gördüm... Eve girdikten sonra, kütüphaneme kapandım ve saat altıdan yediye kadar, Sör Ruben'e göstereceğim uydurma raporu hazırladım.

«Saat yedide, hastahaneye geçtim. Tam o sırada, (süje) min cesedi ara kapıdan içeri naklediliyordu. Onu anfi salona aldırıttım ve geceleyin çalışmak niyetinde olduğumu, ertesi günkü teşrih işleriyle alâkalı hazır

lıklann da tarafımdan yapılacağını bekçi William Watt s'a bildirdim. (Ceset üzerinde yapılacak ufak bir serom enjeksiyonu, her türlü ihtilâfı ortadan kaldırılabildi.) Wat.s, (Peki, efendim!) diyerek gitti. Ben de orada durmadım. Eve döndüm.

«O akşam, hastahane de çalışacağımı uşağıma da söylemeyi ihmal etmedim. Kendisi saat on buçukta • filân yatabilirdi. Beklemesine lüzum yoktu. Zira işimin saat kaç a kadar süreceğini kestirmek, biraz zordu. Adam, garip huylarıma alışmıştı. Evimde iki hizmetkârım vardır: Bunlardan biri, oda uşağı, diğeri de adamın karısı aşçı kadındır... Ev temizliklerine bakan başka bir kadın da vardır ama, gündüzleri gelir gider. Karı koca hizmetkârların odası, evin son katındadır. Pencere leri de sokağa bakmaktadır.

«Yemeğimi yer yemez, gazetelerle birlikte hole yerleştim. Uşak, sofra toplama işini sekizi yirmi geçe bitirdi. Ona bir şişe Viski getirmesini söyledim, sonra da kendisine çekilebileceğini bildirdim. Levy, dokuzu yirmi geçe zili çaldı. Kapıyı bizzat ben açtım. Gerçi uşak o sırada sofanın dip tarafında göründü ama, bir işaretle onu uzaklaştırdım. Levy, bir süvare elbisesi giymişti. Üzerinde de şık bir pardesü vardı. Elinde bir şemsiye tutmaktaydı. Onu büyük bir hararetle karşıladım.

«— Ah, dostum, bayağı bayağı ıslanmışsınız!» dedim. «Verin şunları, lütfen! Nasıl gelebildiniz?»

«Ruben Levy, «Bir otobüse atladım...» dedi. «Ama şoför olacak aptal beni sokağın köşesinde indir-meyi unuttu... Öyle de bir yağmur yağıyor ki, sel mübarek, sel! Hele karanlığı hiç sormayın!»

«Levy'nin " bir taksiye binmemiş olması, beni çok sevindirdi. Böyle yapacağını tahmin ediyordum zaten.

«— Ah, azizim,» dedim, «hiç doğru yapmıyorsunuz! Bu küçük tasarruflar, ölümünüze sebep olabilir bir gün...»

«Böyle söyledim ama, yine günün birinde kendimin de öleceğini hiç hesaba katmadım...

«Onu ateşin yanına oturttum. Viski ikram ettim. Levy'nin keyfi yerindeydi. Ertesi gün bir neticeye

bağlayacağı Arjantin tahvillerini düşünüyor olmalıydı. Bir çeyrek saat kadar malî meseleler üzerinde konuştuk. Levy birden.

«— E, anlatın bakalım!» dedi. «Şu sizin büyüleyici rapor neymiş, görelim, öğrenelim!»

«— Bunda büyüleyici bir taraf yok ki... Gelin benimle beraber, göreceksiniz!»

«Onu birinci kata çıkarıp, kütüphaneye aldım. Işık olarak sadece tavan avizesiyle, yazıhane lâmbasını yakmıştım. Levy'yi bir koltuğa oturttum. Öyle ki, sntı şömineye dönüktü. Sonra kasamı açtım ve önceden tanzim ettiğim uydurma raporu ona uzattım. Kâğıdı aldı. Miyopluğundan ötürü başını iyice eğdi. Ben o sırada elimdeki büyük demirle ateşi karıştırıyordum. Sırf dikkat kesilmiştim. Gözüm Levy'deydi. Biraz daha bekledim. Nihayet Levy, başını biraz daha eğdi. Artık fırsatı kaçıramazdım. Elimdeki demiri kaldırdım, kaldırdım ve ensesine hızla indirdim. Tam da beyninin dördüncü damarı üzerine... Deriyi zedelemekten bu şekilde adam öldürmek için, çok ince hesap lâzımdı. Başkası olsa, belki muvaffak olamazdı. Ama benim meslekî tecrübelerim vardı. Bunlar işime yaradı. Levy, (Ah!) diye inledi, sonra da masanın üzerine yığıldı.

«Hemen üzerine eğilip, muayene ettim. Nefes almıyordu. Cesedi yatak odama taşıyıp, soydum. İşim, ona on kala bitmişti. Levy'yi yatağın altına sakladım. Yatak daha önceden açılmıştı. Oraya kimse gelemezdi artık. Bu iş bittikten sonra, kütüphaneye geçtim ve masa üzerindeki dağınık kâğıtları topladım. Sonra da aşağı inip, Levy'nin şemsiyesini aldım. Sokak kapısından çıkarken, yüksek sesle, (İyi akşamlar!) diye bağırdım. Doğruca hastahaneye gittim. Yan kapıdan girdim içeri. Orada bir□ki dakika kaldım ve galeri yoluyla tekrar eve döndüm. Kimselere görünmemek için çok gayret sarfetmişim. Servis merdiveninin dibinde durdum. İleri doğru eğilerek etrafı dinledim. Uşak karısıyla mutfakta konuşuyordu. Yavaşça hole süzüldüm. Şemsiyeyi vestiyere koydum. Sonra kütüphaneye çıkıp, gazeteleri topladım. Sonra da uşağı çağırarak, hastahaneyle ev arasındaki kapı hariç, bütün kapılan sürmelemesini tenbih ettim.

Uşak gitti. Verdiğim emrin yerine getirilmesini bekledim biraz. Saat on buçukta, karı-kocanın artık yatmaya çıktıklarını ayak seslerinden anladım.

«Bir çeyrek saatlik bekleyişten sonra, yavaşça aşağıya inip hastahaneye geçtim. İki dakika sonra, otopsi salonundaydım. Tekerlekli masalardan birini galeriden geçirerek, evin kapısına kadar dayadım. Sonra da yine sessizce yukarı çıkıp, Levy'nin cesedini indirdim. Onu zemin kata herhangi bir yere koyamazdım. Olur a, evde bulunmadığım kısa zaman zarfında hizmetkârlardan biri oraya girebilirdi. Bu, kapının sürmelenmesi sırasında da olabilirdi... Cesedi masanın üzerine yerleştirerek, doğruca hastahaneye götürdüm. Levy, düşkünler evinden gelen adamla yer değiştirdi. Önümde epey vakit vardı. Ertesi gün yapılacak olan teşrih işiyle alâkalı gerekli ameliyeyi Levy'ye tatbik ettim. Sonra yine aynı tekerlekli masa üzerinde, kimsesiz adamın cesedini eve getirdim. Saat onbiri beş geçiyordu... Etrafa kulak verdim. Ortada çıt yoktu. Anlaşılan hizmetkârlar çoktan yatmışlardı. Hiç durmadım ve cesedi yatak odama çıkardım. Vücut oldukça ağırdı. Mamafih, dağcılık sayesinde herhangi bir yaralının vücudu nasıl tutulur, nasıl taşınır, bunları iyi bilirdim... Bunun üzerinde geniş tecrübem vardı. Kuvvetten ziyade, maharet lâzımdı bu iş için... Eh, ben de az çok kuvvetliydim... Kendimi maharet sahibi olarak da görüyordum aynı zamanda. Bir kaç saat evde bulunmayacaktım. Bunun için de tedbirli olmam gerekiyordu. Şayet biri tutar da odama bir göz atarsa, beni uyuyor sanmalıydı... ölüyü yatağa yatırıp, yorganı başına kadar çektim. Sonra da kendi elbisemi çıkarıp, Levy'nin elbisesini giydim. Pek tabu, gözlüğünü, saatini ve diğer ufak tefek eşyasını da unutmadım. Her şey tamamdı. Saat onbir buçuğa doğru sokaktaydım. Bir araba arıyordum. O saat tiyatroların paydos zamanına rastlıyordu. Sokağın başında bir araba buldum. Şoföre iyi bir bahşış vererek, Hyde Park Corner'de indim. Sonra da varım saat sonra yine aynı yerde gelip beklemesini adama tenbih ettim. Memnuniyetle kabul etti.

«Yürüye yürüye Park Lane'e çıktım. Elimdeki

valizde, kendi elbisem vardı. Paltomla Levy'nin şemsiyesi, koltuğumun altındaydı. 9 numaralı binanın üst katındaki bazı pencereler, henüz ışıklıydı. Her halde biraz erken gelmiştim... Zira Levy, adamlarım tiyatroya göndermişti. Yeni dönmüştü hepsi de. Birkaç dakika bekledim. Bir kilisenin saati on ikiyi vurdu. Işıklar biraz sonra söndü. Cebimde bulunan Levy'nin anahtarıyla kapıyı açtım ve içeri girdim.

«Cinayet plânımı kurduğum ük anlarda, Levy'yi yemek salonunda, yahut da çalışma odalarından birinde kaybolmuş gibi göstermek istemiştim. Bunun için de elbisesini şöminenin yanmda bırakacaktım. Ama bir tesadüf, Lady Levy'nin Londra'da bulunmadığını bana öğretmiş oldu. Aklıma daha şaşırtıcı, daha esrarengiz bir hal çâresi geldi: Holün elektrik düğmesini çevirdim. Levy'nin ıslak pardesüsünü portmantoya astım. Şemsiyesini de oraya bıraktım. Sonra ses çıkarmamaya dikkat ederek, onun yatak odasına çıktım. Merdiven başındaki ikinci düğmeyi çevirerek de ışığı söndürdüm. İyi biliyordum evin içini... Hizmetkârlardan birine rastgelme tehlikesi, ancak yüzde birdi. Levy'nin huylarını da az çok öğrenmiştim. Uşağını gece vakti yormak istemezdi. Odaya girer girmez, Levy'nin eldivenini çıkarıp, yanmda getirdiğim kauçuk eldiveni ellerime geçirdim. Ondan sonraki işlerde de kullanacağım bu kauçuk eldiven, şurada burada bırakabileceğim parmak izleri meselesini ortadan kaldırıyor.

«Yapılacak bir iş daha vardı: Levy'nin yatağına girmiş olduğu hissini yaratmak lâzımdı. Hiç tereddüt etmedim ve yatağa uzandım. Bilinen bir gerçektir: Bir şeyin yapılmış olduğu intibainı yaratmak, ancak o işi yapmakla kabil olurdu... Bir yatak ki ha elle buruşturulmuş ,ha içinde bir kimse yatmış, hepsi aynı şey demektir... Levy'nin saç fırçasını kullanmaya cesaret edemiyordum. Zira onun saçıyla, benimkinin rengi bir değildi. Onun gibi titiz bir adam, pabuçlarını kapı önüne koyardı muhakkak. Elbisesini de katlardı... Halbuki affedilmez bir hataydı bu... Levy'nin ağzında bir protez var mı diye bakmıştım. Ama böyle bir şey yoktu. Dış fırçasını ıslatmayı da ihmal etmedim.

«Saatin bire geldiğini görünce, yataktan kalktım. Cep fenerimin ışığı altında kendi elbisemi giydim. (Perdeler çok inceydi. Elektrik düğmesini çevirmeye cesaret edemedim.) Pardesümler, eski kauçuk ayakbırımların önünde giydim. Gerek merdiven basamaklarında, gerekse giriş holünde kalın bir halı vardı. Bu da geçtiğim yerlerde bir ayak izi bırakmamama yardımcı oldu. Sokak kapısının ses çıkaracağını düşünerek, bir maymuncuk kullanmayı uygun buldum. Sonra bunu ertesi sabah, Battersea köprüsünden Thames'e fırlattım. Fakat dışarı çıkmadan önce, sokak kapısının iç tarafındaki mektup atılan yere gözümü yerleştirmiş, dışarıyı kolağan etmişim. Bir polis memuru devriye geziyordu. Biraz sonra adamın çekildiğini anlar anlamaz, dışarı fırladım ve kapıyı yavaşça kapadım. Sonra da taksinin bulunduğu yere gittim. Pardesümün modeli, Levy'nin kine benziyordu. Bundan başka, valizimde bir de silindir şapka getirmeyi ihmal etmemişim. Yalnız şemsiyenin yanımda bulunmayışı, şoförün dikkatini çekecek diye endişeye kapıldım. Bereket versin o sırada yağmur dinmişti. Araba hareket etti. Biraz sonra, Queen's Mansions Sokağının başında bulunan bir evin önünde indim. Şoförün hesabını bol bol ödedim. Taksinin uzaklaşmasını, evin bahçe kapısına ait sundurma altında bekledim. Sonra acele acele evime döndüm. Saat ikiye çeyrek vardı tahminen. İşimin bundan sonraki kısmı, oldukça mühimdi.

«Derhal işe giriştim. Kimsesiz adamın yüzünü tanınamaz bir hale sokmam gerekiyordu. Adamın Levy'ye de, (kendisine) de benzememesi lâzımdı. Cesedin yüzü üzerinde yapılacak üstünkörü bir iki değişiklik, bu iş için yeter de artardı bile. Zaten adamın ne olduğunu soracak bir kimsesi de yoktu muhakkak... Böyle biri çıksa bile, onu temsil edecek ceset otopsi salonunda daydı. Şayet sonraları Levy'nin evime yaptığı ziyaret anlaşılacak olursa, meçhul adamın (o) olmadığı, kolayca ispat edilebilirdi. Mükemmel bir traş, saçlara sürülen kokulu bir briyantın, biraz da manikür, istenileni temin etti. Adamın elleri daha önce hastahane de yıkanmıştı. Gerçi bunlar nasırlıcaydı ama, yine de temizdi. İşimi

abuk bitirmek zorundaydım. Zira vakit sűr'atle geçmekteydi. Cesetten ne kadar zaman içinde kurtulacağımı kestiremiyordum. Nakil içinde kullanmak űzere, sağlam bir yatak arşafıyla, pansıman ilerinde kullanılan bantların genişelerinden tedarik etmiştim. Bu bantlarla, cesedi sıkı sıkıya bağladım. Bađ yerleri vűcutta iz bırakmasın diye de, bazı verilere vatka yerine geçen bezler koydum.

«şimdi plânımın en etin ve en tehlikeli kısmını tatbik mevkiine kojy mam gerekiyordu.

«Daha űnceden kararlařtırmıřtım: Cesedi iz bırakmadan taşımanın en kolay çâresi, damlardan faydalanmaktı. Eđer bahçeyi tercih etseydim, hem ıslak toprak űzerinde beni ele verebilecek izler bırakır, hem de sokađa çıktıđımda sırtımdaki cesetle dikkati çekerdim. Ŗyle ya, gecenin pek geç saatlerinde bűyle bir řeyin gűrűlmesi, ileride bařımı belâya sokabilirdi. Diđer taraftan, toprakta iřimi bozabilecek yađmur, damda bana yardım edecekti.

«Dama varabilmek için, yűkűmű űst kata çıkarmam, hizmetçi odasının űnűnden geçmem, sonra da bir kapak vasıtasıyla cesedi tavanarasma almam gerekiyordu. Ađır bir yűkle merdiven tırmanmak, ne de olsa zahmetli bir iřti. Bereket versin, uřađımla karısı derin bir uykuda bulunuyorlardı. Aksi takdirde, daracık merdivende ayak seslerimi ve kapađın açıldıđı zaman ortaya çıkacak gıcırıtıyı duyabilirdi. Ayaklarımın ucuna basarak yukarı kata ıktım. Kulađımı hizmetkârların odasına yapıřtırdım. O sırada uřak, hafifçe homurdandı ve derin bir nefes aldı. Sonra da yatađının içinde bir taraftan diđer tarafa dűndű.

«Saatime baktım. Hazırlıklarım hemen hemen bir saat sűrműřtű.

«İřimi daha fazla geciktiremezdim. Ya herru, ya merruydu! Gűzűmű kırpmadan bitirmeliydim her řeyi... Ayak seslerimi gizlemeye lűzum gűrmeden, banyo dairesine girdim. İki musluđu da sonuna kadar açtım. Aynı anda teknenin tıkacını da çektim.

«Yanımda alışan kimseler, gecenin gayri muayyen saatlerinde banyo almayı âdet haline getirdi□

ğimden, kaç defa sızlanmışlardı. Üstelik su tesisatmda□ ki bir bozukluktan ötürü, banyo esnasında müthiş bir gürültü çıkardı ortaya. Karı□koca bunun için de kaç defa şikâyetle bulunmuştu. Hakları da yok değildi hani. Ses, bir lokomotifin istasyonlarda durduğu zaman çıkardığı sesin aynıydı hemen hemen... Aynı gürültüyü beş dakika kadar muhafaza ettim. Sonra adamlarımın küfrederek yorganlarını başlarına çektiği zamanı hesapladım. Zira ben de olsm, öyle yapardım... Uyuyabilmek için, başka çâre mi vardı? Muslukları yavaş yavaş kapadım. Ama tamamiyle değil... Her ikisinden de ip gibi bir su akacak kadar... Sonra banyo dairesinden çıktım. Pek tabiî, ne ışığı söndürdüm, ne de kapıyı kilitledim. Cesedi hemen sırtladım ve yavaş yavaş yürüyerek yukarı kata çıktım.

«Hizmetkârların odası, içinde su deposu bulunan eşya odasının karşısındaydı. Her ikisinin arasında da, dama açılacak olan kapak vardı. Kapağa kadar ulaşabilmek için, portatif, dar bir merdivenden faydalanılıyordu. Basamaklara tırmanarak, cesedi kapağın altına getirdim. Bir elimle kapağı açtım. Biraz sonra, damdaydım. Merdiveni de yukarı çektim. Su, ses çıkararak den oya dökülmekteydi. Bu sestten başka bir şeyin duyulmayacağından emin bulunmaktaydım. Bunun için de endişede değildim.

«Queen Caroline Sokağının son eviyle, kendi evim arasmda, ancak bir□ki metrelik yer vardı. Cesedi merdivenin üzerine bağlayarak vatırdım. Sonra da merdivenin ucunu iki ev arasmdaik kısa duvara dayayarak kaldırdım. Yedi basamaklık merdiven, tam bir iskele vazifesi görmüştü. Ceset, komşu evin damına yavaşça düştü. Biraz sonra da ben orada bulunuyordum. Kendimi bir kedi gibi çevik hissetmekteydim.

«Plânımın en güç kısmını başarmaya muvaffak olmuşum. Bundan ötesi kolaydı. Cesedi bir□ki evin damında dolaştırdım. Niyetim onu herhangi bir dam üzerinde bırakmaktı. Ama aklıma bir muziplik geldi. Kendi kendime, «Hele bak!» diye söylendim. «Yanılmıyosam, Thipps'in oturduğu binanın dammdayım!» Adamın bön bakışlı yüzü gözlerimin önüne geldi. Onun şu□

rada burada hayvanlar üzerinde yapılan teşrih işleri için söylediği aptalca sözlerini hatırladım. Hiç tereddüt etmedim. Yapacağımı biliyordum: Cesedi onun dairesindeki banyo teknesine yatıracaktım. Ertesi sabah korkunç manzarayla karşılaştığı zamanki halini görmek isterdim doğrusu! Damın kenarında balkonumsu bir yer vardı. Oradan eğilip, aşağıya bakmak istedim. Lâkin gece çok karanlıktı. Yağmur da yeniden yağmaya başlamıştı. Hem de bardaktan boşanırcasma... Elektrik fenerimi yaktım. Lâkin bu çok büyük bir tedbirsizlikti. Bunun için kendimi affetmemişimdir... Zira karşı evlerden görülebilirdim pekâlâ. Mamafih belki de bir saniye içinde, aradığımı buldum: Thipps'in oturduğu dairenin pencerelerinden biri açıldı!

«Bu tip apartman dairelerinin taksimatını iyi bilirdim. Bu gibi pencereler ya banyo dairelerine, yahut da mutfaklara ait olurdu. Yanımdaki bantlardan en uzununu bir ip haline getirdim ve ipin ucunda iğreti bir ilmek yaptım. Sonra bunu cesedin koltuk altına geçirdim. İpin diğer ucunu da bir bacanın demir payandasına geçirip bağladım. Daha sonra da cesedi boşluğa sarkıttım. Kendim de bir oluk vasıtasıyla aşağı indim. Açık pencereden Thipps'in dairesine süzıldüm. Cesedin içeri alınması, kaşla göz arasında oluverdi. Baktım banyo dairesinde bulunuyorum... İşler tam da istediğim şekilde yürüyordu. Cesedi tekneye boylu boyunca uzattım.

«O arada aklıma garip bir fikir geldi. Bir düğümü düzeltmek için cebimde çakımı ararken, Victoria İstasyonunda paltomun yakasına tesadüfen takılan gözlük elime geçti. Şüpheleri başka taraflara atmak, aynı zamanda da polisi şaşırtmak için işime yarayabilirdi bu... Altın zincirli gözlüğü ölünün burnuna geçirdim. Oraya girişime ait izleri, mümkün olduğu kadar yoketmeye çalıştım. İşim bitmişti. Oluk ve (ip) sayesinde, kolayca yukarı tırmandım.

«Yolda hiçbir engelle karşılaşmadan eve döndüm. Merdivenle çarşafı da yanımda getirmiştım. Bantları da unutmadım. Banyo dairemdeki gürültü hâlâ devam ediyordu. Aşağı inerken, ses çıkarmamaya dikkat

ettim. Her şey, kırkbeş dakika içinde olup bitmişti. Banyoda bundan fazla kalınmazdı Muslukları iyice kapadım. Hizmetkârlar deliksiz bir uykı çekmeyi hak etmişlerdi. Kendim de enikonu yorulmuştum. Gözlerim kapanıyordu neredeyse... Artık istirahat etmeliydim.

«Bununla beraber, istirahate çekilmedim. Hastahaneye geçmem ve sonraları çıkabilecek her türlü şüpheyi ortadan kaldırmam gerekiyordu. Tanınmamasını temin etmek için, Levy'nin yüzünde ufak bir (teşrih ameliyesi) yaptım. Sonra eve döjierek ıslak muşambamla kauçuk ayakkabımı bahçe kapısının önüne bıraktım. Çamur lekeleriyle, tuğla tozlarını ortadan kaldırdım. Adamın sakalını ise, şöminede yaktım.

«Sonra da yatağa girip, saat beşle yedi arasında güzel bir uykı çektim. Uşağım her zamanki gibi beni uyandırdı. Geceleyin yine gürültü çıkarmış olmamdan ötürü ondan özür diledim ve kısa zamanda su tesisatına baktıracağımı sözlerime ekledim.

«Kahvaltımı bitirir bitirmez, hastahaneye geçtim. Orada teşrih ameliyesine devam ettim, öğleye doğruydu. Tam mânasiyle kalın kafalı bir polis müfettişi hastahaneye geldi. Benden herhangi bir (süje) nin kaybolup olmadığını sordu. Onu doğruca teşrih salonuna götürdüm. Sonra da onunla birlikte Thipps'in evine gittim. Kaderde meçhul serseriye tekrar görmek varmış meğer!

«Borsa açılır açılmaz, kambiyoçulardan bir kısmına telefon ederek, onlardan, fiyat yükselişi ânında Peru petrollerinin büyük bir partisini satmalarını istedim. Fakat akşama doğru Levy'nin esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolması alıcılar nezdinde öyle bir karışıklık yarattı ki, o zamana kadar çevirdiğim dolap, bana ancak yüze yakm sterlin kazandırabildi.

«Sayın Lord,

«Öyle sanıyorum ki, size karanlık kalmış olan birkaç noktayı bu yazıları okuduktan sonra öğrenmiş bulunuyorsunuz... İnanın bana, hiçbir şey saklamış değilim. Her şeyi, ama her şeyi açıkladım... Annenize en derin hürmetlerimi sunmakla şeref duyarım.

Saygılarımla.
Julien Freke.»

Hamiş — Servetimin bütününü Saint-Luc Hastahanesine terk ediyorum. Vücudumun da teşrih işleri için aynı hastahaneye verümesini vasiyet ederim, ölümüm kendi elimden olacaktır. Günün birinde vukua gelecek intiharımdan sonra, tahkikata el koyacak ehil kimseler beynimin beceriksiz tıp adamları tarafından berbat edilmesine göz yummasınlar! Vücudumda yine beceriksiz hekimler tarafından parçalanmasın! İşte bunları temin etmenizi istiyorum sizden...

«Ayrıca şunu da söylemeyi borç bürüm: Muayenehaneme yaptığınız ziyaretin siebebini, konuşma ânında derhal anlamıştım... Durumu hemen kavradım. Bana bir tuzak kurulmak üzereydi... Gürültüye pabuç bırakacak biri olmadığımı bilmeniz lâzımdı... İşte bunun için size bir enjeksiyon yapmayı kararlaştırdım. Ne var ki, siz bunu reddettiniz... Eğer sesinizi çıkarma saydımız, evinize sağ dönemiyecektiniz! Kolunuza zerk etmek istediğim ilâç, ne biçim şey olduğunu hiçbir kimsenin bilmediği korkunç bir zehirdi ki, biraz strikninle kanştırılmıştı... Damarlarınızda en ufak da olsa, bir izine rastlamanın imkânı yoktu...»

Lord Peter sustu. Zira Sör Juilen Freke'in uzun mektubu, burada son bulmaktaydı.

Parker, «İşte çpk şükür her şey aydınlığa kavuşmuş oldu!» dedi.

Lord Peter, «Evet, öyle oldu!» diye cevap verdi. «Hiçbir gizli tarafı kalmadı meselenin... Ama garip, değil mi? Bu kadar serinkanlılığa, bu kadar derin bir zekâyâ karşılık, adam kalkıyor ne kadar maharet sahibi olduğunu anlatmak için uzun bir itirafname kaleme alıyor... Halbuki böyle yapmayabilirdi... Darağacında sallanmamak için, zamandan faydalanabilirdi pekâlâ...»

Müfettiş Sugg da fikrini belirtti:

— «Ne dersiniz deyin, milor,» diye konuştu, «bu, bizim için bir zafer olmuştur! Canilerin hepsi biri birine benzerler!»

Sonra müfettiş müsaade isteyip gitti. Parker;

— «Bu iş de böylece biter, Peter!» dedi. «E, ne yapıyoruz şimdi?»

— «Ne yapacağımızı söyleyeyim: Bay John P.

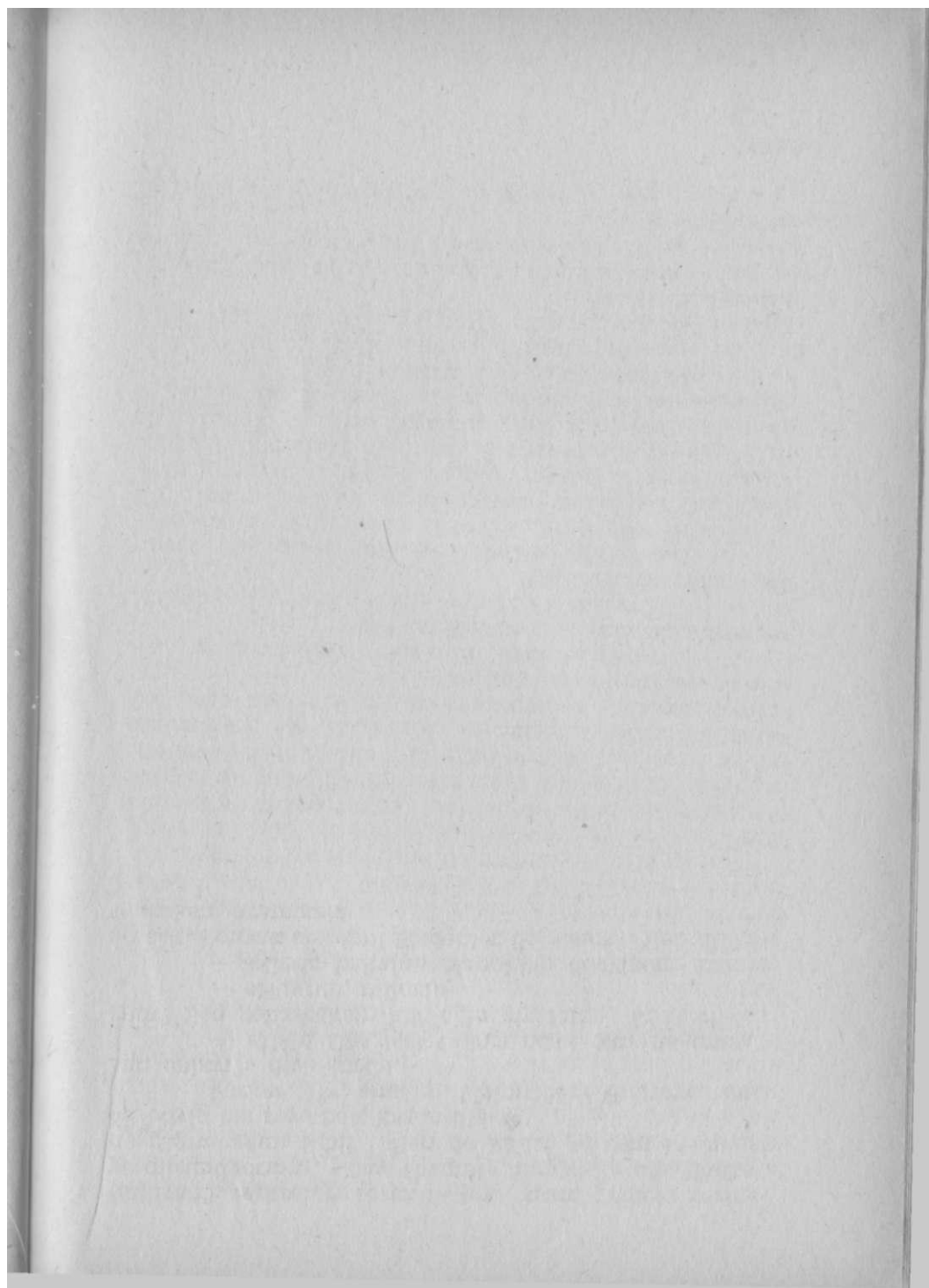
Müligan'la sekreteri şerefine bir akşam yemeği vermeyi düşünüyorum... Bay Crimplesham'la ortağı Wicks'i de çağıracağım tabii... Sen de kabul edersin ki, hepsi de böyle bir şeye hak kazandı!»

Parker, «İyi ama, ya Thipps'ler? Unutuyor musun onları?» diye sordu.

— «İlâhî Charles! Onları nasıl olur da unuturum? Sen getireceksin ana-böğlü ziyafete... Bunter!»

— «Buyrun. milor!»

— «Getir bakalım Napolyon devrinden kalma şu eski konyak şişesini! Kadehler uç olsun... Sen de katılacaksın aramıza!»

Lord Peter Hakkında

Bu satırları, kitabın yazarı Mis Sayers'in ricası üzerine kaleme almış bulunuyorum. Yeğenim Peterie alâkalı eksik kalmış tarafları anlatmak, artık bana düşüyor... Mamafih, bunu zevkle yapacağım. Dünyada hemen hemen hiç kimse yoktur ki, adının bir kitaba geçtiğini görünce sevinmesin, bundan kıvanç duymasın! İşte ben de yaşımın bir hayli ilerlemiş olmasına rağmen, benden isteneni tevazu içinde yerine getirecek, yeğenimin zaferlerine öncülük edeceğim.

Wimsey'ler, İngiltere'nin çok eski ailelerinden biridir. Peter'in babasının yaptığı tek akıllıca hareket, Delagardie adını da aile unvanına eklemiş olmasıdır. Kız kardeşim, Denver düküyle evlenmeden önce, Delagardie adını taşıyordu. Peter nedense bize, yâni Delagardie'lere çekmiştir. Yüzü de bizim yüzümüze benzer. Gerek huylarımız, gerekse davranışlarımız, birbirinin aynıdır. Kısacası, yeğenim Peter'de Wimseylerden bir şey yok gibidir.

Peter, 45 yıl ewel doğdu. O tarihte, babasının hiç de uygun olmayan gidişatı yüzünden, annesi endişe içinde bulunuyordu. Zavallı kardeşim hep endişe içinde yaşamış sayılır. Bilmiyorum ama, çocuğun yetişmesinde belki de annesinin bu hali mühim bir rol oynamıştır. Peter, soluk benizli, afacan mı afacan, hareketli bir çocuktur. Çelimsizceydi de. Ağabeyi Geraldin yakışıklı hali yoktu onda. Ama aradan geçen yıllar içinde, onda bariz bir fizik değişikliği göze çarpmakta gecikmedi. Peter'in elinden her şey geliyordu. Becerikliydi. Zekâsına diyecek yoktu. Akli her şeye eriyordu. Hele raket kullanmak ve at dizginini idare etmek, onun için bir oyuncaktan başka bir şey değildi. Peter'in gözü de pekti ha

ni. Tehlike nedir, korku nedir, bilmezdi hiç. Derken kitaplara ve bilhassa müziğe karşı büyük bir sevgi duymaya başladı. Bu şekilde de büyüdü.

Okul hayatına başlaması, pek parlak olmadı. Değişik huylan yüzünden arkadaşları ona (Delibozuk) lâkabını taktılar. Mamafih, arkadaşları haklıydı... Ama krikette gösterdiği başarılarından ötürü bir öğretmenin dikkatini çekip de, adı okul içinde takdirle anılmaya başladığı gün, onun (delibozukça) hareketleri normal karşılandı. Öyle ki, ağabeyi Gerald bile onun şöhretini kıskanır oldu. Eton'daki tahsili bitmek üzereyken, Peter, herkesin beğendiği bir delikanlıydı. Bir defa mü-kemmel bir sporcuydu. Derin bügilere sahip biriydi. O zamanki moda üzerinde hakemlik yapardı. Eski okul arkadaşları, onun Harrow'a karşı yapılan kriket maçındaki başarısını hâlâ hatırlarlar... Bana düşen vazife ise, onu ünlü terzilere götürüp sırtına güzel elbiseler dik-tirmek, Londra'mn monden hayatına onu alıştırmaktı. Peter artık iyi bir şarabı, kötüsünden tefrik etmeliydi. Eniştem, onunla o kadar meşgul olmuyordu. Dük, kendi havasındaydı. Mamafih, adamcağızın başında bir dert vardı: Diğer oğlu Gerald, Oxford üniversitesinde budalalık üzerine budalalık yapıyordu. Bu sebeple Dükün onunla meşgul olması gerekiyordu. Bu bahse temas etmişken, şuna işaret etmeden geçmeyeyim: Peter, gerek babasının şafesi davranışlarını, gerekse ağabeysinin bu dadalıklannı hiçbir zaman affetmemiştir. Annesinin hatırı olmasaydı, onlarla kavgaya bile etmeyi göze alırdı.

Denver, büyük oğlu için Oxford meselesi yüzünden çok para sarfetmişti. Peter'i de ister istemez benim himayeme terketmişti. Peter, onyedisine bastığı zaman yanıma geldi. Yaşı küçüktü ama, tıpkı büyük bir adamı andınıyordu. Düşünceleri de olgundu. Onunla bir arkadaş gibiydik. Bir süre sonra, yeğenimi Paris'e, dostlarımın yanına gönderdim. Lâkin İngiltere'den ayrılmadan önce, onu bir kenara çektim ve gönül işlerine kendini kaptırmamasını sıkı sıkıya tenbih ettim.

O devrin Peter'i, sevimli, açıksözlü ve mütevazı bir gençti. 19 yaşında, tarih tahsili için Balliol'a gitti. Ora

da bulunduğunun ikinci yılındamıydı neydi, babası bir avda kaza geçirdi ve öldü. Gerald, Denver dükü oldu. Takdir etmek gerekir, o andan itibaren Gerald durumunun mesuliyetini anlamış ve ona göre davranmıştır. Ama tek hatası, sözüm ona namuslu geçinen, aslında ise hafif kadının biri olan Helen'le evlenmiş olmasıdır. Ne Peter yengesini sevmiştir, ne de kadın onu...

Cbcford'ta geçirdiği son yılda, Peter, onyediyasında biî". kızı tutuldu ve o zamana kadar kafasına yerleştirilmiş olan prensipleri unutuverdi. Peter, sevgisini bir ilahe gibi kabul ediyordu. Kız, gerçekten de güzeldi. Her ikisinin güzel bir çift olacaklarını inkâr etmemek lâzım. Bereket versin, Barbara'nın ebeveyni kızlarının çok küçük olduğunu ileri sürerek, evlenmeye mâni oldular. Peter de Oxford'a döndü.

Derken harb çıktı. Pek tabii, genç Lord cepheye gitmeden önce her ne pahasına olursa olsun, evlenmeyi kafaya koydu. Ama ona, şayet sakat olarak dönerse, kızı kötülük edeceğini anlattılar. Yeğenim, böyle bir şeyi düşünmemişti. Evlenmekten vazgeçti.

Peter, Fransa'da büyük takdir topladı. Mükemmel bir subay olduğundan, gerek üstlerinin, gerekse erlerinin sevgisini kazandı. 26 yaşında yüzbaşı olarak vatana döndüğünde, sevdiği kızın, hastahanede tedavi ettiği bir binbaşıyla evlenmiş olduğunu öğrendi. Yediği darbe oldukça sertti. Gene kız, durumu ona bir mektupla olsun duyurmamıştı.

Yeğenim doğruca bana geldi. Ahmakça davranışından ötürü, yakındı durdu. «Zararı yok, oğlum!» dedim. «Bu sana bir ders olsun! Sakın buna benzer bir şey daha yapayın*, deme! Sabırlı ol, hayat arkadaşı olabilecek bir kızı elbette rastlarsın!» Peter, tekrar cepheye döndü. Üzerinde azimli bir eda vardı.

Kısa bir süre sonra, onun binbaşılığa terfi ettirildiğini duydum. Aynı zamanda, Entellicens Servis namına Alman ileri hatlarında yaptığı bir keşfin mükâfatı olarak bir de nişan kazanmıştı.

Cephede, Caudry yakınlarında patlayan bir obüs onu bir istihkâm çukuruna fırlattı. Tam iki yıl, Peter sinir krizleri geçirdi Hattâ bu krizler arada sırada nük

setti. Zaten harb de bitmişti. Peter, Piccadilly semtinde bir apartman dairesi tutup, oraya, yanında çavuşluk yapan uşığı Bunter'le yerleşti.

Sihhî durumundaki değişiklikler yüzünden, endişe duymaktaydım. Peter, enikonu değişmişti. Kimselelere, hattâ bana ve annesine bile güvenmiyordu. Sessiz bir hayat sürmeye başlamıştı. Başka başka endişeler de vardı karşısında: Yeğenim zengin sayılırdı. Duyuyordum, Londralı dilberlerden birçoğu, onunla flört ediyorlar, onu ağlarına düşürmek istiyorlardı. Hiç unutmam, bir gün, bu kadınlardan biri, (Çok yazık Lord Peter'e! demişti. Ona çok acıyorum... Tıpkı bir köstebek gibi yaşıyor!)

Onun hiçbir ise sahip olmaması da canımı sık-maya başladı. Bereket versin, Londra'da bir haber duyuldu: Lojd Attenbury'nin zümrütleri çalınmıştı. Herkesin ağzında sakız olmuştu bu haber. İşte ne olduysa ondan sonra oldu:. Peter, deteklifliğe özendi. Bunda muvaffak da olmadı değil... Hırsızı yakalattı. Zümrütleri... buldu. Ama ne var ki, kendisi de mahkeme huzuruna çıkmak zorunda kaldı. Şahit olarak dinlendi. Böylece de herkesin tanıdığı bir sima oldu.

Mesele duyulunca, Gerald küplere bindi. Ne demekti koskoca bir Lordun dillerde gezmesi? Olacak iş miydi bu? Ben hiç aldırıyordum. Varsın Peter ne yaparsa yapsmdı... Değme detektiflerin kıvıramayacağı işin, onun tarafından yapılvirmesi, koltuklarımı kabartmıştı... Yeğenimin ahbap olduğu Scotland Yard müfettişinden ben de çok hoşlandım. Müfettiş Parker, iyi tahsil görmüş, sessiz ve kibar bir çocuktur.

Peter'in yeni mesleği, Wimsey ailesi ferdleri nezdinde çok iyi karşılanmadıysa da, Gerald'tan başka ses çıkaran olmadı. Ama o da sonraları buna boyun eğdi. Yalnız can sıkıcı bir şey vardı ortada: Her mesele-nin çözülmesinden önce, fazla kafa yorduğundan olacak, genç Lord geçici sinir krizlerine mâruz kalıyordu.

Peter'in son aşkı, yeni bir genç kızdı. Duyduğuma göre, kız nişanlısını zehirlemiş olmakla suçlanmış-tı. Peter de onun masum olduğunu isnat etmiş, onu temize çıkarmıştı. Ama genç kız, her kadının yapacağını

yaptı: Peter'in izdivaç • teklifini reddetti. Zira ininnet borcuyla aşağılık kompleksi, evlilik için sağlam ve yeterli bir temel değildi. Peter, yine beni dinledi ve bu sevdadan da vazgeçti.

Onu karşıma almış, «Oğlum!» demiştim. «Yirmi yıl önce yaptığın hata, bir daha tekrarlanmamak... Genç kızın hakkı var. Böyle bir izdivaç, saadet getirmez... İnan bana, günün birinde aradığın kadını bulacaksın!»

Peter bugün tam kırkbeş yaşındadır. Görüyor ve takdir ediyor olmalısınız, onu iyi bir insan olarak yetiştirmeye çalıştım. Bunun için elimden geleni yaptım... Çok şükür, yüzümü her zaman ak çıkarıyor. Bir Wimsey, bir Denver olmasına rağmen, o katıksız bir Delagardie'dir... Detektif, yahut değil, her şeyden önce mükemmel bir centilmendir. Bilgisi derin bir kimsedir. Onun çoluk çocuğa karıştığı günü görmek için can atıyorum. Her geçen yıl, beni biraz daha ihtiyarlatıyor. Hayatta yalnızım. Oğlum yok, kızım yok... Peter, benim her şeyimdir... Onu mesut görmek istiyorum... Annesinin dediği gibi, «Peter her şeye, her zaman sahip oldu... Ama asıl arzusuna kavuşamadı. Bununla beraber o, diğer insanlara nazaran şanslıdır yine de!»

Paul Austin DELAGARDİE

AKBA

Lüks

Ciltli

Lüks

Kuverli

Aşk

Romanları

İki Esir

Cehennem Kayası

Fırtına Çıkınca

Asrın Kadını

Sara Dane

Parka Bakan Pencere

Aşka Dönüş

Kader Çizgisi

Aşka Tapan Kadın

İhtiras Meltemleri

La.jos Zlahy

Elga Dimt

Kathe Lam bert

Mihaly Földi

Catherine Gaskin

Jane Abbott

Catherine Gaskin

Lewis Cox

Eunice Gray

Vina Delmar

5. Baskı

2. Baskı

2. Baskı

Bitmiştir

2. Baskı

AKBA

Edebî

Macera

Romanları

i

Dartanyan

Milady

Kırmızı Çiçek

Deniz Kurdu

Mösyö Buve Öldü

Sakin Bir Amerikalı

Alexandre Dumas

Alexandre Dumas

Barones Orczy

Jack London

Georges Simenon

Graham Greene

2. Baskı

Firavun Ağacı

Agatha Christie (Lüks Ciltli
Polisye Roman)

AKBA

Modern

Polis

Romanları

Serisi

1	Mikrofonda Cinayet	R.L. Goldman	Bitmiştir
2	Korkunç Geceler	William Irish	
3	Kördüğüm	Erle S. Gardner	
4	Daktilodaki Parmak	Agatha Christie	Bitmiştir
5	Niçin?	William Irish	
6	Briç Masası Cinayeti	Agatha Christie	Bitmiştir
7	Ölümün Gölgesi	Carter Dickson	
8	Bire On Vardı	William Irish	
9	Kürkü Güve Yemişti	Erle S. Gardner	
10	Kızıl Dul	Carter Dickson	
11	Şanslı Ceset	Craig Rice	
12	Gördü ve Öldü	Agatha Christie	
13	Körebe	Baynard Kendrick	
14	Sıfıra Doğru	Agatha Christie	
15	Kupa Dörtlüsü	Ellery Queen	
16	Kızıl Daire	Patrick Quentin	
17	Karanlıkta Ayak Sesleri	Carter Dickson	
18	Tuzak	Craig Rice	
19	Esrarengiz Arlöken	Agatha Christie	
20	Kolejde Cinayet	Patrick Quentin	
21	Ölüm Nikâh Kıyıyor	Mignon Eberhardt	
22	İğne Deliği	Carter Dickson	

AKBA

Modern

Polis

Romanları

Serisi

23 Ortadaki Adam .	William Irish	
24 Bir Kadeh Şampanya	Agatha Christie	
25 Üç Perdelik Trajedi	Agatha Christie	
26 Firavun Ağacı	Agatha Christie	
27 Poirot Söylerse	Agatha Christie	
28 Kanal Yolu	Jean Pierre Conty	
29 Ölümle Randevu	Agatha Christie	
30 Şu Bahsettiğin ölü	Frederic Dart	
31 Poirot Bilir	Agatha Christie	
32 Ölüm Merdiveni	Mary Roherts Rinehart	
33 Yalancı Şahit	Erle Stanley Gardner	
34 Soğuk Eller	Erle S. Gardner	Bitmiştir
35 Ağdaki Adam	Patrick Quentin	Bitmiştir
36 Bir Saat Durdu	Carter Dickson	
37 Beşi Yirmibir Gece	Agatha Christie	
38 Çıplak Kız	Erle St. Gardner	Bitmiştir
39 Nefret	Olga Rosmanith	
40 ölüm Sırası	Mignon G. Eherhardt	
41 İyi Ama Harry'yi Kim öldürdü?	J. T. Story	
42 Şantaj	Erle Stanley Gardner	
43 Zehir	Mansfield Scott	
44 Kırmızı Perdeler	Georgette Heyer	
45 Çılgılık	Erle Stanley Gardner	

ERLE STANLEY GARONERIn serimizde çıkan
Eserleri:

Kördüğüm

Kürkü Güve Yemişti

Yalancı Şahit

Soğuk Eller (Bitmiştir)

Çıplak Kız (Bitmiştir)

Şantaj

Çığlık

MODERN POLİS ROMANLARI Serimizin
(bize göre) en güzel (5) kitabı,

- 2 Korkunç Geceler
- 28 Kanal Yolu
- 14 Sıfıra Doğru
- 13 Körebe
- 30 Şu Bahsettiğın Ölü

- Bizzat Yayınevimize gelerek veya mektupla isteye-
rek en az (50) liralık kitap alanlara yüzde yirmi is-
konto yapılır.
Sonraki taleplerde de iskonto yapılabilmesi için si-
parişi her defasında (50) lirayı geçmesi gerekir.
- Bütün AKBA kitaplarını nylon mahfazaları içinde
isteyiniz.
- AKBA'nın çıkardığı kitapların kısıtılmadan ve-
ya bir ilâve yapılmadan aslının aynı olarak yayınlan-
dığından emin olabürsünüz. Şimdiye kadar olduğu
gibi bundan sonra da bu prensip bozulmayacaktır.
- HAKAN yayınevinin yayınları:
 - A) Bekir Büyükarkın tarihî romanları:
(Bir Sel Gibi). (Son Akın,) (Belki Bir Gün),
(Suların Gölgesinde), (Tanyeri).
 - B) Diğer eserler:
(Şanghay'da Balayı — Maurice Dekobra)
(Şahane İstirap — Irving Stone)
 - C) (Rüzgâr — Bekir Büyükarkın — Şiirler)

(HAKAN Yayınevi — Necatibey Cad. No. 40, GALATA)

AKBA
YAYINEVİ
Türkocağı Caddesi
Gürsoy Han
31 □ 33
Cağaloğlu,
İSTANBUL

Fiatı 5 liradır.